

SOBOTA, 28. NOVEMBRA 2015

št. 278 (21.515) leto LXXI.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAČANA

Pošte Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n°46) art. 1,
comma 1, NE/T5

5 1 1 2 8

9 7 7 1 1 2 4 6 6 6 0 0 7

tudi na družbenih omrežjih

primorskiD
primorski_sport

postani naš sledilec

DEŽELA - Na 3. strani

V Pordenonu zamen
iskali možne teroriste

Velika akcija karabinjerjev

NABREŽINA - Na 6. strani

Zadnje dejanje
Dnevov kmetijstva

Konec leta ukinitev promocijskega odbora

GORICA - Na 15. strani

Od varnosti
do kadrovanja

Z Jasno Legiša o aplikacijah analize obrazne mimike

PARIZ - Žalovanje in odločnost Francije, še napeto med Moskvo in Ankaro

»Strahu ne bomo klonili«

PARIZ - Ne bomo se uklonili strahu ali sovraštu, je na osrednji žalni slovesnosti po terorističnih napadih poudaril francoski predsednik Francois Hollande. Obenem je zatrdil, da bo Francija naredila vse, da uniči vojsko fanatikov, ki so zagresili te zločine. S Putinom se je Hollande dogovoril za usklajevanje zračnih napadov in izmenjavo obveščevalnih podatkov. Dogovorila naj bi se tudi, da bo koalicija napadala le položaje IS, v zameno naj bi Zahod omilil nasprotovanje Asadu.

Spor med Ankaro in Moskvo zaradi torkove sestrelitve letala se medtem ne umirja. Ruski zunanjji minister Sergej Lavrov je sporočil, da bo Rusija ukinila sedanji brezvizumski režim za državljane Turčije. Gre za še en povračilni ukrep zaradi sestrelitve. Moskva bo tudi okrepila nadzor nad uvozom hrane iz Turčije, premier Dmitrij Medvedjev pa je napovedal še nabor drugih gospodarskih protiukrepov.

Na 2. strani

AKTUALNO
**Kdo so dejansko
begunci in od
kod prihajo**

TRST - Migracije, sprejemanje beguncev in podobne teme so že dolgo v ospredju pozornosti, politiki in mediji pa jih pogosto obravnavajo površno. Da bi novinarji bolje razumeli, o čem pravzaprav pišejo, sta Novinarska zbornica in sindikat Assostampa priredila na tržaški univerzi srečanje o tem vprašanju.

Iz Šentilja (slovensko-avstrijska meja) se o tem oglaša naša sodelavka.

Na 4. in 5. strani

NOVA GORICA
Maks Fabiani,
umetnik
in človek

NOVA GORICA - Na odru Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica je začivela premiera predstave *Fabiani – umetnost bivanja*, poklona velikemu arhitektu v režiji Nede R. Bric, s katerim se zaključuje Fabianijev leta. Predstava je sad sodelovanja med goriško in novogoriško občinsko upravo, v njej se prepletata arhitektov umetniški lik ter človek s svojo večplastno osebnostjo, protislovji in senčnimi platmi.

Na 14. strani

TRST - Avkijska hiša Stadion

Dražba stoletja

Od danes na ogled mojstrovine slovenskih in drugih umetnikov

2

Kras: burja lomila veje
in podrla drevo

Na 6. strani

Mladinski pevski zbor
Igo Gruden

Na 11. strani

Iz Gorice odpeljali
sto pribičnikov

Na 15. strani

Goriški december
bo še toliko bolj vesel

Na 16. strani

Zlatarna Tul

Urnik: od torka do sobote: 9.15 - 15.30

ZIMSKA AKCIJA
POPUSTI NA VSEH ARTIKLIH DO 50%
Boljuneč - na Trgu

tel. 040 228092

La Fagagnese
DI DANIELE FURLANO

**VEČ KOT 60 LET IZKUŠENJ
V GRADNJI ŠTEDILNIKOV**

**KUHINJE IN
ŠTEDILNIKI S KOTLOM
ZA OGREVANJE**

**TRADICIONALNI, VGRADNI,
STOLPNI V INOX JEKLU, EMAJLIRANI IN ZIDANI
PO NAROČILU POOSEBLJENA IZDELAVA**

PO NAROČILU VAM NUDIMO KOMBINACIJE UNIBLOC: KUHINJE, HLADILNIK, KOMBINIRANI ŠTEDILNIKI S KOTLOM, PLINSKI ŠTEDILNIK, DELOVNE PLOŠČE IZ GRANITA, POMIVALNO KORITO, PEČI IZ LITEGA ŽELEZA IN RAZNE DODATKE

UL. 24. MAJA 2 - 33034 FAGAGNA (UD)
TEL. 0432.800157 - FAKS 0432.810452
WWW.LAFAGAGNESE.COM

**CVETLIČARNA
A.D.A.**

ATELIER DOM ART

vas vabi na ogled
adventnih in božičnih
kreacij

Općine - Dunajska 17/a
Tel. 040 2158266

BOJ PROTI IS - Bolečina in ponos Francozov, ki se nočejo ukloniti strahu in sovraštvu

V Parizu spomin na žrtve napadov, med Moskvo in Ankaro še napeto

Zblžanje med Zahodom in Rusijo: usklajeno v boj proti IS, tudi v sodelovanju z Asadovo vojsko (za zdaj)

PARIZ/MOSKVA/ANKARA - Ne bomo se uklonili strahu ali sovraštvu, je na osrednji žalni slovesnosti po terorističnih napadih v Parizu pred dvema tednoma podaril francoski predsednik Francois Hollande, a obenem zatrdil, da bo Francija naredila vse, da uniči vojsko fanatikov, ki so zgrešili te zločine. Spor med Moskvo in Ankaro se medtem nadaljuje.

V Domu invalidov, eni največjih pariških znamenitosti, je včeraj potekala osrednja žalna slovesnost za 130 ubitih v najhujših terorističnih napadih v zgodovini Francije. Začelo se je s francosko himno, maršeljezo, nadaljevalo z minuto molka, zatem pa so prebrali imena vseh žrtev, večinoma mladih, medtem ko so se na velikem črnem platnu izmenjevale njihove fotografije. »*Tisti, ki so padli 13. novembra, utelešajo naše vrednote in naša naloga zdaj, bolj kot kada koli doslej, je, da jih naredimo žive. Ne bomo se uklonili ne strahu in ne sovraštvu,« je poudaril francoski predsednik. »Vsem var svečano obljudjam, da bo Francija naredila vse, da uniči vojsko fanatikov, ki so zgrešili te zločine,« je zatrdil pred 2000-glavo množico, v kateri je bilo poleg svojcev ubitih in politikov tudi kakih 350 ranjenih v napadih.*

Skupaj proti IS

Francija je okrepila napade na cilje IS v Siriji in Iraku, med drugim z letalonosilko, Holland je na se je z namenom združitve moči v boju proti IS podal na diplomatski maraton z voditelji ZDA, Velike Britanije, Nemčije in Italije ter nazadnje v četrtek še z russkim predsednikom Vladimirjem Putinem. Putin je podprt oblikovanje velike koalicije proti IS, za katero si prizadeva francoski predsednik in ki je po mnenju Putina absolutno potrebna.

Dogovorila sta se za usklajevanje zračnih napadov in izmenjavo obveščevalnih podatkov, kar je po oceni opazovalcev še najbolj konkreten dosežek Hollandovega maratona - potem ko predsednik ZDA Barack Obama ideje o enotni koaliciji z Rusijo ni podprt.

Novost glede Asada

Pomembna točka dogovora med Hollandom in Putinom je tudi ta, da naj bi koalicija osredotočala napade le na položaje IS, medtem ko je Rusija doslej bombardir-

Francoski predsednik Hollande na žalni slovesnosti; poleg oblasti in svojcev žrtev so se je udeležili številni ranjeni v terorističnih napadih, nekateri med njimi na invalidskih vozičkih

ANSA

rala tudi druge upornike proti vladu predsednika Asadu. V zameno naj bi Zahod omilil svoje nasprotovanje Asadu. Francoski zunanjji minister Laurent Fabius je tako v pogovoru za radio RTL v petek izjavil, da ne izključuje možnosti sodelovanja sirskega režimskega sil v boju proti IS. To bi pomenilo bistven odmik od dosedanjega vztrajanja Zahoda, da predsednik Bašar al Asad ne more biti del rešitve za Sirijo in da mora oditi, in obenem približevanje stališču Asadove zaveznice Rusije. A Fabius se je hitro popravil in pojasnil, da je imel v mislih sodelovanje s sirskemi vladnimi silami po spremembni režima oz. v kontekstu politične tranzicije.

Spor Ankara - Moskva

Spor med Ankaro in Moskvo zaradi torkove sestrelitve letala se medtem ne umirja. Ruski zunanjji minister Sergej Lavrov je sporocil, da Rusija s 1. januarjem ukinja sedanji brezvizumski režim za državljanje Turcije. Gre za še en povračilni ukrep Moskve zaradi sestrelitve - čeprav je minister uvedbo vizumov utemeljil s tem, da so že dolgo zaskrbljeni zaradi naraščajoče teroristične grožnje iz Turcije in da gre za varnost ruskih državljanov. Moskva je že v četrtek sporočila, da bo okrepila nadzor nad uvozom hrane iz Turcije - uradno zaradi po-

gostih kršitev standardov prehranske varnosti -, ruski premier Dmitrij Medvedev pa je napovedal še nabor drugih gospodarskih protiukrepov.

Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan je v petek vztrajal, da noče pokvariti odnosov z Moskvo in Putinu predlagal srečanje »iz oči v oči« ta ponedeljek v Parizu ob robu podnebnega vrha. A kot je sporočil Putinov pomočnik Jurij Ušakov, Putin na Erdoganovi prošnji najprej za telefonski pogovor in nato za srečanje v Parizu ne odgovarja, saj na turški strani »ne vidi pripravljenosti na opravičilo«.

Turčija vztraja, da je letalo sestrelila, ker je kršilo njen zračni prostor, kar pa Rusija zanika. Putin je ocenil, da je Turčija s sestrelitvijo namerno pahnila odnose z Rusijo v slepo ulico, medtem ko v Ankari zatrjujejo, da ob sestrelitvi sploh niso vedeli, da je letalo rusko. Erdogan zavrača, da bi se Rusiji opravičili, Putinovo kritiko na račun Turcije - označil jo je kot "pomagača teroristov" in ji očital kupovanje naftne od Islamske države - pa je zavrnjal kot nesprejemljivo. Moskva je pozval, naj obtožbe podkrepí z dokazi, sicer bo obravnavana kot lažnivka.

Turški mediji pa so včeraj poročali, da je Turčija začasno prenehala izvajati zračne napade na cilje IS v Siriji. Na ta način naj bi že zelela preprečiti morebitne nove incidente.

STA/M.M.

DER SPIEGEL

Rusija se v Siriji bojuje tudi s kopenskimi silami

BERLIN - Rusija se v Siriji bojuje tudi s kopenskimi silami, ne le z letalstvom, poroča nemški tednik Spiegel. Režimu Bašarja al Asada pomaga tudi s specialnimi enotami in topništvtom. Dva vojaka sta tudi že padla v bojih, navaja časnik. Ubita naj bi bila pripadnika 22. specialne brigade Specnaz iz Rostova na Donu. Tam so ju 12. novembra pokopali mimo oči javnosti.

Da Rusija Asadovega režima ne podpira le z letali in bombardiranjem nasprotnikov režima, naj bi dokazovalo tudi to, da so v Siriji ruska transportna letala Iljušin in transportni helikopterji Mi-24, s katerimi vozijo Asadove borce na bojišče. Ognjeno moč Asadovih sil je Moskva podprla tudi s havbicami tipa Msta-B, ki pripadajo 120. ruski artilerijski brigadi, še navaja Spiegel.

PORTUGALSKA - Leva koalicijska vlada

Konec varčevanja

Vodi jo socialist Antonio Costa s podporo vseh strank levice

LIZBONA - Novi portugalski socialistični premier António Costa je v četrtek obljubil, da bo prekinil s »spiralno varčevalnimi ukrepov« in uveljavil »vzdržen« program, ki bo spoštoval proračunske obvezne, ki jih je država dala Evropski uniji. »Prioriteta je gospodarska rast, ustvarjanje delovnih mest in zmanjšanje neenakosti,« je dejal Costa ob prisegi svoje vlade. Dodal je, da je njegova manjšinska vlada, ki v parlamentu uživa tudi podporo skrajne leve, ubrala zahtevano pot za zmanjšanje proračunskega primanjkljaja in javnega dolga. Alternativa spiralni varčevalnih ukrepov, ki prinašajo gospodarske, socialne in celo fiskalne težave, je po njegovih besedah »realistična in razumna«.

Z zaprisego nove portugalske vlade so se končali več tednov trajajoči politični zapleti, ki so nastali po oktobrskih volitvah brez očitnega zmagovalca. Do sedanja desna vladajoča koalicija je si

cer dobila največ podpore, a je v parlamentu izgubila absolutno večino, ki jo je imela od leta 2011. Nekdanji premier Pedro Passos Coelho, ki mu je konzervativni predsednik republike kljub temu poveril mandat za sestavo vlade, je bil 10. novembra prisiljen k odstopu. Portugalska levica je namreč glasovala proti programu njegove desnosredinske manjšinske vlade in s tem privedla do njenega padca le enajst dni po njenem nastopu.

Ob nastopu nove portugalske vlade so se v četrtek razkrile očitne napetosti med konservativnim predsednikom države Anibalom Cavacom Silvo in novim premierjem. Ob zaprisegi je predsednik premierja na neobičajno ostreni način opomnil na zaveze Portugalske do partnerjev v EU glede sanacije državnih financ. Dodal je, da njegovi pomisli glede stabilnosti nove vlade še vedno ostajajo.

BRUSELJ - Jutri

Vrh EU in Turčije, tote brez Erdogana

BRUSELJ - V Bruslju bo jutri vrh EU in Turčije, kar bo eno redkih srečanj voditeljev članic unije s tretjo državo v takšni obliki. A Turčijo bo zastopal premier Ahmet Davutoglu, ne ključni turški igralec Recep Tayyip Erdogan, kar znižuje pričakovanja. Nekateri politični opazovalci v Bruslju ob tem izpostavljajo, da je neudeležba Erdogana zlasti posledica dramatičnih razmer po turški sestrelitvi ruskega vojaškega letala in na sploh občutljivega političnega položaja v državi po volitvah.

Partnerji naj bi dorekli in zagnali skupni načrt za obvladovanje begunske krize. Vrh naj bi zahtevala turška stran v poganjah o skupnem načrtu ukrepanja v najhujši begunski krizi v Evropi po drugi svetovni vojni. EU in Turčija sta sredi oktobra v Ankari dosegli načelnih dogovor o načrtu za zajezitev toku beguncev, ki ga je tedaj podprt tudi vrh EU, a niz podrobnosti je še odprtih. Unija se je tedaj v primeru učinkovitega izvajanja tega načrta zavezala k pospešitvi procesa vizumske liberalizacije za Turčijo ob hkratnem doslednem izvajaju sporazuma o vračanju, k znatni krepliti političnega in finančnega sodelovanja z Turčijo ter k oživitvi pristopnih pogojev Turčije.

Tri milijarde evrov pomoči EU

Skupni akcijski načrt je dvodelen. Prvi del se nanaša na podporo 2,2 milijona sirskega begunci v Turčiji. Cilj je izboljšati razmere v Turčiji in tako zajeziti njihov tok v EU. EU naj bi se pri tem zavezala, da bo zagotovljala vzdržno, ustrezno, znatno in konkretno svežo finančno pomoč. Evropska komisija je pred dnevi pripravila pravni okvir za tri milijarde evrov pomoči Turčiji na leto od 1. januarja 2016. S tem denarjem želi EU izboljšati socialne in gospodarske razmere sirskega beguncov v Turčiji ter tako zajeziti migracijski tok in preprečiti nezakonite migracije. Pol milijarde naj bi unija prispevala iz evropskega proračuna, preostalih 2,5 milijarde pa članice.

Preseljevanje beguncev v EU

EU naj bi se v načrtu zavezala k podpori obstoječih programov za preseljevanje beguncev iz Turcije v unijo. Oktobra skupni akcijski načrt ni vključeval nobenih številk za preselitev. O medijskih navedbah, da naj bi iz Turcije v unijo preselili še okoli 500.000 beguncov, so viri pri EU dejali, da ne vedo, od kod je prišla ta številka.

Zajezitev nezakonitih migracij

Drugi del načrta se nanaša na krepitev sodelovanja EU in Turcije za preprečevanje nezakonitih migracij. EU obljublja nadaljnjo podporo Turciji pri krepliti njenih zmogljivosti za boj proti tihotapcem z migrantmi, za krepitev turške obalne straže ter finančne pomoči za Turcijo pri izpolnjevanju pogojev za vizumsko liberalizacijo.

Oživitev širitevne pogojan

EU je Turciji v zameno za sodelovanje pri obvladovanju begunske krize obljubila tudi oživitev pristopnih pogojan. Turški minister za evropske zadeve Volkan Bozkır je v četrtek dejal, da bo Turčija sredi decembra odprla poglavje 17, ki obravnava gospodarsko in denarno politiko, v prihodnjem letu pa še pet ali šest poglavij. Pri tem so težave s Ciprom, ki zaradi nerešenega ciprskega vprašanja nasprotuje napredku Turcije na poti v EU.

Pričakovane zaveze Turcije

Turčija naj bi v zameno za pomoč unije zagotavljala registracijo vseh migrantov in izdajo ustreznih dokumentov, da bo sirskega beguncem nudila dostop do izobraževanja, zdravstvenih storitev in trga dela ter da bo poskrbel za ranljive skupine. Obljubila naj bi tudi krepitev turške obalne straže ter sodelovanja z grškimi in bolgarskimi oblastmi za preprečitev nezakonitih migracij preko kopenske meje. Prav tako naj bi se zavezala h krepliti boja proti kriminalnim zdržbam, vpletjenim v tihotapljenje z migrantmi, ter h krepliti sodelovanja z evropskimi agencijami.

Petra Miklavc/STA

ŠVICA - Razkril je davčne utajevalce

Herve Falciani obsojen zaradi »vohunstva«

ŽENEVA - Nekdanji zaposleni v švicarski enoti britanske banke HSBC Herve Falciani, ki je razkritijem podatkov sprožil afero o utaji davkov, znano kot SwissLeaks, je bil včeraj v Švici obsojen na pet let zapora. Sodili so mu v odštnosti. Sodišče v Bellinzoni na jugu Švica je 43-letnega strokovnjaka za informacijsko tehnologijo spoznalo za krivega industrijskega vohunjenja.

Falciani je po mnenju mnogih junak, a švicarske oblasti trdijo, da je želel zaslužiti in da imajo podatke, da je želel prodati podatke, ki jih je ukradel. Falciani te očitke zavrača in poudarja, da je želel zgolj pokazati, da banke podpirajo utajo davkov in pranje denarja. Zaradi njegovih razkritij o seznamih velikih utajevalcev, med njimi je objavil podatke o več tisoč italijanskih državljanov s tajnimi računi v banki HSBC, so Falcianij stregli po življenju, bil je zaprt v Španiji, odtlej

PORTUGALSKA - Leva koalicijska vlada

Konec varčevanja

Vodi jo socialist Antonio Costa s podporo vseh strank levice

LIZBONA - Novi portugalski socialistični premier António Costa je v četrtek obljubil, da bo prekinil s »spiralno varčevalnimi ukrepov« in uveljavil »vzdržen« program, ki bo spoštoval proračunske obvezne, ki jih je država dala Evropski uniji. »Prioriteta je gospodarska rast, ustvarjanje delovnih mest in zmanjšanje neenakosti,« je dejal Costa ob prisegi svoje vlade. Dodal je, da je njegova manjšinska vlada, ki v parlamentu uživa tudi podporo skrajne leve, ubrala zahtevano pot za zmanjšanje proračunskega primanjkljaja in javnega dolga. Alternativa spiralni varčevalnih ukrepov, ki prinašajo gospodarske, socialne in celo fiskalne težave, je po njegovih besedah »realistična in razumna«.

Z zaprisego nove portugalske vlade so se končali več tednov trajajoči politični zapleti, ki so nastali po oktobrskih volitvah brez očitnega zmagovalca. Ob zaprisegi je predsednik premierja na neobičajno ostreni način opomnil na zaveze Portugalske do partnerjev v EU glede sanacije državnih financ. Dodal je, da njegovi pomisli glede stabilnosti nove vlade še vedno ostajajo.

TERORIZEM - Nočna akcija karabinjerjev

V Pordenonu iskali terorista, ki je sejal smrt po Parizu

V stanovanju, ki so ga preiskali, ne duha ne sluha o morilcu

PORDENON - Več deset karabinjerjev v bojni opremi je s pomočjo helikopterja in močnih reflektorjev v četrtek pozno zvečer obklico stanovanjski blok v četrti Roraigrande v Pordenonu. Akcijo so izvedli na poziv nekaterih krajanov, ki naj bi v enem izmed stanovanj opazili moškega, ki naj bi bil zelo podoben islamskemu teroristu Salahu Abdeslamu, ki ga po vsej Evropi iščejo zaradi krvavih atentatov v Parizu.

Karabinjerji so vdrli v eno od stanovanj (v bloku živijo v glavnem priseljeni), po kraji preiskavi so ugotovili, da v njem ni bilo teroristov. Prišlo je do preplaha, saj so karabinjerji ukazali vsem, ki živijo v bližini, da ne zapustijo stanovanj. Sile javnega reda so očitno vzele resno namig, da se tam morda skriva Abdeslam, ter posledično ukrepale. Tudi zato, ker se je terorist letos poleti menda mudil v sosednjem Coneglianu.

Posopije, ki so ga obkolili karabinjerji (pomagali so jim tudi kolegi posebne enote ROS), se nahaja v neposredni bližini cerkve v četrti Roraigrande. Tamkajšnji župnik je novinarjem povidal, da je preiskava povzročila nekaj preplahta med domačini, a brez večjih problemov in težav. Deželni sedež RAI je intervjuval mlajšega Maročana, ki naj bi bil podoben Abdeslamu. O preiskavi so karabinjerji včeraj poročali pordenonskemu tožilstvu. Izvedelo se je, da so na območju iskali ne le Abdeslama, temveč tudi njegovega terorističnega pajdaša Mohameda Abrinija.

V Anconij so medtem včeraj popoldne aretirali tri državljanke Sirije, ki so imeli pri sebi ponarejene potre liste. Obsodili so jih na leto dni zapora, čaka pa jih izgon iz Italije.

Karabinjerji
pretekelo noč v
pordenonski četrti
Roraigrande

FOTO
MESSAGGERO VENETO

V Belgiji obtožili šestega osumljenca za atentate

BRUSELJ - V Belgiji so včeraj obtožili šestega osumljenca zaradi terorizma v povezavi s terorističnimi napadi v Parizu. Prijeli so ga v četrtek v Bruslju in ga po zasljanju obtožili terorističnih umorov in sodelovanja dejavnostih teroristične organizacije. Drugih podrobnosti niso navedli. Pred njim so belgijske oblasti pet oseb obdolžile vpletjenosti v teroristične dejavnosti in jih preventivno pridržale v okviru preiskave terorističnih napadov v Parizu 13. novembra, ki so zahtevali 130 življenj, več ljudi pa je bilo ranjenih.

Dva osumljenca, ki so ju prijeli v torek, pa so včeraj za en mesec pridržali v priporu. Eden med njima je Francoz Ali Oulkadi, ki je glavnega osumljenca za napade v Parizu Salaha Abdeslama peljal po Bruslju dan po napadu v Parizu. Njegov odvetnik trdi, da ga je peljal, ne da bi vedel, v kaj je bil vpleteten.

V berlinski četrti Charlottenburg so medtem policisti v mošoji arretirali dva domnevna terorista, po poročanju medijev pa so v Stuttgartu zaplenili tudi večje količine orožja. Morada gre za eno od skladničkih pariških teroristov.

HRVAŠKA - Poteza Milanovića

Mostu ponudil vodenje sabora

ZAGREB - Hrvaški premier in predsednik SDP Zoran Milanović je na včerajšnji novinarski konferenci na sedežu socialdemokratov v Zagrebu pozval predsednika stranke Most neodvisnih list Boža Petrova, da prevzame odgovornost in sprejme položaj predsednika parlamenta. Milanović je Most tudi povabil v partnerski odnos z levosredinsko koalicijo Hrvaška raste, kar bi zagotovilo tudi nadaljevanje njegova premierskega mandata. Če Petrov ne želi biti predsednik sabora, bo levosredinska koalicija na prvi seji novega sklica hrvaškega parlamenta, ki bo 3. decembra, kot začasno rešitev predlagala svojega kandidata, je dodal Milanović.

Milanović je poudaril, da ima Most 19 poslanskih mandatov ter da potekajo pogovori o partnerstvu. Zavrnili je navede iz HDZ in nekaterih medijev, da si v SDP prizadeva za razbijanje Mosta, ker za večino v saboru ne potrebuje vseh poslancev Mosta, ter izpostavlja, da so v pogovorih s Petrovimi in njegovimi sodelavci soglašali na mnogih področjih. Poudaril je, da si želijo skupnega sodelovanja s celotnim Mostom v hrvaški vladi v naslednjih štirih letih.

V dosedanjih pogovorih o zavezništву s HDZ in SDP je Most vztrajal pri veliki koaliciji, v kateri bi bili skupaj s HDZ in SDP, ker si prizadevajo za številne reforme, za katere je potrebna dvotretjinska večina v saboru. Pogovori Mosta s SDP, tako kot s HDZ in desno Domoljubno koalicijo, se bodo nadaljevali tudi v prihodnjih dneh.

Predsednik SDP je ponovil, da socialdemokrati ne morejo biti v vladi s HDZ, ker so "razlike prevelike". »Vsa čast skupnemu delu. Z Mostom je mogoče, ne pa tudi s HDZ,« je dejal. Tudi v HDZ so v preteklih dneh zavrnili možnost, da bi skupaj s socialdemokratimi sedeli v Banskih dvorih.

Hrvaška predsednica Kolinda Grabar-Kitarović je v četrtek opravila prvi krog posvetovanj o novem mandatarju, a nobena koalicija ni potrdila, da ima potrebnih 76 poslanskih mandatov. Levosredinska koalicija ima 66 poslancev, medtem ko naj bi desna ostala pri 59 poslancih, ki jih je dobila na parlamentarnih volitvah 8. novembra. Nov krog posvetovanj bo 7. decembra. Grabar-Kitarovićeva je včeraj tudi uradno sklical prvo sejo osmega sklica sabora za naslednji četrtek ob 10. uri. (STA)

Primorski dnevnik je edini časopis, ki brezplačno že zdaj zjutraj prihaja na vaš dom. Tudi za leto 2016 ostaja naročnina nanj tako kot letos **230€**. Plačati jo je treba do 31.1.2016 in vsak izvod vas bo tako stal le **0,76 evra**.

Ob 70-letnici dnevnika vsem naročnikom poklanjamо **dragoceno darilo: zbornik "Primorski dnevnik - Okno v svet Slovencev v Italiji"**, ki prinaša bogat pregled dolgoletne dejavnosti dnevnika, ljudi, ki so ga ustvarjali in skupnosti, kateri je namenjen.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskoga dnevnika nudimo **brezplačen dostop do spletnne verzije časopisa**. Ob tem lahko brezplačno objavljajo male oglase in čestitke brez okvirja. Če se naročite takoj, boste Primorski dnevnik **do konca letošnjega leta na dom prejemali brezplačno**.

informacije: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

PRI(Z)SELJENCI

Aljoša
Fonda

aljosa.fonda@primorski.eu

Preveč
jih odhaja

Strah pred neznanim je naraven, do neke mere razumljiv občutek, ki nas prevzame, ko v naših vaseh in mestih opazimo večje število ljudi drugega izvora in politi. Občutek ogroženosti, pa čeprav neupravičen (z begunskeim valom se število kaznivih dejanj ni povečalo, v Trstu se je zmanjšalo), je v tem obdobju znaten tako za Italijo kot za Slovenijo, v obeh primerih prebivalcem piha na dušo politiki.

Slovenija se počuti posebno pod pritiskom. Dejstvo je, da je od 16. oktobra do včeraj (torej v dobrem mesecu) v Slovenijo vstopilo 270.000 beguncev, kar je tako majhno državo pošastno število. Res je tudi, da so vsi ti ljudje na sončni strani Alp preživel le nekaj ur ali kvečemu dni in nato odšli v Avstrijo. Migranti so nad našo deželo sicer pozitivno presenečeni, a ne kažejo nobenega interesa, da bi ostali. Sмо samo tranzit, je pred dnevi dejal državni sekretar Boštjan Šefic. Dodal je, da je doslej zaprosila za azil samo 82 ljudi. Dvainosemdeset.

Italija se je s priseljenimi začela ukvarjati zelo pozno v primerjavi s Francijo, Anglijo, Nemčijo ali Nizozemsko. Slovenija pa ima s tem še mnogo manj izkušenj, zato je del prebivalcev nepripravljen in do beguncev sovrazen (spletini ksenofobični »narodnjaki« in »rodoljubi« kar cvetijo). Bolj kot »grožnja« tranzitnih migrantov in beguncev pa bi moralno Slovenijo skrbeti prav dejstvo, da se nihče noče ustaviti: to sploh ni dober znak. Kajti Slovenija je še vedno prvenstveno izseljenska država, izseljencev je več kot priseljencev. Najboljši mladi kadri, zdravnički in strokovnjaki ter navadni delavci iščejo srečo drugod, kjer so plače boljše: letos je odšlo 15.000 ljudi. Slovenija ni posebno odprtta niti do tujih niti do v tujini izobraženih slovenskih kadrov, z izseljevanjem pa nastajajo iz preprostih demografskih razlogov v raznih panogah. Bržkone bi pa res potrebovali kakega dr. Sulejmana in inž. Mohameda, ki bi jih pomagala zapolnit.

MIGRACIJE - Predstavnica UNHCR Veronika Martelanc na tržaškem srečanju za novinarje

Kdo so begunci, od kod prihajajo in kje jih je največ

Države, ki gostijo največ beguncev

1. Turčija ... 2,1 milijona
2. Pakistan .. 1,5 milijona
3. Libanon .. 1,1 milijona
4. Iran ..... 1 milijon

↓
Italija 90.000

85% beguncev se nahaja v državah v razvoju

Število beguncev na 1000 prebivalcev

1. Libanon 230
2. Jordanija 87
7. Turčija 21
8. Mavretanija 19
9. Švedska 15

↓
Italija 1,5

TRST - Migracije, sprejemanje beguncev in podobne teme so že dolgo v ospredju pozornosti, politiki in mediji pa jih pogosto obravnavajo površno. Da bi novinarji bolje razumeli, o čem pravzaprav pišejo, sta Novinarska zbornica in sindikat Assostampa v četrtek priredila na tržaški univerzi srečanje, na katerem je bilo slišati kritike na račun medijev in tudi zaskrbljenost nad tem, kako domačini dojemajo migrante in nasprotno tuje državljanje. Predavateljice pa so postavile migracije v svetovni okvir, brez katerega ni mogoče do dna razumeti dnevnih krajevnih novic.

Ta okvir je opisala zlasti Veronika Martelanc, že 10 let predstavnica Visokega komisariata ZN za begunce (UNHCR) v gori-

VERONIKA MARTELANC
FOTODAMJ@N

ski komisiji, ki obravnava prošnje za azil. Najprej je izpostavila, da se nestrenost širi predvsem zaradi splošnega nepoznavanja begunskega vprašanja. Zgovoren primer je recimo napis »refugees go home«, ki se je pojaval na neki steni, ni važno kje na svetu. »Ko bi le mogli, bi se begunci vrnili domov, a ne morejo,« je razložila. Na podlagi ženevske konvencije iz leta 1951 so begunci namreč osebe, ki se ne morejo vrniti v domovino, ker tvegajo smrt ali hudo peganjanje iz rasnih, etničnih, verskih, političnih ali socialnih razlogov. Imamo osebe, ki so deležne političnega azila, prisilce ter osebe, ki so deležne drugih oblik zaščite. Potem imamo razseljene, ki so morali zapustiti svoje domove in bežijo, a niso prestopili meja domovine. K nam prihajajo tudi migranti, ki so odpotovali iz drugih razlogov, teh je nekaj manj.

»V letu 2014 je 60 milijonov ljudi na svetu prisilno zapustilo svoje domove. To število je zelo visoko, porast pa se je začel z izbruromirske vojne leta 2011. Žal se tudi vse manj beguncov vrača domov, čeprav si večina to želi,« je povedala predavateljica. V zadnjih petih letih je izbruhnilo 15 novih in starejših konfliktov, ponekod so vojne že kronične (iz Somalije in Afganistana ljudje bežijo že desetletja), trenutno je najhujše v Siriji. Iz te države, ki je do pred kratkim sprejemala iraške begunce, je pobegnilo že skoraj 4 milijone ljudi. 85 odstotkov vseh beguncev na svetu se nahaja v državah v razvoju: v glavnem ostajajo v sosednjih državah in upajo,

»Sirci so štiri leta čakali v sosednjih državah in upali, da se bodo vrnili domov«

TRŽAŠKA PREFEKTINJA - Potreben bi bil nov Marshallov plan za države v razvoju

Vojne, rodnost in podnebje

TRST - »Politični azil ni novost zadnjih let. Ta tema je stara kot zemlja,« je v veliki dvorani tržaške univerze dejala prefektinja Francesca Adelaide Garufi, ki se v zadnjem letu pretežno ukvarja z begunci in migrantimi. »Pogosto beremo izjave, da je v Trstu in Italiji v teku invazija, resnica pa je bistveno drugačna,« je opomnila. Ljudje pa se ne selijo samo zaradi vojn in kršenja človekovih pravic: tu so tudi demografski in podnebni dejavniki.

Prefektinja je citirala knjigo demografa Massima Livija Baccija Il Pianeta stretto (Tesni planet). Spomnila je, da je svetovna populacija v 20. stoletju vse hitreje naraščala, do prave demografskega izbruha, ki je prišlo v Afriki in Aziji, medtem ko se Evropa sooča s staranjem populacije in nizko rodnostjo. Nastal je demografski razkorak med severom in jugom sveta. »Mi smo bili vajeni železne zavesi, ki je ločevala svobodni in bogati svet od diktatur. Zdaj je naša železna zavesa Sredozemsko more, ki ločuje svet pravic in prilagodnosti od sveta vojn in nenadzorovanega naraščanja prebivalstva.« Stari Evropejci potrebujemo mlade priseljence, ki delajo, soustvarjajo naš BDP in vzdržujejo pokojninski sistem.

Afriška gospodarstva temeljijo pre-

Begunci v dežu včeraj v sprejemnem centru v Preševu na jugu Srbije ANSA

težno še vedno na kmetijstvu, s podnebnimi spremembami in širjenjem puščav pa se ljudje znajdejo v nemogočih razmerah: s puščavami se širi revščina, vlade pa so nemočne. »Svet je zanje tam, onstran Mediterana. Tudi Afričan, ki živi v blatin količi, ima satelitsko televizijo in vidi, kako mi živimo,« je povedala prefektinja. Tržačani

pogosto opažajo in se zgražajo nad tem, da imajo begunci pametne telefone in tudi tablične računalnike. »Razumeti moramo, da je to zanje najbolj dragocen predmet in pravzaprav edino, kar imajo. Telefon je njihova edina vez z domovino, rodnim krajem in družino. Za človeka, ki se je znašel v tujem kraju, je to nadvse pomembno.«

FRANCESCA A. GARUFI

Dokler bodo na svetu tak pa demografska in gospodarska neravnovesja, bo množično preseljevanje kročno. Garufijeva meni, da bi bila edina rešitev nek nov

Marshallov plan za Afriko in države v razvoju, kakršnega smo Evropejci izkoristili, da smo se po drugi svetovni vojni pobrali iz popolnega uničenja, ruševin in bede.

Glede krajevne stvarnosti je dejala, da je Trst z razpršenim sistemom sprejemanja model, ki ga rimska vlada omenja kot primer dobre prakse. »Kdor hoče braniti meje pred vdori beguncev ne upošteva dejstva, da me nimamo več, saj smo odstranili kabine in izpraznili vojašnice. Zakaj bi ščitili meje? Afganistanici, ki pridejo k Fernečem, najprej vprašajo, kje je kvestura ...« Glede varnosti pa to: v prvih šestih mesecih tega leta se je število kaznivih dejanj v Trstu zmanjšalo v primerjavi z lanskim prvim polletjem. (af)

da se bodo čim prej vrnili domov. »Sirci so štiri leta čakali na konec vojne, potem pa je marsikob upalil in se odpravil na dolgo pot v Evropo,« je povedala Veronika Martelanc. Velika večina sirskega beguncov ostaja vsekar-kor v Turčiji, Libanonu, Jordaniji, dober del jih je razseljenih v sami Siriji.

Največ beguncev gosti Turčija (dobra dva milijona), sledita Pakistan in Libanon, v katerem je med drugim pol milijona palestinskih beguncev. V razmerju s prebivalstvom pa je Libanon rekord, saj 4,4 milijona prebivalcev gosti milijon beguncev. Na tej lestvici je prva v Evropi Turčija, v EU pa Švedska s 15 begunci za tisoč prebivalcev (Italija gosti 1,5 azilanta za tisoč prebivalcev). V Italiji je po morju letos prispoljalo 143.700 ljudi, dober del teh je nadaljeval pot proti severu Evrope, kjer iščejo kakovostnejše življenje in boljšo integracijo. V tem letu je najbolj pod pritiskom Grčija s 715.700 prispolimi, medtem ko sta španski (3600) in malteški podatek (105) zanemarljiva. 3510 ljudi je utonilo.

V Italiji so pred letom dni podvajili število komisij za azilante, zdaj jih je 40. Komisije sestavljajo po en predstavnik Prefektur, krajevne uprave, policije in UNHCR, pri vsakem prisilcu proučijo dokumentacijo, stanje v njegovem državi ter opravijo razgovor in diskusijo. Lani so v Italiji obravnavali 65.000 prošenj (letos bo število podobno), 40% so jih zavrnili, preostalih 60% prispolcev je prejelo eno od oblik zaščite, ki jih predvidevajo mednarodni ali italijanski predpisi. »Za številkami pa se skrivajo ljudje in zgodbe, ki so si zelo razlike,« je opozorila predavateljica. (af)

SEŽANA - Na pobudo tržaškega tajnika Marka Pisanija

SSk navezala prvi stik s stranko Mira Cerarja

Goriški pokrajinski tajnik Julijan Čavdek na kongresu Nove Slovenije

TRST - Politična situacija v obeh državah, čezmejno sodelovanje, vloga avtonomne manjšinke stranke in zlasti še izzivi prihodnosti so bile glavne teme na dnevnem redu prvega uradnega srečanja med prenovljenim vodstvom stranke Slovenska skupnost in Stranke modernega centra (SMC) predsednika vlade Cerarja. Na srečanju, ki se je odvijalo v Sežani in za katero je dal pobudo pokrajinski tajnik SSK v Trstu Marko Pisani (z njim so bili člani tržaškega vodstva Alessandro Počkaj, Maurizio Vidal ter strankin deželni tajnik Igor Gabrovec), so SMC zastopali predsednik strankinega lokalnega odbora Goran Mijatović in regijska koordinatorica Eva Černigoj, poslanec Tilen Božič ter namenik generalnega sekretarja Horst Hafner.

Zastopniki SSK so sogovornikom še najprej orisali - kot piše v tiskovnem sporočilu - zgodovino stranke, ki je načelno s samostojnimi listami že vso povojno obdobje prisotna na vseh krajevnih upravnih volitvah, medtem ko za politične in evropske volitve običajno sklepa dogovore z ostalimi manjšinskim vsedržavnimi strankami. »SSk izraža številne aktivne, sposobne in narodno zavedne javne upravitelje od rajonskih svetov pa vse do deželnega parlamenta.« O nastanku, vsebinah in smotrih SMC je spregovoril namenik generalnega sekretarja Horst Hafner.

Posnetek s sežanskega sestanka med SSK in Stranko modernega centra Mira Cerarja

V razpravi, ki je sledila, so se udeleženci srečanja podrobnejše lotili nekaterih aktualnih tematik, od deželne reforme krajevnih uprav in njenih odsekov na interes slovenske narodne skupnosti v FJK, pa vse do begunske krize, ki je Slovenijo postavila v ospredje tudi evropske politične kronike. Nadalje je tekla beseda o razvoju obmежnih območij, gospodarskem načrtovanju in pospeševanju stikov med upravitelji na obeh

straneh meje, pri čemer izvoljeni iz vrst slovenske manjšine igrajo pomembno spodbujevalno in posredniško vlogo. Ob zaključku srečanja so se domenili za novo soočenje, ki bo začetka prihodnjega leta v Ljubljani. Prvi sestanek med SSK in SMC sodi v niz srečanj, ki jih bo vodstvo SSK imelo z vsemi parlamentarnimi strankami v matični domovini.

Prejšnjo soboto se je zastopstvo SSK udeležilo kongresa stranke Nova Slove-

nija – krščanskih demokratov v Dravogradu. Pozdrav zbranim na skupščini je posredoval pokrajinski tajnik SSK za Goriško Julijan Čavdek, ki je med drugim spregovoril tudi o najnovnejših napadih na dostojanstvo in samobitnost Slovencev na Videnskem. V Dravogradu se je Čavdek sestal z glavnim tajnikom NSi Robertom Ilcem ter s poslancem Jožefom Horvatom, ki predseduje odboru za zunanjost politiko Državnega zbora.

SEŽANA - Aretiran moški iz Branika

V poškodovanem avtu policisti odkrili heroin

SEŽANA - Sežanska policista sta pred dnevi v Skopem naletela na domnevnega preprodajca heroina. Koprsko policijsko upravo je sporočila, da sta policista prejšnjo soboto imela v postopku 31-letnega slovenskega državljanina iz Branika, in sicer zaradi poškodovanega avtomobila. Ko je odprl predal armaturne plošče, da bi jima izročil dokumente vozila, je policistka opazila, da je v predalu večja PVC prozorna vrečka s prašnato snovo rjave barve. Ker sta posumila, da je v vrečki droga, sta policista od 31-letnika zahtevala, da jima vrečko izroči, kar je tudi storil. Moškemu sta odzvela prostost, zasegla sta vrečko in avto. S preliminarnim testom so ugotovili, da je bilo v vrečki 17,5 grama heroina. Na podlagi odredbe sodišča so policisti opravili še preiskavi avtomobila ter stanovanja, kjer 31-letnik prebiva. V vozilu so našli še eno vrečko s 35 grami heroina in 13 tablet, ki so prav tako vsebovale prepovedano drogo, elektronsko tehnologijo in druge predmete, ki so kazali, da se osumljeni dejansko ukvarja s preprodajo droge.

Osumljeni je večkratni storilec kaznivih dejanj v zvezi z drogo. Po končanem policijskem postopku je bil s kazensko ovadbo priveden na zaslisanje pred preiskovalno sodnico Okrožnega sodišča v Kopru. Osumljeni je namreč policistom grozil z napadom na njihova življena, enega pa je poskušal celo udariti, vendar mu je policist napad preprečil in ga obvladal s strokovnim prijemom. Preiskovalna sodnica je po zaslisanju zoper osumljenca odredila pripor.

Sodišče v Novi Gorici zavrglo obtožbo zaradi mučenja kobil iz Škocjanskega zatoka

KOPER/NOVA GORICA - Na Okrajnem sodišču v Novi Gorici so obtožbo proti Igorju C., ki so ga obtožili napada na kamarški kobili v Škocjanskem zatoku leta 2013, zavrgli, sklep pa je pred dnevi postal pravnomočen, poročajo Primorske novice. Okrajni sodnik je pred tem namreč izločil sporne dokaze o DNK sledi obtoženega, ki so jih našli na povodcu konjev.

Koprski kriminalisti so na povodcu, s katerim je storilec kobili privezel k ogradi, nashi biološke sledi storilca. V forenzičnem laboratoriju pa so ugotovili, da gre za DNK takrat 28-letnega Igorja C. Njegov vzorec so hrаниli že več let, saj so ga policisti kot mlađoletnika obravnavali zaradi suma tativne. Ker pa je ustavno sodišče lani odločilo, da je zakon glede hranjenja vzorcev DNK osumljenih delno v nasprotju z ustavo, je sodnica koprskega okrajnega sodišča iz spisa izločila sporne dokaze. Spis je kasneje romal na novogoriško okrajno sodišče, tamkajšnji sodnik pa je glede izločitve dokazov odločil tako kot v Kopru.

Odvetnik obtoženega Milan Krstić je vztrajal, da njegov varovanec z napadom nima nič. Po njegovih besedah je Igor C. šel v Škocjanski zatok po napadu na kobili in so policisti zato našli krivca v njem. V Naravnem rezervatu Škocjanski zatok z odločitvijo sodišča niso seznanjeni, so pa nad takšnim razpletom presenečeni. Napad na kamarški kobili, ki sta domovali v naravnem rezervatu Škocjanski zatok, julija 2013 je zbulil veliko zgrajenja v javnosti. Živali sta prejeli po več deset vreznih ran. Policia je v tednih po napadu prišla na sled tedaj 28-letnega Koprčana, pri čemer so bile ključne prav sledi DNK, ki so jih našli na povodcu, s katerim je storilec privezel enega od konj. Obtoženi naj bi se v preteklosti zdravil zaradi duševnih težav.

ROSY BINDI
Mafija in posli: FJK ni noben otok

VIDEM - Ob navzočnosti predsednice parlamentarne komisije za boj proti mafiji Rosy Bindii (na sliki) so v Vidmu predstavili knjigo Mafia a Nord-Est novinarjev Luane De Francisco, Uga Dinella in Giampiera Rossija. Knjiga, o kateri smo že poročali, je v Furlaniji spodbudila širše soočenje o mafijskih lovkah, ki si utirajo pot tudi v krajevnu ekonomskem in finančnem življenju.

Poslanka Bindijeva je največjo odgovornost za prodor organizirane kriminala v naših krajih pripisala lokalnim upravam, ki bi morale strožje nadzorovati razpisne in dražbe za javna dela, odgovornost pa nosijo tudi sile javnega reda in sodniki. Mafija se razvija v krhkih družbenih tkivih. To sicer ne velja za FJK, kjer pa je treba vseeno pozorno spremljati vse pojave, ki so tako ali drugače vezani na mafijo.

BEGUNCI - Reportaža s Šentilja

»Vse skupaj je utrudljivo, a smo dobro organizirani«

ŠENTILJ - Zaradi slabega vremena in težje prehodnih mej se je v zadnjih dneh tok beguncev upočasnil. V četrtek ob sedmih zjutraj je bil namestitveni center v Šentilju prazen. »Prihodi in odhodi beguncev so zelo fleksibilni. Pripravljeni smo, lahko pridejo kadarkoli. Ko jih v Dobovi posedijo na vlak ali avtobuse, nam sporočijo, da prihajajo.« V četrtek popoldne so sporočili, da bodo begunci prišli v Šentilj v poznih večernih urah. Čez dan pa za prostovoljce vseeno ni manjkalo dela: od sortiranja oblačil, skladisčenja, čiščenja, do priprave ležišč za prihajajoče begunce.

Situacija beguncev v namestitvenih centrih se je od prvih mesecev veliko izboljšala. Večina beguncev, ki prihaja v Slovenijo, pride najprej v Dobovo, kjer dobijo hrano, od tam pa se z avtobusi ali vlaki odpeljejo do namestitvenih centrov, od katerih je največji Šentilj, ki lahko sprejme tudi do sedem tisoč beguncev.

Ko ljudje stopijo iz avtobusov, jih vojska nadzorovano po skupinah spušča v center, da ne pride do prevelike gnečce. Kot prvo dobijo topel obrok, zdravniško preskrbo ter suha oblačila. V gneči marsikdo izgubi svojo družino, zato zraven prvega jedilnega štora stoji manjši šotor, v katerem mu prostovoljci in prevajalcji pomagajo najti družino. Čez nočno lejupje prespij v ogrevanih šotorih na vojaških ležiščih.

V nastanitvenem centru na Šentilju koordinirajo delo združene moći Karitasa, Rdečega križa, Slovenske filantropije, vojske, policije in civilne zaščite, veliko ljudi pa dela preko javnih del, saj je Slovenija v ta namen angažirala več sto brezposelnih. »Tudi glavni šefi in koordinatorji delajo noč in dan. Dejansko sta bila tukaj delžurna tudi predsednik nadškofije Karitas Maribor Branko Maček, in predsed-

nik Rdečega križa Maribor Alojz Kovačič,« je povedala prostovoljka, ki vodi šotor, v katerem je hrana. Eden od koordinatorjev namestitvenega centra v Šentilju, tajnik mariborskega Karitasa Darkom Bracunom, nam je orisal situacijo. »Skrbimo tudi za dva sprememna centra za begunce, to sta Gruškovje in Središče ob Dravi. Begunci tam registrirajo in jim dajo hrano.«

Šentilj je največji namestitveni center v Sloveniji. Prečkal je že od 5000 do 7000 ljudi, zato je tu organizacija drugačna: 42 uren dežurstvo po tri izmene, dve dnevne in ena nočna. Sodelavci in prostovoljci so tu vedno prisotni in vsaka organizacija ima vedno enega koordinatorja na terenu. Bračun ocenjuje sodelovanja z Rdečim križem za zelo pozitivno. V Šentilju za polovico šotorov skrbijo koordinatorji Karitasa, za drugo polovico pa koordinatorji Rdečega križa. »Ko pride 5000 beguncev naenkrat, pa si vsi pomagamo povsod.« Veliko prostovoljcev je mnenja, da je Šentilj »luksuz« v primer-

javi z ostalimi centri. Bračun pravi, da so bili tukaj dobro pripravljeni.

»Na Dobovi je drugače, niso imeli toliko časa, da se pripravijo. Mi smo med prvim in drugim valom migrantov imeli mesec časa, in država je preko urada za zaščito in reševanje nastavila center.« Ko so oktobra prvič pričakali begunce in delili hrano do šestih zjutraj, je bilo utrudljivo, a bili so dobro organizirani, imeli dovolj hrane in prostovoljcev,« ocenjuje Bračun. »Res je tudi, da sta imela naša predsednika Rdečega križa in Karitasa, Kovačič in Maček, že zelo bogate izkušnje z begunci iz Srbije in Bosne. Vseeno pa je sedanji migrantski val drugačen, ker je beguncov ogromno.«

V četrtek je v Slovenijo vstopilo približno 1700 beguncev, kar je po nekaj dneh premora še vedno relativno majhno število. V torem pa se je zgodilo prvič, da na ogrškem otoku Lezbos več kot 24 ur ni bilo na spregled nobenega beganca...

Barbara Ferluga

KRAJEVNE UPRAVE

**Marjan
Kemperle**

marjan.kemperle@primorski.eu

Kmetijski dnevi, adijo

Naslov sklepa je birokratsko suhoperen: Sprememba statuta promocijskega odbora Dnevnov kmetijstva. V bistvu se v njem skriva ... pokop. Dnevnov kmetijstva, seveda.

Sprememba, o kateri so se že izrekli nekateri občinski sveti, drugi pa se še bodo na prihodnjih sejah, zadeva izključno zapadlost delovanja promocijskega odbora. Prvotno bi se moral njezina naloga zaključiti 31. decembra 2017, po novem se bo dve leti prej, 31. decembra letos.

Pomeni, da od prihodnjega leta da je ne bo več promocijskega odbora Dnevnov kmetijstva in - posledično - tudi Dnevnov kmetijstva ne bo več.

Promocijski odbor Dnevnov kmetijstva je bil ustanovljen leta 1993. Knjemu so prislopi vse občine tržaške pokrajine z jasnim namenom: ovrednotiti in obogatiti krajevno kmetijstvo in kmetijske dejavnosti.

Dnevi kmetijstva so sredi devetdesetih let pretekla stoletja pomenili res velikanski premik v smere predstavitev tega, kar so domači pridelovalci proizvajali. Postali so vitrina domačih vin, olja, sirov, mesnatih predelav. Privabljni so ljudi iz domačih in bližnjih krajev. Bili so prva prava promocija Krasa in Brega. Z leti so se kmetijstvu pri-družili še ribištvo in gozdarstvo. Izvali so zanimalje, postali so spoznajoči večkrat v dolinskih občini, pa v devinsko-nabrežinski, miljski in še v drugih občinah. Zato ni napačno napisati, da so bili pravi predhodniki sedanjih uspešnih promocijskih pobud tukajnjega ozemlja, kot so Vitovska in morje, Okusi Krasa, Terranum.

Dneve kmetijstva so podpirale občine, a tudi zasebne ustanove in institucije. Z gospodarsko krizo so se začeli prispevki krčiti, dokler niso popolnoma usahnili.

In z njimi so usahnili tudi Kmetijski dnevi.

M.K.

VREME - Na Furlanski cesti klecnilo drevo

Burja je vihrala ...

Sunek burje ob 8. uri zjutraj dosegel 132 kilometrov na uro - Gasilci opravili 25 posegov

Drog električne napeljave je klonil sili vetra

Močna burja je v včerajšnjih zgodnjih jutranjih urah silovito prečesala tržaško pokrajino. Pihala je s povprečnimi sunki do kakih 90 kilometrov na uro, malo pred 8. uro pa je njen sunek v Trstu dosegel hitrost 132 kilometrov.

Gasilci so imeli dopoldne obilo dela. Opravili so 25 posegov, povezanih z burjo oziroma njenimi posledicami. Na Furlanski cesti je pod silo vetrar pred ovinkom pri Fricih padel drog električne napeljave, malo dlje se je upognilo drevo, da so ga morali gasilci odstraniti. Nekaj sto metrov pred Kontovelom, vedno na Furlanski cesti, je že v nočnih urah s pobočja zgrmel na cesto večji kamen, ki je predstavljal nevarnost za avtomobiliste. Odstranili so ga s cestišča.

Mnogo posegov je bilo predvsem na področju Općin. Na Mandriji so morali gasilci odstraniti vejevje, ki je padlo na cesto, posegli pa so tudi zaradi višečih napuščev in nevarnih razmajanih strešnikov.

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

DEVIN-NABREŽINA - Predložen rebalans proračuna

Letos »dvojni« prispevki kulturnim društvom

Nadoknadili bodo lanske nižje prispevke - Večje varčevanje

Na devinsko-nabrežinski občini je bil včeraj »dan občinskih komisij«. Dve sta se sestali, da bi pregledali dokumentacijo in izdali svoja mnenja o sklepih, ki bodo na dnevnem redu sredine občinske seje.

Največje pozornosti je bil deležen rebalans občinskega proračuna, ki ga je predstavil občinski odbornik za finance Lorenzo Corigliano. Gre za dolžnostno, tehnično obveznost, na podlagi katere bo občinska uprava finančno delovala do konca leta.

Proračun se bo »izničil« pri ničli, je napovedal Corigliano. Pri nekaterih postavkah je uprava zabeležila določeno varčevanje (na primer pri stroških za osebje, za redna vzdrževanja in za ogrevanje). Povečali pa so se »stroški« za kulturne dejavnosti. V bistvu pa ne gre za višje stroške, temveč za višje prispevke, ki jih je letos občina dodelila kulturnim društvom, ker jih je bila v lanskem letu - zaradi gospodarske krize - prikrajšala za vsakoletni prispevek. Tako bodo letos kulturna društva in organizacije deležne rednega prispevka za leto 2015, obenem pa bodo prejeli še izredni prispevek, ki naj bi »kril« primanjkljaj iz lanskega leta.

Vodja desnosredinske opozicije Massimo Romita se je obregnil ob izplačila stroškov, ki jih ima občina z nujenjem bivališča in prehrane mladoletnim brez spremstva. Občinska uprava jih ni vključila v rebalans proračuna, ker bo ta sredstva prejela še prihodnja leta, ko bosta država in dežela poravnali občini to, kar je vložila v sprejem mlađeletnikov, mu je pojasnil odbornik Corigliano. Zato bo ta postavka vključena v proračun 2016.

Na dnevnem redu je bila še razprava o konvenciji s tržaško občino za pripravo plač občinskih uslužbencev in skrbstvene obveznosti. Občinski urad za plače je namreč zašel v kadrovsko krizo, zato se je občinska uprava odločila za konvencijo s tržaško občino.

M.K.

Deželno upravno sodišče zavrnilo priziv o čistilni napravi

Čistilna naprava pri Škednju

FOTODAMJON

Deželno upravno sodišče je zavrnilo priziv, ki ga je bila vložila drugouvrščena skupina glede razpisa za obnovo oziroma gradnjo novega dela čistilne naprave pod Škednjem, ki ga je objavila družba AcegasApsAmga. Vest je posredovala včeraj družba Acegas, ki deluje v sklopu skupine Hera. Kot so poudarili, je DUS potrdila veljavnost postopka družbe AcegasApsAmga, potem ko je že državni svet zavrnil zahtevo drugouvrščene skupine, da se zamrzne postopek. Na tej osnovi so tako sklenili pogodbo že 5. avgusta in so se kmalu začela dela, ki se bodo dokončno zaključila predvidoma leta 2018, medtem ko bo nova naprava začela delovati že januarja leta 2017.

Ravnateljica mestnih muzejev Maria Masau Dan se je upokojila

Dolgoletna ravnateljica občinskega muzeja moderne in sodobne umetnosti Revoltella in mestnih muzejev Maria Masau Dan je odšla v zaslužen pokoj. Njeno mesto bo začasno prevzela direktorica občinskih knjižnic Bianca Cuderi, ki bo vodila muzej Revoltella in mestne muzeje predvidoma do leta 2017. Novo ravnateljico bo morala imenovati nova tržaška občinska uprava po občinskih volitvah leta 2016. Upokojitev ravnateljice Masau Dan in imenovanje Biance Cuderi je javno najavil včeraj občinski odbornik za kulturo Paolo Tassinari.

ARETACIJA Zbežal je pred zapornim nalogom

Finančni stražniki s Proseške postaje so v noči na četrtek na nekdanjem mejnem prehodi na Fernetičih ustavili avtomobil, s katerim se je 47-letni romunski državljan P.D. nameraval pripeljati v Italijo. Med pregledom pa je avtomobilista izdal živčnost. Stražniki so postali zato pozorni nanj in preko podatkovne baze italijanske policije ugotovili, da je tožilstvo sodišča v Trevisu oktobra lani izdal proti njemu zaporni nalog, ker se že večkrat ni držal predpisov o izgonu iz države. Očitno je bil pred časom odpotoval iz Italije in se je nameraval ponoči vrniti, upajoč, da ne bo naletel na pregled organov sil javnega reda.

Zmotil se je, kar ga je stalo aretacijo. Zaprli so ga v tržaški zapor.

DANES Šest županov o mestni občini

Mestna občina in reforma krajevnih uprav bosta v ospredju današnjega srečanja v Pas-ži Tergesteo. O teh temah bodo razpravljal tržaški župan Roberto Cosolini, miljski župan Neriš Neslašek, devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kuščan, dolinski

župan Sandy Klun, zgoniška županja Monica Hrovatin in repentabrski župan Marko Pisani.

Povezovala bo predstavnica Demokratske stranke Alessia Cozzi. Začetek ob 10.30.

Občina Trst sklenila nov sporazum s sindikati

Tržaška občinska uprava in pokrajinški sindikati Cgil, Cisl, Uil, Ugl in Cisal so sklenili nov sporazum glede zakupov in pogodb, katerega namen je nuditi dodatne zaščite za delavce in kakovostnejše storitve. Ta dogovor povzema tistega iz leta 2011, vanj pa so vključili tudi več novih pomembnih postavk, kot so »pakt integritete, »jamstvo lojalnosti« in druge oblike dogovarjanja, ki bodo zagotavljale transparentnost, korektnost in učinkovit bo proti korupciji.

Sporazum so podpisali tržaški župan Roberto Cosolini in predstavniki sindikatov Cgil Adriano Sincovich in Antonella Bressi, Cisl Umberto Brusiano, Uil Claudio Cinti, Ugl Maria Giovanna D'Este in Cisal Marino Kermac. V dokumentu so zapisana jasna pravila za objava razpisov in izvajanje zakupov oziroma pogodb v tržaški občini, med novostmi pa je tudi »socialna klavzula«. Ta bo ščitila delavce v primeru, da se spremeni izvajalec del oziroma podjetje, ki je prejelo dela v zakupu. Dalje je v dogovoru predvideno minimalno število ur, ki so potrebne za izvajanje posameznih del ali služb. Posebno poglavje je poleg tega namenjeno postopku za izvajanje razpisa s posebnim poudarkom na vlogi komisije oziroma oseb, ki bodo izbirale med raznimi podjetji.

Tečaj za prostovoljce in prostovoljce Arcilesbica in Arcigay

Združenja Arcigay iz Trsta in Gorice ter iz Vidma in Pordenona in Arcilesbica iz Vidma prirejajo danes ob 15. uri na sedežu Etnoblog na Tržanskom nabrežju 1/3 tečaj na temo Skupaj za zoperstavljanje homofobiji na šolah. Tečaj je namenjen prostovoljkam in prostovoljcem lezbijk in gejev. Ti bodo tudi to šolsko leto, kot v preteklih šestih letih, sodelovali na šolah na srečanjih z dijaki o boju proti nasilju nad homoseksualci in lezbijkami.

Izdajali so se za mladoletne

Policija je prijavila dva državljana Bangladeša in enega Afganistanca, ker so se 25. novembra predstavili v uradu za priseljence na tržaški kvesturi in izjavili, da so mladoletni, medtem ko se je po zdravstvenem pregledu izkazalo, da niso.

BOLJUNEC - Mešani pevski zbor Slovenec-Slavec

Četrt stoletja dirigiranja pevovodje Danijela Grbca

Mešani pevski zbor Slovenec-Slavec s pevovodjo Danijelom Grbcom (desno)

SKD Slovenec iz Boršča in Zabrežca in SKD Slavec iz Ricmanj in Loga priejata jutri ob 17.30 v občinskem gledališču Prešeren v Boljuncu slavnostni koncert ob 25-letnici dirigiranja Danijela Grbca pri Mešanem pevskem zboru Slovenec-Slavec.

Pri obeh društih ima zborovska dejavnost stare korenine, saj sta bili obe ustanovljeni kot pevski društvi - SKD Slavec leta 1894, SKD Slovenec pa leta 1900. Sredi osemdesetih let sta zpora posamezno s težavo shajala, zato je za ohranitev zborovske tradicije in določene pevske kakovosti pred 28 leti padla odločitev, da se združi moči in se nastopa pod imenom MePZ Slovenec-Slavec. Prvi dirigent združenega mešanega zobra je bil skladatelj Aldo Kumar, tri leta pozneje je njegovo vodstvo prevzel Danijel Grbec, ki pevski sestav vodi ne-pretrgoma že 25 let.

Danijel Grbec je doma iz Kort nad Izolo. Po študiju klavirja in diatonične harmonike na glasbeni šoli v Kopru je vzljubil zborovsko petje in se kot 13-letnik pridružil moškemu zboru Korte. Po triletnem tečaju za pevovodje, je leta 1987 prevzel vodenje moškega zobra iz Šmarji, cerkvenega zobra iz Kort, moškega zobra Pergula od Sv. Petra in MePZ Portorož. Izpopolnjeval se je na seminarjih s profesorjem Stojanom Kuretom in Ambrožem Čopijem ter obiskoval akademijo pop in jazz glasbe v Vareseju v organizaciji kulturne ustanove Solevoci s švedskim docentom Fredom Sjöbergom.

V Ricmanje in Boršt je prišel kot mlad fant novembra leta 1990 in je v naših krajinah našel svoj drugi dom, saj se je kmalu predal breškemu kulturnemu življenju in domačini so ga dobro sprejeli medse. MePZ Slovenec-Slavec goji pod njegovim vodstvom skladbe slovenskih avtorjev, priedbe slovenskih ljudskih pesmi, žalostinke ter domoljubne in partizanske pesmi. Redno nastopa na vaških prireditvah in proslavah, na revijah Primorska poje in raznih božičnih revijah. Dvakrat je zastopal slovenske zbole v Italiji na takru slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, na koncertu posvečenem zamejskemu zboru (leta 1992 in 2011). Udeležil se je številnih mednarodnih festivalov po Evropi in posnel slovensko pesem v Pustertal, Budimpešto, Rim, San Marino, Nico in Bojnici na Slovaškem.

Ker je Danijel Grbec vedno pripravljen na nove izive, je v teh 25 letih z zborom izpeljal nekaj posebnih projektov: pevci so nastopili z dramsko skupino Slovenec pri glasbeni komedijah in na Festivalu v Mayhinchah so prejeli priznanje za najboljšo glasbeno kuliso, sodelovali so s tamburaškim ansamblom iz Boljunka in

z ricmanjsko godbo oblikovali božičnico. Danijel ima še posebno rad nove izvirne skladbe, povzete po pœizjah naših pesnikov: s skladateljem Aljošo Tavčarjem in Mauriziom Marchesichem se je domenil za uglasbitev pesmi župnika Alberta Miklavca in v program zobra je vključil tudi pesmi istrske umetnice Nelle Stok - Vojske, ki jih je uglasbil župnik in Marezigah Lojze Furlan. Poleg tega pa tudi sam rad priepla pesmi, še zlasti so mu

pri srcu tržaške popevke. Ob pevkah in pevcih iz Boršča, Zabrežca, Ricmanj in Loga sodeluje pri zboru več ljubiteljev petja iz miljske občine - članov pevskega zobra Jadran, pa tudi pevcev iz sosednjih vasi v Bregu, iz Trsta, Sežane in Škofij. Septembra je zbor sodeloval na SLOFESTU in na 1. mednarodni reviji Pesem nad podvodnim Triglavom v Piranu, 18. oktobra je bilo na vrsti tekmovanje Coro-

vio v Čedadu, kjer je zbor v svoji kategoriji dosegel bronasto odličje; 14. novembra pa še Praznik partizanske pesmi v Ljubljani.

Poleg domačega zobra bodo v nedeljo gostje Ženska vokalna skupina Dekleta iz Škofij pod vodstvom Ive Dobovičnik, Pevski zbor Tončka Čok, ki ga vodi Manuel Purger, glasbenika Maurizio Marchesich in Nomos Esemel, ki ga vodi Aljoša Tavčar.

BOLJUNEC Pesem jeseni

Prihaja nova izvedba zborovske revije Zvezne cerkvenih pevskih zborov Pesem jeseni. Tokrat bo jubilejnega značaja, saj bo revija praznovala svojo prvo petdesetletnico s petjem enajstih zborov, ki bodo nastopili danes ob 20. uri v gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu. Po tradiciji ima revija vsako leto nekaj posvetil, kar pomeni, da organizatorji opozorijo na pomembne obletnice, da bi udeležba vsakič postala priložnost za boljše poznavanje vseslovenske in krajevne glasbene dediščine. ZCPZ posveča letošnjo izvedbo skladateljem Ignaciju Hladniku ob 150-letnici rojstva, Ubaldu Vrabcu ob 110-letnici rojstva (prijavljenci tržaški skladatelj bo deležen največjega štivila poklonov, saj so njegove skladbe del rednega repertoarja večine slovenskih zborov iz naše dežele), Karlu Boštjančiču ob 100-letnici rojstva in Stanku Premrlu ob 50-letnici smrti. Vsi bodo zastopani z vsaj eno skladbo v programu revije. Revija pa bo tudi priložnost za podelitev priznanj sodelujočim zborom za 25 in večletno sodelovanje. Prejeli ga bodo MoPZ Fantje izpod Grmade - Devin, ki sooblikuje revijo od ustavnih pred 50. leti, MePZ Mačkolje (44 let), MeCPZ Sv. Jernej - Općine (41 let) in MePZ Skala-Slovan - Gropada-Padriče (29 let).

Poleg že omenjenih, dolgoletnih prijateljev revije, bodo na reviji peli še Združeni zbor ZCPZ, mešani zbor Igo Gruden, ženska cerkvena pevská skupina Zgonik, mešani zbor Lipa, ženski zbor Prosek-Kontovel, moški zbor Lipa in združeni mešani zbor Repentabor. Zbori bodo nastopili s pretežno posvetnim repertoarjem.

MUZEJ REVOLTELLA - Danes Palestina, zanikane pravice in perspektive

V prostorih muzeja Revoltella bo danes potekal mednarodni simpozij z naslovom »Palestina, zanikane pravice in bodoče perspektive«. Mednarodno srečanje, ki bo potekalo od pol desetih zjutraj do petih popoldne, prireja tržaški odbor združenja Salaam otroci oljke v sodelovanju z Občino Trst. Na simpoziju bo nastopilo kar nekaj mednarodnih osebnosti, med njimi tudi izraelski novinar Gideon Levy, ki se bo osredotočil na paradoks med konceptom demokracije in vojaško zasedbo palestinskih teritorijev s strani Izraela. Za njim bo spregovoril palestinski profesor Wasim Dahmash, ki bo postavil pod drobnogled kulturo palestinskega naroda. Sledil bo pogovor palestinske zdravnice in aktivistke za človekove pravice Ghade Karmi.

Popoldanski del programa bo obogatila okrogla miza, h kateri se bodo pridružili še odvetnik Fausto Gianelli, ameriška aktivistka za človekove pravice Stephanie Westbrook in še palestinska pisateljica Widad Tamini. Simpozij bo vodil tržaški zgodovinar in profesor Fulvio Salimbeni, poskrbljen pa bo tudi za simultano prevajanje iz angleškega v italijanski jezik.

JUTRI Včlanjevanje v VZPI-ANPI

Po vsej državi bo jutri potekalo včlanjevanje v partizansko združenje VZPI-ANPI. Organizacija vabi ob tej priložnosti demokrate, zlasti mlade, da se pridržijo njenim vrstam, da bi z združenimi močmi učinkovitejše prispevali k zaščiti demokratične ustave, ki je vse bolj pod udarom, ter pripomogli k ohranjevanju in uveljavljanju vrednot odporniškega in narodnoosvobodilnega boja, kot so mir, svoboda, družbeni pravici, solidarnost in prijateljstvo med narodi in državami. Ob splošni gospodarski in družbenopolitični krizi, ki pesti zlasti mlajše rodove, se vse vidnejše pojavlja tudi kriza vrednot, kar vodi vše večjo šibitev socialnih pridobitev, ugotavlja pri partizanskem združenju in menijo, da je zato potrebna večja demokratična in antifašistična strnjenošč in angažiranost.

V Trstu bo vpisovanje potekalo ob 10. do 13. ure na Borzem trgu, kjer so namestili posebno stojnico, v Miljah pa ob istem času na Marconijevem trgu.

RADIO TRST A Srečanji s Karlom Bonuttijem

Radio Trst A bo jutri ob 12. uri predvajal radijsko srečanje z diplomatom Karlom Bonuttijem, zaslavnim profesorjem ekonomije na Državni univerzi v Clevelandu in častnim konzulom Republike Slovenije v tem mestu. Govor bo predvsem o Bonuttijevem aktivnem družbenem in kulturnem delovanju v okviru slovenske clevelandanske skupnosti in o študijski izmenjavi med Clevelandsko univerzo in Univerzo v Ljubljani. V pondeljek, 30. novembra, ob 14.10 pa bo v središču pozornosti Bonuttijev znanstvenoraziskovalno delo na področju etničnih študij in njegova angažiranost v raznih organizacijah, ki so številnim priseljencem v Ameriki pomagale pri vključevanju v novo socialno okolje. Radijska srečanja je pripravila urednica Ines Škarab.

JUTRI - Musical Žabji kralj za družinski niz La Contrade

Jutri popoldne gosti gledališče La Contrada v Bobbiovi dvorani v Ul. Ghirlandao musical Il principe ranocchio (Žabji kralj), ki je namenjen zlasti otrokom in ki se vključuje v kratki družinam namenjeni niz. Gre za povsem italijansko produkcijo (čeprav je kraljevič, ki ga je zlobna čarovnica spremenila v žabo, ime Frog).

Kakorkoli že, zgodba sloni na sloviti pravljici bratov Grimm; avtorica libreta, režiserka in koreografija je Melina Pellicano, avtorji gasbe so Marco Caselle, ki je spisal tudi besedila pesmi, Stefano Lori in Gianluca Savia. Predstava skupine BIT je na premieri in na prvih ponovitvah v Genovi, Turinu in Milanu doživel lep, prodoren uspeh; Trst, kjer bo na sporednu samo jutri ob 16.30, je eno prvih gostovanj dolge turnej.

Tudi druga predstava družinskega niza bo musical, in sicer Masha e Orso live show, ki sloni na aktualno zelo priljubljenih risankah o porendi delklici Maši in njenem potrežljivem skrbniku Medvedu – na sporednu bo januarja.

Tretja predstava iz niza bo sredi marca, ko bodo nastopili sloviti Mummenshanz.

Poročni sejem danes in jutri na Pomorski postaji

Na Pomorski postaji bo danes in jutri 2. izvedba poročnega sejma TiSposi. Po uspehu, ki so ga želi lani, so se organizatorji odločili za novo izvedbo. Sejem bo odprt danes od 10. do 20. ure in jutri od 10. do 19. ure. Vstop je 5 evrov in po znižani ceni za pare, ki se namegravajo poročiti.

Praznično kosilo združenja za boj proti možganski kapi

Neprofitno združenje za boj proti možganski kapi ALICE FVG-Trieste onlus vabi člane, prijatelje in prostovoljce na praznini s kosilom, ki bo danes ob 12.30 v gostilni Hostaria Ai Pini pri Božjem polju. Za glasbo bo poskrbel Andrea Rot, za poezije v tržaškem načreju pa Claudio Sibelja.

Kraške zdravilne rastline

V prostorih društva Canottieri Adria 1877 na pomolu Istria št. 2 bo danes ob 11. uri prvo iz niza treh srečanj, namenjenih spoznavanju kraških zdravilnih rastlin. Danes bodo na vrsti degustacije, ki jih bosta ponudila podjetje Puress oil (Bani) in turistična kmetija Lupinc (Praprot).

Enciklika Bodi hvaljen

V dvorani G. Millo v Miljah bo danes ob 10.15 javno srečanje, na katerem bodo predstavili encikliko papeža Frančiška Bodi hvaljen. Pobudo prireja miljski krožek gibanja Decrescita Felice v sodelovanju s pokrajiško koordinacijo združenja Libera. Govorila bosta duhovnik Pierluigi Di Piazza in Maurizio Pallante.

Kdo je najbolj inteligenten?

V klubu Ludomania (Ul. Svevo št. 1) bo danes ob 16. uri tekmovanje Brain, s katerim nameravajo ugotoviti najbolj inteligentno osebo v Italiji. Pri pobodi lahko sodelujejo vsi, vstop je 10 evrov.

FERLUGI - V sredo zvečer v Ošteriji Ferluga

Ferlugi in Piščanci z domačimi okusi

Levo nasmejanih obrazov čakajoč na kraške dobre; spodaj širje vinsko-medeni mušketirji: Andrej Ferluga, Dimitri Ferluga, Andrej Bole in Andrej Piščanc

FOTODAMJ@N

V Ošteriji Ferluga na Ferlughih že od lanskega ponovnega začetka nudijo vina z bližnjih Piščancev, dejansko sta kraja zgodovinsko povezana, loči ju edino Cesta za Općine. Tako je verjetno čisto naravno, da je v sredo zvečer v ferlugovski gostilni v okviru nadaljevanja pobude Okusi Krasa prišlo do tematskega večera, na katerem je bila na sporedu pokušnja vina in medu pridelovalcev s Piščancev, točneje vinarev Andreja Boleta in Andreja Ferfoglie ter čebelarja Andreja Piščanca.

Dejansko je bila to večerja, kjer so gostom ponudili jedi z jedilnika Okusov Krasa, katerim so dodali še Boletovo in Ferfoglievo vina (črnino, refošk, vitovsko ter še glero in prosekarja), predjadi in sladice pa je obogatil Piščančev med, ki so ga dodali predjedem s sirom, orehi, hruško in polenovko, med sladicami pa so ponujali palacinke z medom.

Ob uvodnem pozdravu upravnika gostilne Dimitrija Ferluge sta Bole in Ferfoglia spregovorila o svoji dejavnosti in vinskih sortah, ki jih prideljujeta, govor pa je bil tudi o obsegu kmetij ter o samem kraju, kjer bivata in delujejo. Piščanc, sicer ljubiteljski čebelar, pa je spregovoril o drevesnih vrstah, ki rastejo na območju Piščancev in na katerih se njegove čebele (panji) so vedno na istem mestu) pasejo, ter o vrstah medu, ki jih proizvaja. V razgovoru z udeleženci večer-

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE - Predstavitev Argentinska pisateljica slovenskega porekla

Pusti me pri miru, roman Alejandre Laurencich - Mati Argentinka, oče iz Doberdoba

Desno Alejandra Laurencich, ob njej prevajalka Mojca Jesenovec

FOTODAMJ@N

Vino je teklo v kozarce FOTODAMJ@N

je so Ferfoglia, Bole in Piščanc spregovorili tudi o težavah, s katerimi se srečujejo pri svojem delu, predvsem zaradi strme lege in teras ter zaradi škodljivega delovanja divjadi, v prvi vrsti divjih prašičev. Med željami pa je uveljavitev skupne blagovne znamke.

Od četrtega dalj pa je Ošterija Ferluga, ki je po uradnem zaključku pobude Okusi Krasa za nekaj časa zaprla svoja vrata, ponovno odprta ter vabi ljubitelje dobre kuhinje.

Tržaško knjižno središče je bilo v četrtek popoldne prizorišče slovensko-argentinskega literarnega srečanja. Na sporedu je bila namreč predstavitev zadnjega romana argentinske pisateljice slovenskih korenin Alejandre Laurencich Pusti me pri miru. Buenos Airesu leta 1963 rojena Laurencicheva je otrok mešanega zakona, saj se je rodila špansko govoreči materi in slovenskemu očetu, doma iz Doberdoba, ki se je z družino v Argentino preselil že pred drugo svetovno vojno. Čeprav se pisateljica ne izraža v slovenščini, je bila le-ta vedno del njene družinske stvarnosti, ob obisku domačih krajev, iz katerih izvirajo njeni predniki, pa je še potrdila zavest, da se v njenih žilih pretaka tudi slovenska kri-

Roman Pusti me pri miru, ki je v slovenskem prevodu Mojce Jesenovec (slednja se je na četrtkovem srečanju tudi pogovarjala z avtorico) izšel pri Študentski založbi, pa ne govor o Slovencih, ampak o ljubezni in osamljenosti tako v neobljudeni Patagoniji kot v 13-milijonskem Buenos Airesu. Glavni protagonist je Louis, potomec britanske plemiške rodbine, ki ima na videz vse, v resnici pa se mora boriti z občutkom osamljenosti in zapuščenosti. Knjigo je Alejandra Laurencich pisala oz. predelovala vrsto let, saj je že leta 1994 z delovnim naslovom Konec tišočletja postala finalist nagrade emecé, v popravljeni izdaji pa je izšla komaj leta 2009. Slovenski prevod in izdajo smo doživeli leta 2011.

glasbena matica

REPUBLIKA SLOVENIJA
GENERALNI KONZULAT V TRSTU

PREDSTAVITEV MONOGRAFIJE TRST. UMETNOSTNI IZRAZ OB NACIONALNEM VPRAŠANJU

Glasba, likovna in besedna umetnost ob slovensko-italijanski meji v drugi polovici XIX. stoletja

častni gost: MASSIMO BRAY, generalni direktor Inštituta italijanske enciklopedije Treccani

sobota, 28. novembra 2015, ob 17.30

velika dvorana Trgovinske zbornice v Trstu, Borzni trg 14

VLJUDNO VABLJENI!!

Čestitke

Naša NASTJA SLAVEC je doktor fizike postala. Ponosni nanjo ji iskreno čestitamo ter želimo, da bi v življenju dosegla še veliko »kozmičnih« uspehov in zadoščenj. Vojka, Egon, Damjan, Peter, Verena, Mara in mali Luka.

Kino

AMBASCIATORI - 15.00, 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Il viaggio di Arlo.«

ARISTON - 15.30, 21.00 »Uno per tutti«; 17.00, 19.00 »Dobbiamo parlare«.

CINEMA DEI FABBRI - 15.30 »Il gatto con gli stivali«; 17.00, 20.00 »Storie di cavalli e di uomini«; 18.30, 21.30 »Cave of Forgotten Dreams«.

FELLINI - 16.00, 19.40 »Gli ultimi saranno ultimi«; 17.45, 21.30 »Natale all'improvviso«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.15, 19.50, 22.00 »La felicità è un sistema complesso«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 18.20, 22.00 »45 anni«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.00, 20.20, 22.00 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«; 16.30, 20.10 »Teatro alla Scala - Il tempio delle meraviglie«.

KOPER - PLANET TUŠ - 14.50, 17.00 »Dobili dinozaver«; 13.50, 15.50 »Dobili dinozaver 3D«; 13.40 »Hotel Transilvania 2 (sinhr.)«; 14.30, 16.20 »Hotel Transilvania 2 (sinhr.) 3D«; 14.40, 15.45, 19.00, 21.15 »Igre lakote: Upor, 2. del«; 17.50, 20.30 »Igre lakote: Upor, 2. del 3D«; 13.20, 15.40 »Mali princ (sinhr.) 3D«; 18.30, 20.20, 21.50 »Most vohunov«; 18.10, 20.00, 21.00 »Spectre«; 18.20 »Srednješolci«; 17.30 »Steve Jobs«.

NAZIONALE - 16.30, 18.45, 21.15 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; 18.45 »Il viaggio di Arlo 3D«; 16.15, 19.45, 21.45 »007 Spectre«; 15.00, 16.30 »Snoopy & friends - Il film dei Peanuts«; 16.15, 18.00, 20.30, 22.10 »The Visit«; 16.15, 18.00, 20.00, 22.15 »Il sapore del successo«; 17.50, 22.10 »A Bigger Splash«; 20.00 »Premonitions«; 15.00 »Iqbal - Bambini senza paura«.

SUPER - 16.30, 18.30, 22.10 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 20.30 »Loro chi?«.

THE SPACE CINEMA - 15.00, 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Il viaggio di Arlo«; 15.35, 17.40, 19.45, 21.50 »The Visit«; 15.35, 17.45, 20.00, 22.10 »Il sapore del successo«; 17.00, 22.10 »A Bigger Splash«; 16.00, 18.45, 19.25, 21.40 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; 20.00 »Loro chi?«; 15.30, 18.30, 21.30 »007 Spectre«; 15.20, 17.40 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 22.05 »Premonitions«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 14.50, 17.10, 19.50, 22.15 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; Dvorana 2: 14.50, 16.40, 18.20, 20.15, 22.10 »Il viaggio di Arlo«; Dvorana 3: 15.45, 17.45, 20.10, 22.10 »Il sapore del successo«; Dvorana 4: 15.30 »A Bigger Splash«; 17.40, 20.00 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«; 22.00 »007 Spectre«; Dvorana 5: 15.30 »007 Spectre«; 18.10, 22.10 »The Visit«; 19.50 »A Bigger Splash«.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 28. novembra 2015

JAKOB

Sonce vzide ob 7.21 in zatone ob 16.25 - Dolžina dneva 9.04 - Luna vzide ob 19.13 in zatone ob 10.16.

Jutri, NEDELJA, 29. novembra 2015

RADIVOJ

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 7,6 stopinje C, zračni tlak 1006,7 mb ustajan, vlag 52-odstotna, burja s sunki do 111 km na uro, nebo jasno, morje močno razgiban, temperatura morja 13,9 stopinje C.

Šolske vesti

URAD ZA IZOBRAŽEVANJE IN ŠOLSKE STORITVE sporoča, da je zaradi izčrpanja lestvice za š.l. 2015/16 v občinskih otroških jasli v Dolini, ponovno odprt vpisovanja za slovenski in italijanski oddelek. Informacije in vpisni obrazci na www.sandorligo-dolina.it.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠER-

NA sporoča staršem dijakov, da bodo potekale govorilne ure v ponedeljek, 30. novembra, od 17.30 do 19.30 za bienij in klasični licej; v torek, 1. decembra, od 17.30 do 19.30 za trienij znanstvenega liceja, liceja za uporabne znanosti in jezikovnega liceja.

DIZ J. ŠTEFANA obvešča, da bo v torek, 1. decembra, ob 17.30 za starše dijakov, ki obiskujejo elektronski oddelek, predstavitev poučne ekskurzije v Beograd.

DIZ J. ŠTEFANA sporoča, da bodo v torek, 1. decembra, od 18.00 do 19.30 na šoli potekale individualne govorilne ure s posameznimi profesorji.

Turistične kmetije

**KMEČKI TURIZEM RADETIČ SI-
DONJA** v Mediji vasi je odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Tel. 040-208987

KMETIJA ŽAGAR JE ODPRTA
v Bazovici do 6.12.2015.

Vabljeni!

338-6048054

Zaprt ob sredah.

Osmice

IVAN PERNARČIĆ ima v Vižovljah odprt osmico. Tel. 040-291498.

JADRAN je odprt osmico, Ricmanje št. 175. Tel.: 040-820223.

N'PULJH v Saležu je odprta osmica Fabjan. Vabljeni.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

SERGIO GIOVANNINI je odprt osmico v Ul. Modiano 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.

VASILIJ PIPAN je odprt osmico v Mavhinjah. Vabljeni! Tel. št. 040-299453.

Zveza slovenskih kulturnih društev
v sodelovanju s SKD Tabor
vabi na revijo otroških
in mladinskih plesnih skupin ZSKD

DO SVOBODNEGA GIBA

Danes, 28. novembra 2015, ob 17. uri
Općine, Prosvetni dom

Zveza cerkvenih pevskih zborov

vabi na
jubilejno 50. revijo
odraslih zborov

Pesem jeseni 2015

danes, 28. t.m., ob 20. uri
v občinskem gledališču
France Prešeren v Boljuncu

Lekarne

**Od ponedeljka, 23. do nedelje,
29. novembra 2015:**
**Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30**

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**

Trg Venezia 2 - 040 308248, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B - 040 281256, Bazovica - Ul. Gruden 27 - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**

Trg Venezia 2, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Ul. Ginnastica 6, Bazovica - Ul. Gruden 27 - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

**NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30**

Ul. Ginnastica 6 - 040 772148.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

SPDT organizira v nedeljo, 6. decembra, tradicionalni avtobusni »Izlet v neznano«. Avtobus bo odpeljal ob 8.30 s Trga Oberdan in ob 8.45 iz Bazovice (pri Kalu). Vpis do vključno ponedeljka, 30. novembra, na tel. št. 040-413025 (Marinka) ali 040-220155 (Livio).

SKD VESNA prireja v soboto, 5. decembra, avtobusni izlet v Celovec na tamkajšnji božični sejem. Vključena sta prevoz in kosilo. Informacije in prijave: Tatjana (340-6709578), Ivana (340-8177156) in Mitja (333-4463154).

ZSKD organizira v soboto, 5. decembra, v sklopu projekta Mladi na odkrivanju kulturne dediščine, ekskurzijo v Gorico in Benečijo na spoznavanje slovenskih ustanov in na ogled slo-

SKD SLAVEC Ricmanje - Log

vabi na
predstavitev knjige
Deziderija Švare
z naslovom

Kronika družine Švara in preživetja v Bregu od naselitve do danes

v Babni hiši v Ricmanjih,
danes ob 19. uri

Knjigo bo predstavil Aleksij Pregar
Sodeluje MoPZ Pergula od Sv. Petra

venskega multimedialnega centra SMO v Špetru. Brezplačen izlet je namenjen mladim do 30 let. Info po tel. št. 040-635626 ali info@zskd.eu.

KAM NA SILVESTROVANJE? SKD Drago Bojan - Gabrovec organizira od 31. decembra do 3. januarja, novoletno potepanje v Lovranu pri Opatiji. Info in vpis na tel. št. 340-2741920 (Mirela).

Mali oglasi

PRODAJAM ape car, P3 z volanom, v odličnem stanju, letnik 1985. Tel. št.: 366-1528715.

PRODAM nov predpasnik za narodno nošo črne barve. Dolžina 80 cm, širina 130 cm. Cena 30,00 evrov. Tel. št. 347-7387623.

PRODAM rabljeno žensko spodnje kriko za narodno nošo obrobljeno z bombažno čipko. Dolžina krila 95 cm. Cena 30,00 evrov. Tel. št. 347-7387623.

V ROJANU podarim pohištvo zaradi naselitve. Tel. št.: 329-4372448, 349-7769394.

Obvestila

NŠK obvešča, da bo danes, 28. novembra, Oddelek za mlade bralce v Narodnem domu odprt od 9.30 do 12.30 s pravljičnim utrinkom ob 11.00.

REVJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH

PLESNIH SKUPIN ZSKD »Do slobodnega giba« bo danes, 28. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Općinah. Projekt je omogočila dejavnost FJK (Servizio volontariato, solidarnost ed immigrazione).

KMEČKA ZVEZA Trst vabi člane glavnega sveta, da se udeležijo seje, ki bo v ponedeljek, 30. novembra, ob 20. uri v dvorani ZKB na Općinah, Ul. Ricreatorio 2.

OBČINSKI SVET V ZGONIKU se bo ustal v ponedeljek, 30. novembra, ob 17.00.

SKP IN KSI prirejata razpravo o imperializmu, vojnah in terorizmu, ki bo v torek, 1. decembra, ob 18. uri na sedežu v Ul. Tarabochia 3. Uvodne misli bodo podali Peter Behrens, Stojan Spetič in Claudia Cernigoj.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 1. decembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi filatelistike na mesečno srečanje, ki bo v sredo, 2. decembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška 20.

VZPI - ANPI Sekcije Devin Nabrežina, Križ in Zgonik vabijo v četrtek, 3. decembra, ob 18. uri v rojstno hišo Iga Grudna (Kamnarska hiša) v Nabrežini na srečanje na temo »Tudi s knjigami lahko zajezimo pretvarjanje zgodovine«. Sodelujejo Dario Matiussi (center Gasperini), Franco Cecotti (pokr. VZPI) in Piero Purini (zgodovinar).

ZSKD obvešča včlanjene zbole, da je na www.zpzb.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska po-

je 2016. Prijava možna do vključno 4. decembra.

KLAPA 1936 iz dolinske občine organizira v nedeljo, 13. decembra, že tradicionalno božično kosilo. Informacije po tel. št. 040-228896 (Nerina) ali 040-228254 (Just).

KNJIŽNICA BORISA PAHORJA v Kulturnem domu Prosek - Kontovel izposoja čtva ob ponedeljkih, od 18.30 do 19.30. Vabljeni!

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo v zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Info in vpis na tel. št. 340-5814566 (Valentina).

ŠMD MLADINA organizira 5 celodnevnih tečajev smučanja za otroke v mesecu januarju in februarju 2016, s pričetkom v soboto, 9. januarja. Za informacije in vpisovanje info@mladina.it ali tel. št. 347-0473606.

DSI vabi v ponedeljek, 30. novembra, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano na srečanje z ekonomistom in diplomatom Karлом Bonutijem. Z njim se bo ob izidu knjige »Med izbiro in zgodovino« pogovarjal Marko Tavčar.

ZVS Dekleta iz Škofij, dir. Iva Dobivčnik; Nomos Ensemble; Maurizio Marchesich.

SKD VIGRED vabi v nedeljo, 29. novembra, ob 17.30 v Štalco v Šempolaju na ogled komedije »Svakinja da te kap« v izvedbi KD Kraški dom - Repen in Razvojnega združenja Repentabor.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK - KONTOVEL in L'Armonia vabita na predstavitev gledališke komedije v tržaškem jeziku »Tutinscuro - Black Comedy« gledališke skupine Il Gabiano, ki bo v nedeljo, 29. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Prosek.

DSI vabi v petek, 4. decembra, ob 17. uri prišel na obisk sv. Miklavž, vaški otroci ga bodo sprejeli s kratko igrico. Dobrodrušlico mu bo dal tudi zborček iz Bar-Kovelj »Glasbena kambrica«, ki ga vodi Tina Renar. Na ta dan bo izšel tudi koledar za l. 2016 »Prečni kamen v suhem zidu«, slike prikazujejo delo Vojka Ražma.

SKLAD MITJA ČUK vabi na ogled razstave »Černigoju v spomin« ob 30. obletnici umetnikove smrti. Urnik razstave: od ponedeljka do petka 10.00-12.00 in 17.00-18.00 ob petku, 4. decembra, na Općinah, Proseška ul. 131/133. Tel. št. 040-212289 (po dogovoru).

SLORI, SSG IN SLOGI (Slovenski gledališki inštitut) vabijo na predstavitev publikacije »Un teatro per la città. Breve storia del teatro sloveno di Trieste dal 1850 al 2000« (Gledališče v svojem prostoru. Kratka zgodovina slovenskega gledališča v Trstu), ki bo v petek, 4. decembra, ob 18.30 v foyeri balkona SSG. Z avtorico Bogomilom Kravos se bosta pogovarjala Marija Čuk in Neva Zajc.

V ADVENTU, koncert v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji zbor Jacobus Gallus, KD Škedenj, ZSKD in USCI FVG bo v petek, 4. decembra, ob 20.30 v cerkvi sv. Lovrenca v Škedenju. Nastopata MePZ Jacobus Gallus (dir. Marko Sancin) in ŽeVS Vikra (dir. Petra Grassi).

VZPI - ANPI NASELJE SV. SERGIJA vabi v petek, 4. decembra, ob 18.30 v Ljudski dom P. Togliatti, Ul. Di Poco 14, na srečanje s prof. Jožetom Pirjevcem na temo »Trst in primežu nacionalizmov«. Večer bo uvedel zgodovinar Piero Purini.

MIKLAVŽEVANJE (SKD Vigred) bo v soboto, 5. decembra, ob 16.00 v gostilni v Šempolaju z nastopom OPS Vigred in uprizoritvijo pravljice »Godci iz Veselega«. Miklavževi posmočniki sprejemajo darila v sredo, 2., četrtek, 3., in petek, 4. decembra, med 15.30 in 18.00 ter v soboto, 5. decembra, od 14.00 do 15.00.

SKD TABOR - prireja Miklavžev sejem od 2. do 5. decembra od 16. do 19. ure v Prosvetnem domu na Općinah.

TS360, založbi TT in Mladika, v sodelovanju z ženskim odborom SC Pen Mira, vabijo na Kavo s knjigo. Gost srečanja bo pisateljica in založnica Tanja Tuma, avtorica romana

Navodila za prostovoljne prispevke

Vsem bralcem in naročnikom sporočamo, da prostovoljne prispevke sprejemamo v tajništvu Primorskega dnevnika v Trstu, ul. Montecchi, 6 (2 nadst.) in v Gorici, ul. Garibaldi 9 ter v uradilih Kruta v ul. Cicerone 8, kjer je darovalcu na razpolago ustrezni obrazec.

Darovalec lahko tudi nakaže prispevki na bančni tekoči račun družbe DZP Prae, ki bo poskrbel za naknadno nakazilo prispevka prejemniku: če darovalec želi, da se v tem slučaju prispevek objavi v časopisu, mora naši redakciji posredovati (tudi po faksu) ustrezno dokumentacijo (kopija bančnega naloga), iz katere so jasno razvidni točni podatki darovalca in prejemnika.

Prispevek lahko darovalec izroči neposredno prejemniku v gotovini ali z bančnim nakazilom na njegov bančni tekoči račun: v tem slučaju, če želi da se prispevek objavi, mora nam posredovati (tudi po faksu) kopijo bančnega naloga, iz katerega so jasno razvidni njegovi podatki in podatki prejemnika, ali potrdilo s strani prejemnika o prejemu prispevka s podatki darovalca.

Pogrebno podjetje

ONORANZE FUNEBRI
ALABARDA

od leta 1999

na Općinah, v Boljuncu,
v Nabrežini, v Miljah, v Trstu
in na Istrski ulici
nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

NA OPĆINAH ODPRTI TUDI
POPOLDNE, OD 14. DO 16. URE
RAZEN OB SOBOTAH

Nudimo prevoz pokojnika
24 ur na 24

Informacije: 392 7372323

»Češnje, rdeče in bele«, z njo se bo pogovarjala dr. Bogomila Kravos. V sredo, 2. decembra, ob 10. uri v Tržaškem knjižnem središču na Oberdankovem trgu 7.

KRUT vabi na predavanje »Nenaležljive kronične bolezni, prehrana in telesna dejavnost« z dr. Živo Novak Antoničem v četrtek, 3. decembra, ob 17. uri v UL Cicerone 8, II. nad. Zaželene predhodne prijave, info na Kru.tu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKD GRAD - BANI sporoča, da bo v petek, 4. decembra, ob 17. uri prišel na obisk sv. Miklavž, vaški otroci ga bodo sprejeli s kratko igrico. Dobrodrušlico mu bo dal tudi zborček iz Bar-Kovelj »Glasbena kambrica«, ki ga vodi Tina Renar. Na ta dan bo izšel tudi koledar za l.

AVKCIJSKA HIŠA STADION - Od danes ogled umetnin, v petek prva dražba

Toliko klasikov slovenske umetnosti še ni bilo na prodaj

Tri Groharjeva dela, Jakopič, Pilonov Pogled čez most, Mušič, Kos, Spacal, Jakac

Danes bodo v dražbeni hiši Stadion (Nabrežje Tommaso Gulli 10/a) odprli predražbeno razstavo slovenskih in nekaterih italijanskih ter avstrijskih umetnikov, ki je še pred uradnim odprtjem dvignila veliko prahu v slovenskih medijih onstran mene. Na razstavi bo na ogled, v petek, 4. decembra, pa tudi na prodaj, med drugim tudi bogata zbirka slik slovenskih umetnikov, ki se že več desetletij - ali pa morda kar nikoli - ni pojavila na slovenskem trgu. Po mnenju nekaterih poznavalcev iz Slovenije nekatere dragocene slike sodijo v državne javne zbirke. Drugačnega mnenja so dražitelji, ki so prepričani, da je sloves nekaterih

to Ljubljane, risbo iz Dachaua iz leta 1945, avtoportretom, dveh portretov Ide, beneških vedut itd. Cene njegovih del segajo od 5000 do 60.000 evrov. Tu so še platna Ložeta Spacala, Božidarja Jakca, Avgusta Černigoja, Alberta Sirk, Živka Marušiča in mnogih drugih. V popolnoma moški prevladi izstopa v Rojanu rojena in dolga leta pozabljeni umetnica Elda Piščanec (1897-1967), ki se je učila slikanja pri Rihardu Jakopiču. Njena slika Dekle v profilu je vredna med 4000 in 6000 evrov, Krajina pa med 3000 in 4000 evrov.

Poleg slovenskih avtorjev so kuratorji razstave v postavitev vključili tudi nekatera dela avstrijskih avtorjev, med katerimi ve-

la omeniti predvsem majhno sliko Egona Schieleja, katere vrednost je ocenjena na 60.000 evrov. Med italijanskimi avtorji izstopajo Ugo Flumiani, Pietro Marussig, sloviti Vito Timmel. Težko je prezreti čudovito platno Feliceja Casorati, ki je najvišje ocenjena slika na tej dražbi (80.000 evrov). Na ogled in na prodaj so tudi skulpture, med njimi je tudi bro-

nasti blik Janeza Boljke, začetnika nadrealističnega kiparstva v Sloveniji, ki je ocenjen med 4500 in 6000 evri. Zanimiv je tudi leseni modularni portret Jožeta Plečnika tržaškega umetnika Bruna Chersicla, ki ga bo straten zbiralec domov odnesel že za »boril« 1600 evrov. Fascinantna pa je zgodba klasične srebrne skulpture, ki ponazarja Carla I., ki se klanja bodoči nevesti. Umetniški kos iz leta 1850 je vzbudil zanimanje nekega angleškega zbiralca, ki si bo danes v Trst prišel ogledat skulpturo, nakar bo dražitelja po vsej verjetnosti poobilastil, naj se na dražbi pogaja za določeno ceno.

Skratka, nabor razstavljenih del je tako bogat, da si razstavo splača ogledati že iz radovednosti. Ta bo odprta od danes do četrtek med 10. in 13. uro in med 15.30 in 19.30. Tistim, ki pa v petek popoldne nameravajo v boj za reprezentančne umetnine, pa se obeta edinstveno nakupovanje. (sc)

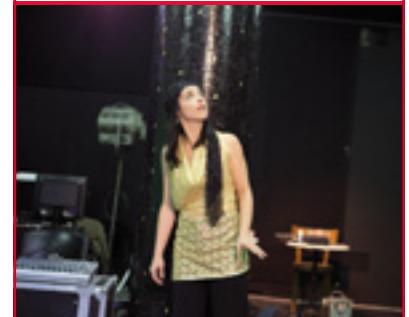

Božidar Jakac: Ležeči model (3000 do 4000 evrov)

umetnikov močno narasel prav s pomočjo zasebnih prodaj in dražb.

Razstavo smo si včeraj ogledali in se prepričali, da toliko klasikov slovenske umetnosti še ni bilo na prodaj na enem samem mestu. Osupljiva so dela Ivana Groharja in Riharda Jakopiča, umetnikov, ki sta za časa življenja prijateljevala in ki sta skupaj z Matejem Sternenom in Matijo Jamo sestavljala »veliko četverico« slovenskih slikarjev, ki so izoblikovali impresionistični slog. Na dražbi se bodo zbiratelji lahko potegovali za tri Groharjeva dela, slika V. Gerajtah je med slovenskimi umetniki najvišje ocenjena (estimacija med 50.000 in 70.000 evri). Enako estimacijo ima tudi delo Pogled čez most Vena Pilona iz leta 1925. Predstavlja se tudi oče sodobnega slovenskega slikarstva Gojmir Anton Kos, pa modernistični avtor Zoran Mušič, ki zaseda največji del razstavnega prostora. Zastopan je z vedu-

slovensko stalno gledališče
SEZONA 2015/16
Lot Vekemans
ISMENA, NJENA SESTRA
režiser Igor Pison

DANES, 28. novembra ob 20.30 v nedeljo, 29. novembra ob 16.00 ponovitev se nadaljujejo do 12. decembra v Klubskem prostoru z italijanskimi nadnapisi zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna!

BLAGAJNA SSG:
od ponedeljka do petka 10.00-15.00
040 2452616
www.teaterrssg.com

BAZOVICA - Vrtec Ubalda Vrabca Nove mize za vrtec in majičke za otroke

Otroci v novih majičkah ob novih mizah

Pred nekaj dnevi so se otroci iz bazovskega vrtca Ubalda Vrabca veselili nove pridobitve. V vrtec so dobili nove mize ter nove majice s kratkimi in dolgimi rokavi z logotipom vrtca. Nov nakup je omogočilo vaško KD Lipa, in sicer ob priliku lanske prireditve v spomin na vaščana in kulturnega delavca g. Aleksandra Rasenija. Društvo je vrtcu namenilo celotni znesek prostovoljnih prispevkov in s tem omogočilo bogat nakup za vaški vrtec. Vzgojiteljici, otroci in starši se iskreno zahvaljujejo KD Lipa, družini Raseni ter vsem, ki so pripomogli k uresničitvi prireditve.

BAZOVICA - Jutri Večer spomina na osvoboditev

SKD Lipa organizira jutri Večer spomina na osvoboditev Bazovice, ki je potekala aprila pred 70 leti. Že med tradicionalno prireditvijo Pesem na M'zarju so se društvo in vaščani spomnili konca druge svetovne vojne s koncertom, ki so ga oblikovali vaški zbori in glasbena skupina Ovce ter pevka Martina Feri. Tokrat pa bodo domačini, ki so doživelji dogodke med 28. aprilom in 3. majem 1945, podali svoje spomine v pogovoru, ki ga bo vodila Luana Grilanc. Bili so to nevarni in žalostni dnevi, prežeti s smrtnjo, ker v vasi so se bili boji med partizani in nemškimi vojaki in za domačine, pričevalce, so bila to travmatična doživetja. Srečanje bo jutri ob 18. uri v dvorani Gospodarske zadruge v Bazovici. SKD Lipa vabi vse vaščane k številni udeležbi, posebno mlajše, da bodo lahko »iz prve roke« slišali pripovedovanje očividcev.

POGOVOR - Nedir Princival

»Polemike me ne zanimajo«

Nedir Princival ob sliki Feliceja Casoratija Dekle s knjigo (najvišje ocenjena slika na dražbi, 80.000 evrov)

FOTODAMJ@N

V 25-letni zgodovini delovanja avkijska hiša Stadion še ni imela tako pomembne dražbe umetnin. Okrog 130 umetnin prihaja iz zbirk približno desetih zbirateljev, med katerimi prevladujejo Tržačani. Pod sto izdelki so se podpisali klasični slovenske umetnosti, avtorji ostalih del prihajajo iz širšega evropskega prostora. Skupna vrednost del na dražbi je ocenjena na skoraj milijon evrov (z dražbenim pribitkom), dražitelji bi radi iztržili čim več. Pogovorili smo se s koordinatorjem dražb v dražbeni hiši Stadion Nedirjem Princivalom, ki je ponosen na opravljeno delo.

Prihodnji teden gredo »pod kladivo« osupljiva slovenska dela. Kdaj ste se začeli pripravljati na tako pomembno dražbo in kako vam je uspelo zbrati to izjemno zbirko?

S pripravimi smo začeli pred enim letom. Takrat smo se namreč odločili, da bi nekaj posebnega ponudili zlasti Slovencem. Obrnili smo se na lastnike pomembnejših zbirk, ki so nam bili pripravljeni posredovati nekaj umetnin. Iz ust do ust so se širile informacije o drugih zbirkah in znanih zbiralcih, ki smo jih potrebovali za pripravo dražbe izvrstnih umetnin, tudi tistih iz najvišjega ranga.

Kakšna so vaša pričakovanja?

Naša pričakovanja so visoka, a bi težko napovedal, koliko bomo iztržili, ker še nikoli nismo imeli takšne dražbe. Vse je odvisno od Slovencev in njihovega odziva na dražbo.

Kdo so potencialni kupci? Umetniška dela Slovencev najbrž zanimajo izključno Slovence.

Mislim, da ja Slovenske umetnike bodo kupovali slovenski zbiralci, Spacalova in Černigojeva dela, torej dela domačinov, bodo zanimala predvsem predstavnike manjšine. Za tržaške Italijane pa bo nedvomno zanimivo delo Vittoria Boļaffia, ki ga bo mogoče kupiti za 35.000 evrov.

Katera slika bo po vašem »zvezda« dražbe in kakšna bo njena izklicna cena?

Vsekakor vsa tri Groharjeva dela. Poznavalci pravijo, da treh Groharjevih del na enem mestu še ni bilo videti. Strasni zbiratelji umetnin skorajda v nezavest padajo, ko slišijo, da smo na licitacijo uspeli uvrstiti Groharjeva dela, za katera danes vlada največje zanimanje. Tudi zato, ker je ta umetnik zapustil najmanj slik. Cene njegovih del se gibajo med 50.000 in 200.000 evrov, včasih celo več. Izklincne cene naših umetnin pa bodo 25.000, 30.000 in 50.000 evrov.

Kateri umetnik na vaši tokratni dražbi pa je najbolj komercialen?

To je Zoran Mušič, predvsem zato, ker se ponaša tudi z mednarodnim slovesom.

Se petkove dražbe lahko udeleži kdorkoli?

Seveda, dražba je odprta za vse. Tudi za tiste, ki niso potencialni kupci. Nakup izbrane umetnine pa je možno opraviti osebno ali preko telefona.

Seveda ne moremo mimo polemik, ki so se v zvezi z dražbo pojavit v Sloveniji. Zakaj nekateri poznavalci menijo, da bi nekatere slike morale postati del nacionalnega zaklada?

Ne vem, od kod izhaja to prepričanje. Polemike pa me ne zanimajo.

Pa imajo predstavniki javnih ustanov pravico govoriti, kaj lahko in česa ne sme zbiratelj delati s svojimi slikami?

Lahko sicer izrazijo svoje mnenje, a zbiratelj s svojimi umetninami lahko počne to, kar želi. Javne ustanove pa nikakor ne morejo neko umetniško delo kvalificirati za nacionalni zaklad.

Domnevam, da so bile na dražbo povabljeni tudi slovenske javne ustanove. Pa so javni muzeji sploh konkurenčni na tem trgu?

Slovenske galerije vedo za našo dražbo. Če jih zanima kakšno umetniško delo, so toplo vabljeni. Po pravilih dražbe bo izbrano sliko kupil tisti, ki je za njо pripravljen največ plačati. Tako pa gre naš posel. Zaenkrat pa nas ni kontaktirala nobena slovenska javna ustanova. Smo pa prejeli kar nekaj klicev zasebnih zbirateljev, ki so pokazali velik interes predvsem za velike slovenske klasične.

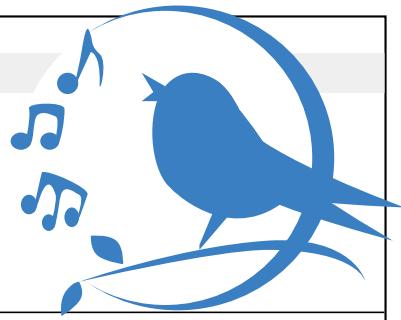
Sanela Čoralic

MLADI KREATIVCI

V Nabrežini »mladinski« je doma

MEŠANI MLADINSKI PEVSKI ZBOR IGO GRUDEN SESTAVLJA NEKAJ MANJ KOT 20 DEKLET MED 11. IN 16. LETOM STAROSTI

Dekleta
mladinskega
pevskega zboru
Igo Gruden z
dirigentom
Mirkom
Ferlanom

FOTODAMJ@N

Nabrežinsko društvo Igo Gruden ima za sabo dolgoletno bogato delovanje. Aktivnosti postajajo iz leta v leto bolj pestre in razvejane. Dokaz za to trditev predstavlja tudi mladinski pevski zbor Igo Gruden. Nastal je pred sedmimi leti na osnovi istoimenske otroške skupine. Člani društva so tedaj izrazili željo dirigentu Mirku Ferlanu, ki je takrat vodil dekliški pevski zbor Kraški slavček, da bi ustanovili še otroški zbor in tako ustvarili neko kontinuiteto v društvu. Na začetku je to bil res svojevrsten izziv, saj so v zboru plele le štiri deklice: Giulia, Tatjana, Marika in Veronika. Razen Veronike, ki sedaj obiskuje mednarodno šolo v Vidmu in je torej bila prisiljena zapustiti zbor, ostala tri dekleta še vedno skupaj pojejo. Mešani mladinski pevski zbor Igo Gruden sestavlja trenutno nekaj manj kot 20 deklet med 11. in 16. letom starosti. Vaje imajo vsako sredo popoldne v društvenih prostorih. Pevke prihajajo večinoma iz Nabrežine, Križa, Devina in drugih bližnjih vasi. V prejšnjih letih se je kdaj pa kdaj v njihovi družbi pojavil kak fant, vendar so

potem vedno prevladala dekleta. Morada se bo v prihodnosti sestava nekoliko spremenila, saj se je v otroškem zboru Pet pedi ustvarila obetača skupina šestih fantkov.

Tatjana Pipan, ena izmed štirih začetnih pevskih »pionirk« je povedala, da ji je petje bilo od vedno všeč. Trenutno obiskuje Trgovski tehnični zavod Žiga Zois in pravi, da se je od tistih začetnih časov veliko izboljšala: »Lepo je opazovati, kako se mlajše pевke učijo in uvajajo v svet petja. Po nastopih in na vajah veliko časa namenjam avtokritiki in pogovoru o tem, kaj bi lahko bilo boljše. Pesmi, ki jih pojemo so vedno bolj zahtevne, a se s tem strinjam.« Tuji ostale pевke so potrdile, da je dirigent sicer strog, vendar je to prav. »Po njegovem mnenju nobena stvar ni tako dobra, da se ne bi lahko izboljšala. Pred vsakim koncertom nam vrliva veliko poguma.«

»Veliko stvari se je spremenilo, ker so pesmi bolj zahtevne. Žnajdem pa se dobro in mi je tu všeč,« je poudarila Tinkara Vidoni, dijakinja nižje srednje šole Igo Gruden, ki se s petjem ukvar-

ja od malih nog in je do lanskega leta z Mirkom pela v otroškem zboru. Luccile Protti se je mladinskemu zboru pridružila letos: »Pred petimi leti sem že pela v zboru, potem pa sem s to dejavnostjo prekinila. Na začetku šolskega leta pa so me sošolke, ki pojejo v zboru, spodbudile, naj pristopim tudi jaz.«

Izbira repertoarja se iz leta v leto spreminja. Želijo pa, da bi repertoar bil čim bolj širok, ker to omogoča večplasten pogled na zborovsko petje. Ukvajajo se tako z različnimi žanri, od klasične glasbe do ljudskih pesmi in po-pevk. Tudi cilji postajajo vedno bolj ambiciozni. Po mnenju dirigenta Mirka Ferlana je namreč ambicija poglavita. Do sedaj so se redno udeleževali revije otroških in mladinskih pevskih zborov Zlata Grla. Letos pa se je ne bodo več udeležili, ker je večina pевk pre rasla predvideno starostno mejo. Tako ciljajo, da bi se spomladni udeležili zahtevnejšega državnega tekmovanja nekje v Italiji. Med bodočimi načrti pa se bodo verjetno kmalu porodili tudi mednarodni projekti.

Vesna Pahor

Dirigentova izkaznica: Mirko Ferlan

Tvoja najljubša knjiga?

Teh je več. Recimo Parfum (Patrick Süskind) in Stena in smrt (Klement Jug).

Najljubši film?

La leggenda del pianista sull'oceano (Giuseppe Tornatore).

Kaj počneš ob prostem času?

Ob prostem času sem najraje daleč od vsega, zato grem ponavadi kam v naravo: v hribe, gozd ali lovitvi ribe, velikokrat grem na morje z majhnim čolnom.

Kako si začel glasbeno pot?

Moja sestra je igrala kljunasto flavto in jaz sem včasih spremjal mamo, ko je šla po njo na lekcijo.

Rekel sem tako, da bi

še sam poskusil. Tako smo še živel v Gorici in sem imel 7 let. Potem smo se preselili v Nabrežino in sem začel igrati harmoniko s profesorico Dorino Kante na Glasbeni matici. Leta 2001 sem diplomiral iz harmonike kot privatist na konservatoriju v Pesaru. Istočasno sem začel peti pri mešanemu pevskemu zboru Hrast iz Doberdoba in sem se kar takoj navdušil, tako da sem opravil vstopni izpit za zborovsko dirige-

ranje in kompozicijo na tržaškem konservatoriju G.Tartini. Po diplomi sem se udeleževal seminarjev in tečajev po Evropi. Leta 2014 sem nato še magistriral iz zborovskega dirigeiranja vedno na konservatoriju Tartini. Trenutno, poleg mladinskega pevskega zboru Igo Gruden in otroškega pevskega zboru Pet Pedi iz Nabrežine, vodim še mešani pev-

ski zbor Postojna in Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem.

Zakaj te imajo twoje pевke v Nabrežini rade?

Verjetno, ker si prizadavam, da so pevske vaje dinamične in zanimive. Vsakotoliko povem kakšno neumnost, kot temu sam pravim. Take stvari si pевke najbolj zapomnijo. Večkrat mi čez nekaj časa, kar sem povedal, ponovijo in se ne morem načuditi, da sem to jaz izrekel.

Malo manj rade te imajo, ker...

Sem kot profesionalni glasbenik in dirigent zelo zahteven, kar lahko včasih privede do trenja. To predstavlja težavo, ker tudi če sku-

šamo delati na čim višjem nivoju, smo še vedno v amaterskem okolju. Ljudje, ki prihajajo na pевske vaje imajo tudi šolske obveznosti in druge dejavnosti. Niso vsi pripravljeni posvetiti petju toliko časa, kot bi bilo treba. Delo in dolžnost dirigenta pa je tudi razumeti, kje se nahaja prava mera, koliko lahko zahteva. (vpa)

TREBČE - SKD Primorec in Mladinski trebenski krožek priredila v Ljudskem domu predavanje o 1. svetovni vojni

Od imenitne smrti do milijonov mrtvih

Borut Klabjan o tržaških reakcijah na umor prestolonaslednika Franca Ferdinanda - Slovenci dojeti kot sovražni element - Gorazd Bajc o žrtvah vojne in vojnih ujetnikih

V Ljudskem domu v Trebčah je bilo pretekelo sredo zanimivo predavanje o prvi svetovni vojni. Gosta sta bila zgodovinarja Borut Klabjan in Gorazd Bajc.

Prvi je predstavil raziskavo, v kateri je analiziral reakcije na umor prestolonaslednika Franca Ferdinanda in soproga na lokalnem nivoju. Odziv v Trstu je ocenil s pomočjo posebnih izdaj časopisov, ki so izšle že na isti dan atentata, 28. junija 1914, kot sta Triester Tagblatt in L'osservatore triestino. Tisk je izpostavljal globoko pri zadetost prebivalstva. Navzoč na predavanju so si ogledali kratek film prihoda posmrtnih ostankov prestolonaslednika in njegove žene z ladjo Viribus unitis v Trst in slike žalnega sprevoda od Velikega trga do železniške postaje. Mesto je bilo odeto v žalne trakove in videti je bilo veseljno žalovanje. To pa je bil samo en del celotne slike. Klabjan je analiziral fond avstrijske policeje v Trstu in ugotovil, da je bilo v tistem času veliko aretacij, ki so bile posledica tudi mnogih anonimnih ovad. Že sama nacionalna pripadnost je bila lahko podlagata sum. Ogroženost prebivalstva ter pan-

Gorazd Bajc FOTODAMJ@N

Borut Klabjan med predavanjem v Ljudskem domu FOTODAMJ@N

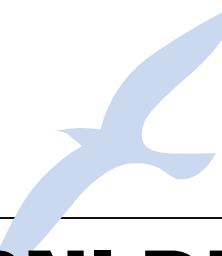
čno in napeto vzdušje je privedlo k medetničnim spopadom, to predvsem na račun Slovencev. Posamezni Slovenci, ki so svojo pripadnost izpostavili v mestu, so bili dojeti kot sovražni element in so bili večkrat tarča napadov.

Bajc pa se je zaustavil pri velikem številu žrtev v prvi svetovni vojni in vojnih ujetnikih. Ocena vseh smrtnih žrtev, skupno v antanti in v centralnih silah, je 9.450.000. Ker je bila vojna daljša od tega, kar so ljudje pričakovali, je bilo potrebno »urediti« s smrtno.

V Franciji so začeli graditi vojaška pokopališča, tudi mavzoleje. Vse to je povzročilo kult smrti in tudi njen mitizacijo. Ljudje so si razlagali, da so vojaki umirali za domovino. Poleg tega so bili pogoji na fronti zelo težki. Uveljavljali so cenzuro, sami voja-

ki pa tudi avtocenzuro, da bi zakrili resnično stanje na fronti. V tem obdobju je nastalo veliko razglednic, v katerih so hoteli prikazati, da vojna je, ampak ni tako huda. Kategorija vojnih ujetnikov pa je večinoma pozabljena. Ocenjujejo, da se število vojnih ujetnikov po prvi svetovni vojni giblje med 6,6 in 8,4 milijona oseb, 600.000 naj bi bilo samo italijanskih, od katerih 300.000 prijetih v 12. soški bitki (pri Kobaridu). Na koncu predavanja so še sledila vprašanja občinstva. Poslušalce je zanimalo predvsem, kako dobiti informacije v raznih arhivih, npr. imena vaščanov, ki so se bojevali v prvi svetovni vojni in v katerem regimentu so bili. Vaščan, učitelj Bruno Kralj, pa je še prinesel uradni dokument, v katerem piše, da je bilo v Trebčah pred 1. vojno 850 duš (prebivalcev), 206 vpoklicanih v vojsko in na koncu vojne 30 mrtvih. Predavanje sta organizirala SKD Primorec in Mladinski trebenski krožek v okviru pobud ob postaviti spomenika padlim v 1. svetovni vojni. Trebenci se želijo na ta način spomniti padlih sovaščanov.

MiKa

ČAROBNI DECEMBER 2015

Štajerska - dežela v severovzhodnem delu Slovenije, ob reki Dravi, vas bo prevzela s svojo raznolikostjo, barvitostjo in bogatimi darovi narave. V pokrajini, kjer ravnina mehko prehaja v vinorodne griče in se dviga malo nad 1500 metrov, se stikata preteklost in sedanost, prepletata urbana in podeželska kultura ter se izmenjujejo gozdovi in vinogradi. Območje je značilno po uglašeni in organski povezavi mest z neokrnjeno naravo. Večji središči pokrajine sta Maribor, drugo največje mesto v Sloveniji, in Ptuj, starodavno mesto ob Dravi, ki je hkrati tudi najstarejše slovensko mesto.

BOŽIČNA PRAVLJICA V THERMANI LAŠKO

Zakaj si ne bi letos prvoščili božične pravljice v Thermani Laško? Božični čas v Thermani Laško, družbi dobrega počutja, je poseben zaradi njihove pestre ponudbe, izjemno bogate praznične animacije in ljudi samih.

Pod edinstveno stekleno kupolo na 2200 m² vodnih površinah lahko vse dni v letu, tudi ko je zunaj mrzlo in dežuje ali sneži, uživate v različnih možnostih vodne termalne zabave.

V prazničnem času so v Thermani Laško za svoje goste pripravili tradicionalno razstavo jaslic, pohod z lanternami na bližnji grad Tabor ter številne dogodke in prireditve, ki mestece Laško naredijo praznično, čarobno in polno življenja. Najmlajši gostje bodo uživali in ustvarjali na božičnih kreativnih delavnicah, ljubitelji wellness pa bodo lahko poleg Thermaninih tradicionalnih pivovskih, medenih in ayurveda tretmajev poizkusili novo storitev, imenovano kakavovo doživetje. Nežna in aromatična kakavova masaža, ki aktivira živčne končice, spodbuja krvni obtok, pospešuje zdravljenje, pomirja živčno napetost ter zdravi pogoste zdravstvene težave, kot so glavoboli in nespečnost, je več kot primerna za mrzle praznične dni.

Lep je, ta božični čas v Thermani Laško. O tem se velja prepričati. Več informacij na www.thermana.si, e-pošti info@thermana.si ali telefonskih številkah 03 423 21 00 in 080 81 19.

OTROCI DO 5 LET GRATIS!

BOGATA PONUDBA BOŽIČNE ANIMACIJE ZA OTROKE:

- božične kreativne delavnice (izdelovanje voščilnic, peka božičnih piškotov, izdelovanje okraskov za božično drevo ...)
- športne in miselne igre
- mini disco
- obisk maskote Vodomček, ...

THERMANA LAŠKO

4 dni/3 noči

že od **188,70 €*** na osebo

*Cena velja za Hotel Zdravilišče Laško****

*Cena vključuje 15% popust za imetnike Zlate kartice Thermana Cluba

Zdraviliška cesta 6, 3270 Laško
www.thermana.si | 00386 3 423 21 00

DOMAČIJA HALER OLIMJE

CENA NOĆITVE V SOBI ŽE
OD 18,00 € NA OSEBO.

RESTAVRACIJA

DOMAČE
PIVO
HALER

Olimje 6, 3254 Podčetrtek

www.haler-sp.si | info@haler-sp.si | 00386 3 812 1200

facebook

Z včerajnjim prižigom prazničnih lučk se je tudi v štajerski prestolnici pričelo veselo decembrsko vzdušje; v okviru Čarobnega decembra se bodo zvrstili številni glasbeni dogodki, postavljeni bodo Miklavžev, Božični in novoletni sejem, medtem ko bo za najmlajše na voljo resnično bogat program s številnimi ustvarjalnimi delavnicami, otroškim kinom in lutkovnimi predstavami, seveda ne bo v mestu (in pod Pohorjem) manjkalo niti dedek Mraz. Male in velike bo na Trgu svobode razveseljevalo pokrito mestno drsalische (otroci drsajo brezplačno, odrasli bodo morali odštetiti 1 EUR, drsalke si bo možno izposoditi), medtem ko se bodo iz prazničnih hiš na mestnih trgih širile dišave kuhanega vina in prazničnih kulinarčnih dobrot. In da ne pozabimo omeniti zabav z DJ-i ter seveda zabave vseh decembrskih zabav, velikega silvestrovanja na največjem slovenskem trgu, Trgu Leona Štuklja. Letos bodo Mariborčani v novo leto vstopili ob zvokih glasbene zasedbe Kingston in Karneval bandom. Celoten in podrobni decembrski program je predstavljen na uradnem spletnem mestu turistične destinacije Maribor - Pohorje www.maribor-pohorje.si.

ZIMSKE RADOSTI NA PROSTEM

Maribor je pravo mesto za združevanje decembrskega veselja z radostmi na snegu. Ste vedeli, da Štajerci pravzaprav smučajo in se zabavajo na snegu na tako imenovanem mestnem smučišču? Vznožje Pohorja, kjer se nahaja tudi spodnja postaja Pohorske vzpenjače, je namreč z mestnim središčem povezano tudi z mestnim avtobusom, za pot pa boste porabili vsega le 10 minut. Tako boste tudi na zimskih počitnicah v največjem slovenskem smučarskem središču pri nas ves čas v neposredni bližini mestnega vrveža, odličnih restavracij in številnih znamenitosti, med njimi tudi Guinnessove rekorderke najstarejše trte na svetu.

Seveda pa lahko na Pohorju počnemo še veliko drugega kot samo smučamo: pohorske strmine lahko spoznavate tudi na deski, sankah in pležuhih, medtem ko je raziskovanje panorame

možno ob teku na smučeh (na Arehu je tekačem na voljo 36 km urejenih prog različnih težavnosti, začetek vseh prog pa se nahaja v neposredni bližini Hotela Areh) in pohodu s kraljami. Za najmlajše sta na Pohorju urejeni dve sankališči. Na Bellevueu tik ob progi »bejbikac« je na voljo brezplačno sankališče, ki je osvetljeno tudi v času nočne smuke, medtem ko se drugo sankališče, ki je prav tako brezplačno, nahaja na Arehu. Ljubitelji belih strmin in še posebej belega cirkusa pa seveda nikakor ne smete zamuditi vrhunca zime na Pohorju, tj. znamenite Zlate lisice, tekmi smučarskega svetovnega pokala za ženske, ki bosta 30. in 31. januarja na Snežni stadion pod Pohorjem privabili na tisoče obiskovalcev od blizu in daleč. Sicer bo za »navadne smrtnike na smučeh« zimska sezona na Pohorju z zagonom žičniških naprav zaživila 17. decembra, od tega dne pa do nedelje, 20. decembra, pa bodo veljale polovične cene smučarskih kart (dnevna karta za odraslo osebo stane 31 €).

In ko smo že pri Štajercih in Pohorju, seveda ne moremo mimo tradicionalne pohorske kulinarike, ki navdušuje tako smučarje in ostale ljubitelje športa in rekreacije kot tudi ta prave gurmance. Tako vam v številnih kočah, turističnih kmetijah in hotelih ponudijo npr. pohorski pisker, olbič in domačo pohorsko bunko s sirom, za povrh pa pohorsko omleto ali pohorsko gibanico. O izjemno priljubljenem in daleč naokoli poznanim borovničevcu iz najslajših

borovnic zelenih gozdov Pohorja na tem mestu ne bomo izgubljali besed. In po pristnih doživetjih v kulinarčnih postojankah lahko svoja razvajanja v objemu pohorskih gozdov nadaljujete.

PRIVOŠČITE SI NESKONČNA RAZVAJANJA

Sodobno opremljeni hoteli in terme ponujajo vrsto storitev za zdravje in dobro počutje, od savn, masaž, bazenov s termalno vodo ter fitnessa in joge, vadišča za različne športne panoge, pa vse do posebnosti, kot so gorski wellness in dobrodejen vpliv energijskih točk. S pristnim sproščanjem svojega telesa in duha: v Spa centru Habakuk so na voljo kopališče s termalno vodo, svet savn, solarij, fitness in beauty center energijski wellness center Arena ponuja obilico savn in masaž, zavedajo pa se vpliva lune na naše počutje, medtem ko vam doživetje v gorski naravi nudita Gorski wellness center Bolfenk z bazeni in svetom savn ter Wellness center Bellevue, kjer se lahko med savnanjem sprehodite tudi skozi tunel presenečenja.

MESTO VINA IN NAJSTAREJŠE TRTE NA SVETU

Aktualna vinska ponudba temelji na vrhunskih belih vinih. V teh krajih so namreč vinsko trto gojili že vsaj od antike, od srednjega veka pa so se odlična vina uveljavila tudi na tedanjem evropskem trgu. Kraji in mesta so se razvijali in doživljali svoj razcvet v povezavi z vinsko trgovino.

NA KRATEK ODDIH V TERME DOBRNA

IMMACOLATA - posebna ponudba za 8. decembra (4.12.2015 - 8.12.2015)

1 x polpenzion + kopanje že od **38,90 €**
Velja na osebo na noč v Vili Higiea****. Min. 2 noči.
+ GRATIS 1 otrok do 12. leta in drugi do 4. leta starosti

MINI ODDIH
(do 23.12.2015)

1 x polpenzion + kopanje že od **36,90 €**
Velja na osebo na noč v Hotelu Park***. Min. 2 noči.

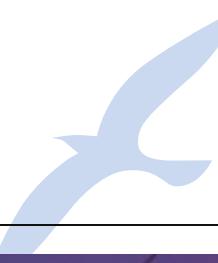
Podarite zdravje in sprostitev!
DARILNI BONI TERM DOBRNA

✓ WELL in MEDICO bon v višini 5,00 €
✓ 1 x vstop v Deželo savn
✓ neomejeno kopanje

INFORMACIJE:
 ☎ +386 3 78 08 110
 ☐ info@terme-dobrna.si
www.terme-dobrna.si

TERME DOBRNA
HOTELS, SPA & MEDICAL CENTRE
SINCE 1403

spoznaj slovenijo

Bogato tradicijo pridelave vina na teh prostorih simbolno predstavlja Stara trta, ki že več kot 400 let raste v starem mestnem jedru Maribora in je danes nesporno najstarejša trta na svetu, vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov.

Stara trta je bila posajena ob koncu srednjega veka, ko so Maribor oblegali Turki. Preživelja je kljub srditim bojem med napadalci in branilci mesta, saj je bila današnja Hiša Stare trte nekoč del mestnega obzidja. Trdoživki niso do živega prišli niti požari, ki so bili zaradi

Sava Hoteli Bled so v sodelovanju z Lucky Luka in arhitektko Petro Volavšek postavili romantično drsalische na terasi Kavarne Park.

Elegantno drsalische na prostem z najlepšim razgledom na Bledu!

www.blejskodrsalisce.si

lesenih ostrešij in slavnatih streh v pozneh srednjem veku precej pogosti, niti trtina uš, ki je pomorila večino ostalih trt, prav tako ne zavežniško bombardiranje mesta, ko je bila Hiša Stare trte delno porušena, a je tej vzdržljivi rastlini uspelo preživeti. Tako je danes Stara trta tudi edina rastlina, ki ima lasten muzej v Hiši Stare trte. Danes potomke Stare trte rastejo skoraj na vseh kontinentih in po številnih krajih v Sloveniji. Mariborski oktet in Neuvirtovi Štajerci so trti v čast posneli himno. Trti v čast so v Mariboru in okolici urejene tudi mnoge slikovite vinske ceste in številne vinske kleti.

Grozde Stare trte, sorte žametovka ali modra kavčina, je eno izmed najstarejših udomačenih žlahtnih vinskih sort na Slovenskem. 35 do 55 kg simboličnega letnega pridelka vin je usteklenjenega v 2,5 dcl stekleničke znamenitega umetnika Oskarja Kogoja, ki predstavljajo dragoceno protokolarno darilo - letno jih napolnijo nič več kot 100!

V Hiši Stare trte je v letošnjem letu našel svoje mesto tudi talni mozaik, največji tovrstni projekt na Slovenskem. Mozaik je delo arhitekta

Igorja Orešiča, priča pa o zgodbah iz preteklosti, ki so zaznamovalne Maribor. Hišo Stare trte pa obiskujejo tudi številni poznavalci in ljubitelji vina, saj v osrčju muzeja vsak mesec potekajo vinsko-kulinarični večeri, ki se bodo v prihodnjem letu nadgradili še z vsebinami žganih piča.

FESTIVALSKA DESTINACIJA

Maribor z okolicom je poznan po številnih dobro obiskanih festivalih, ki se odvijajo skozi vse leto. Prestižni naziv Evropske prestolnice kulture v letu 2012 je bila potrditev uspešnih in kvalitetnih kulturnih doživetij na tem območju. Med odmevnjšimi in množičnejšimi prireditvami je zagotovo potrebno omeniti:

- Kurentovanje (2-9 februar 2016, Ptuj), praznovanje žive tradicije maskiranja ter največji in najpomembnejši karneval v srednji Evropi;
- Zlata lisica (februar, Maribor), klasična tekma smučark za svetovni pokal privabi v ciljno arenino več kot 20.000 navijačev, ki spodbujajo domače in tuje slalomistke in veleslalomistke;
- Dobrote slovenskih kmetij (maj, Ptuj), tradicionalna razstava je osrednja predstavitev kulinaričnih dobrot, ki jih izdelujejo pridne roke slovenskih kmetov in kmetov;
- Festival Lent (junij, Maribor), multikulturni festival, ki obarva dravsko nabrežje v živahno kulturno in družabno središče, utripajoče v ritmih vsega sveta;
- Festival Arsana (julij, Ptuj), množica glasbenih dogodkov in vrhunskih koncertov priznanih slovenskih in mednarodnih umetnikov v čudovitem okolju starega mestnega jedra;
- Art stays (julij, Ptuj), mednarodni festival, ki v zgodovinsko mesto vnaša svežino sodobne umetnosti z razstavami, inštalacijami,

performansi in vizualno umetnostjo;

- Dnevi poezije in vina (avgust, Ptuj), literarna in enološka večnevna prireditev z mednarodno zasedbo, s prepletom vinskih pokušin in javnega branja poezije;

- Festival Stare trte (oktober – november, Maribor), prireditev simbolizira bogato vinsko kulturno vinorodnih pokrajin, z

bogato kulinariko, zaključuje pa se z največjim enodnevnim martinovanjem na prostem v Sloveniji;

- Čarobni december (december, Maribor), bogat nabor različnih in zanimivih prireditev v decembru, ko se mesta okrasijo s številnimi lučkami, se postavijo stojnice, kjer diši po dobrota

RAZKOŠNA ZIMA V TERMAH ZREČE

Tudi v zimskem času ponuja Zreško Pohorje razkošje svežine, ugodja in zadovoljstva. To razkošje je namenjeno vsakomur. Tu najdejo mir in sprostitev ter priložnost, da posvetijo sebi in drug drugemu. Objem tople termalne vode pričara ugodje in zadovoljstvo ter blagodejno vpliva na dobro počutje. Občutek lahkočnosti v termalnih bazenih sprošča in zmanjšuje stres ter se stopnjuje v masažnih bazenih in kopelih.

Domačna toploča, omamne aromе in poživljajoče barve odlikujejo edinstveno opremljeno Savna vas, ki ob obisku finskih, parnih in infrardečih savn, navdušuje s programi vrtinčenja zraka ter izvenci ob počitku na ogretih keramičnih ležiščih ali na tradicionalnem pohorskem kozolcu.

Obiščite le 30 min oddaljeno Roglo, ki je v teh dneh že pokrita z belo snežno oddejo in nudi številne snežne užitke. Dovolite, da vam pričaramo nasmeh, ki ga obljudbla naš slogan. »Najdi svoj nasmeh!«.

www.terme-zrece.eu

KRATEK ODDIH

do 29. 12. 2015 in od 02. 01. do 10. 04. 2016

Program vključuje: 2x polpenzion, dobrodošlico s kožarcem vrhunskih okoliških vin ali jabolčnega soka, kopanje v termalnih bazenih, 1x vstop v Savna vas ali 1x dnevno vstop v Savna vas za goste Hotela Atrij, uporabo kopalnega plašča (za goste hotela Atrij in Vital), animacijo z žabcem Zrečkom.

Cena (na osebo v dvoposteljni sobi):

VILE TERME ZREČE****	110,00 €
HOTEL VITAL****	142,00 €
HOTEL ATRIJ**** SUPERIOR	188,00 €

Ugodnost:

* v terminih do 20. 12. 2015; 10. 01. - 14. 02. 2016 in 06. 03. - 10. 04. 2016:
druga oseba biva 50 % ugodnejše.

Popusti in doplačila po veljavnem ceniku.

Informacije in rezervacije:

Terme Zreče, Cesta na Roglo 15, SI-3214 Zreče T: 00386 3 75 76 000.
E: terme@unitur.eu. I www.terme-zrece.eu

NA BLEDU JE DRSANJE ROMANTIČNO IN ČAROBNO!

Letošnjo zimo je dogajanje na Bledu popestrilo romantično in elegantno drsalische z najlepšim razgledom in pestrim dogajanjem.

Ali se boste podali na zmigovanje na ledu z družino, v dvoje, ali v družbi prijateljev, vas vse do 28. februarja prihodnje leto čakajo pestra doživetja na ledu in ob njem. Med tednom pripravljam posebne dogodke, kot je hokej z metlami, večere za dame, salsa zmigovanje na ledu, posebej zabavna je Podjetniška curling liga, zabavno tekmovanje v priljubljenem curlingu pa je odlična ideja tudi za družinski tim bilding, ali druženje s prijatelji!

Novost je možnost praznovanja rojstnih dni na ledu, za podjetja, šole in vrtce bodo organizirali obdarovanje otrok z Božičkom ali Dedkom Mrazom ter prednoletna druženja za zaključene družbe.

Za piko na i vas bodo razvajali s kulinarično ponudbo Kavarne Park: topli napitki, originalna blejska kremna rezina, slastni zavitki, slivov cmok s pravo vanilijovo kremono, mini hamburgerji, slastna klobasa z zeljem s curryjem ....

TOP ZIMA V TERMAH

Za vas smo pripravili **ugodne pakete TOP ZIME**, ki vključujejo tudi dodatne bone za **wellness in zdravstvo v vrednosti 50 EUR**. Dovolite nam, da poskrbimo za vaše zdravje in dobro počutje. (Velja od 1.12 do 24.12.2015 in od 3.1 do 12.2.2016)

Sava Hoteli Bled • Terme 3000 – Moravske Toplice • Zdravilišče Radenci • Terme Banovci • Terme Ptuj • Terme Lendava

Dodatne informacije in rezervacije: ☎ www.shr.si ☐ booking@shr.si ☎ 00386 4 579 16 00

SNG NOVA GORICA - Hommage velikemu arhitektu

Je bil Maks Fabiani res umetnik bivanja?

NOVA GORICA - Fabianijevo leto. Proslavljanje velikega arhitekta, rojega leta 1865 v Kobdilju, ima svoj višek in epilog v predstavi (režijo je podpisala Neda R. Bric) *Fabiani – umetnost bivanja*. Kratka, le štiridesetminutna uprizoritev, je svojo premiero doživelva v četrtek v dvorani Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica (sledila bo uprizoritev v goriškem Verdiju) in je sad sodelovanja občin Gorica in Nova Gorica ter novogoriškega teatra in Združenih umetnikov iz Gorice in Glasbene akademije Naonis. Slovensko postavitev je spremljalo tudi odprtje razstave *Fabiani Fashion* avtorice Tanje Devetak. Gre za arhitektove oblikovalske oblačilne podobe, ki so s svojo sodobnostjo in drznimi kroji naravnost osupljive in kažejo na vsestransko ustvarjalnost moža, ki je veroval v estetski videz. Odprtja razstave in nato premiere so se udeležili številni ugledni gostje, med njimi tudi župana Arčon in Romoli.

In sedaj k uprizoritvi, ki je nastala po scenariju in izboru besedil (Fabiani, Kosovel, Michelstaedter, Trakl) Nede R. Bric in Ane Duša in ki se dogaja na dveh jezikovnih tlorisih, italijanščini in slovenščini, ter ob oblikovanju slovenskih in italijanskih igralcev Adriana Giraldija, Petra Harla, Jožeta Hrovata, Mire Lampe Vujovič, Daniela Moline in Marjute Slančič. Svoj opazni prispevek dajejo še pevke Jessica Interdonato, Tatjana Mihelj in Sara Simondi, pianist Valter Sivilotti, omeniti pa gre tudi prevajalsko delo Tatjane Rojc in Marinke Počkaj ter ustvarjalke videa (Urša Bonelli Potokar, Pila Rusjan, Valerija Zabret), ki se ves čas razteza v ozadju velikega odra in posreduje romantično lirične krajinske podobe, zgodovinsko dokumentacijo ali biografike Fabianijeve izseke.

Režiserka Neda R. Bric se je odločila za komorno postavitev, saj drugače tudi ni bilo mogoče glede na namen dogodka. Pa vendar. Predstava ima po natanko opredeljenem crescendu tudi močan dramski zasuk, ki presega golo biografsko, umetniško, ustvarjalno in miselno Fabianijevo podobo, saj arhitekta kaže v dokaj zapletenih psiholoških in osebnostnih odtenkih. Ni dvoma, da je bil Fabiani velik arhitekt, umetnik, ki je zaznamoval prostor, a tudi ni nobenega dvoma, da je bil diahrona osebnost, po eni strani povzpetnik, po drugi ne ravno premočrten človek, prej razseljen, saj se ni znal in niti mogel narodnostno opredeliti. Zatrjevanje, da je sin teh krajev in slovanske, romanske ter germaniske krvi, zveni prej kakor opravičilo kot pa prepričanje. Da ne govorimo še o pristopu v fašistično stranko, kar je naredil že leta 1921 in v njej je vztrajal do njenega propada, za kar mu je bil fašizem seveda hvaležen in ga je imenoval celo za dolgoletnega kobdiljskega podestaja.

In prav na tej točki predstava opravi močan, presenetljiv zasuk, ki ni toliko v iskanju omiljevalnih razlogov, zakaj se je Massimo, Max oziroma Maks Fabiani odločil za fašizem, kolikor v odpiranju in postavljanju brutalno krvavega in ostrega vprašanja, ali sta lahko umetniško delo in biografija vsakdana del istega človeka. Z drugačnimi besedami povedano: ali je vrhunski umetnik tudi velik človek? Ali lahko prihaja pri tem do radikalnega razkoraka? Maks Fabiani se z besedami Jožeta Hrovata sprašuje – kdo pravzaprav sem? In s tem vprašanjem se predstava konča in samodejno sili v razmislek ne le o Fabianijevev liku, marveč o nas samih in naših dejanh. Skratka, narrativna nit nas seznanja s Fabianijevo življenjsko potjo, z njegovimi vizijami in izjemnimi ustvar-

janjem (Dunaj, Trst, Ljubljana, Gorica, itd.) s poudarki na Goriškem prostoru, a tudi z njegovimi vprašljivimi eksistencialnimi in eksistenčnimi izbirami, ki so ga človeško zaznamovale. To pomeni, da gre za resnicljubno odrsko pripoved, ki je tudi zaradi tega verodostojna in prepričljiva.

Vse to se dogaja na skromnem, a funkcionalnem scenografskem okviru (Galerija GT). Lok je razpotegnjen od Fabianijevega rojstva do smrti, liki posameznih igralcev se nadgrajujojo. Fabiani se kaže v različnih interpretativnih inačicah, ni oprijemljivejših ročajev, ki bi arhitekta in pripoved identificirali z določenim igralskim likom. Molovsko občutje dajejo tudi pete melodije in pa beseda igralcev, ki ne presega robov glasnosti oziroma tištine, je naravnana bolj na horizontalno obarvanost, kar daje izpod vedim še dodatno pronicljivost.

Ob vsem tem pa ni mogoče obiti tudi izvengledališkega pljuska. *Fabiani, umetnost bivanja* je delo sodelovanja dveh javnih uprav in predstava, ki podreje jezikovne plotote, saj sta oba jezika enakopravno zastopana in prevajana. Prav glede tega uprizoritev odpira tudi utočično režo, skozi katero seva pomisel, da bi goriški prostor vendarle lahko postal tisti del zemljevida, kjer bi sosed razumel jezik soseda brez prevajanja in brez izgube lastnih identitetnih korenin. Uprizoritev vodi tudi v to smer in v smer resnice, da je edinole umetnost zmožna uresničiti nemogoče. Tudi utopijo.

Marij Čuk

TOMIZZEV DUH

Slédi denarju? Ne, denar sledi tebi!

PIŠE MILAN RAKOVAC

Još u pećini Šandalj poli Pule naš brižni neandertalski pripripriprivid kad bi čapa praščica u boški, zajno bi ga ponija za svoju futuru nevističu zibranu ča se je zvala Polai, ča će reći puč, ča će reći izvor vode, pak je potiega za sobon u pećinu: na ji, pi, pak se leži doli i čekaj na me ... Naš istrijanski homo erectus zato ča je dela i dela, na bot je bija homo faber. Ča je uon još na ten svitu? Muški smo delali, i žene. Žene delaju i sad. A mi? Mi iščemo šuolde: jack pot, euro jack pot, pak ala grande fratello i ala l'isola dei famosi i dage ki će kega kojonati. Ča je to? Ča svi moramo biti slipari, lađari, lakodielniki?

Iskanje dela in žene je svet držalo v čvrsti ureditvi skozi petnajst tisoč let civilizacije. Teh temeljnih dejstev niso mogli spodnesti ne vladarji ne zakoni ne prevrati ne tehnični napredek. Vse do novega, tretjega tisočletja, ko se nam pred očmi resno sesuva svet. V poplavi vojnih napovedi in jasne želje po spopadu preseneča lepa vest iz Italije: »Rispondere al terrore con la cultura e l'arte. È la proposta del presidente del Consiglio Matteo Renzi durante l'evento Italia, Europa: una risposta

al terrore: per ogni euro in più investito sulla sicurezza ci deve essere un euro in più investito sulla cultura.« Bo še kdo krenil po tej poti? Ne bo.

Dvanajst stoletij pred Kristusom so butasti moški zaradi Helene Trojanske pričeli vojno in se bojevali do iztrebitve. Moški tudi tedaj nismo vedeli, zakaj se pravzaprav vojskujeamo, saj Helene tega niso zahtevali, želete so si le ljubezni in dobrote; nелagodnih stvari, ki se za moškega ne spodbobjo. Hotele so, da bi osvojili njih in ne njihovih mest. Zakaj hočemo vojno namesto ljubezni, je trideset stoletij kasneje razkril Alexandre Dumas oče v romanu Pariški Mohikanici. Kako? Cherchez la femme! Če ima sosed več cvenka, če ste bedak, ki so mu na sejmu prodali jabolovo kravo, poiščite žensko, ona je razlog. Tako je trajalo še naslednjih 165 let. Drugače povedano: tri tisoč let je bila ženska razlog življenja, zmage, hrane, prestiža, sreče – vsega na tem svetu. Bedaki moški smo le pokazali nekaj pameti, saj smo zaradi žensk osvajali države, kopili bogastva, skladali simfonije, gradili katedrale, pisali poeme in romane ... Do 1976. leta pravzaprav, ko se žen-

KNJIŽNI SEJEM - O Slovencih v Italiji

Drevo potrebuje zemljo za rast in obstoj

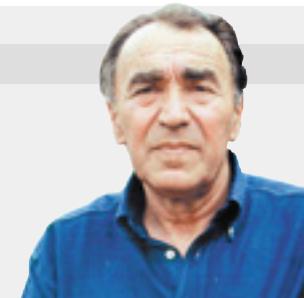
debarna kavarna | slovenski knjižni sejem

LJUBLJANA - Izziv ali resignacija? Prostor in slovenska narodna skupnost v Italiji je bil naslov včerajšnje Debatne kavarne v okviru letosnjega knjižnega sejma, na kateri so sodelovali Marij Čuk, Marko Sosič in Karel Bolčina, pogovor pa je povezovala Nadia Roncelli. Udeleženci so govorili o pomenu prostora na osebnem, umetniškem, skupnostnem ter narodnem področju, dotaknili pa so se tudi problematik političnih izbir, assimilacij in identitet(e), v prvi vrsti na primerih slovenske narodne skupnosti v Furlaniji-Julijski krajini, z aktualno begunsko tematiko pa tudi širše.

Po definiranju prostora kot takega, ki ga je duhovnik Bolčina domiselnou ponazoril z metafore drevesa, ki za svoj obstoj in rast potrebuje zemljo, se je debata preko pomena prostora v literarnih delih pri posameznih avtorjih dotaknila še vprašanja identitet. Poseben poudarek je bil na FJK kot stičišču germanskega, romanskega in slovenskega (slovenskega) sveta. Marij Čuk je problematiko nazorno ponazoril z življenjsko zgodbo Maksra Fabianija, ki je bil človek, v katerem se je pretakala germanska, romanska in slovenska kri. Čuku je bila fascinantna poanta gledališke predstave Fabiani - Umetnost bivanja, ki kaže na arhitekto popolno razklanost glede svoje identitete. »Lahko sem posrednik vseh treh kultur ampak globoko v sebi, v svoji intimi pa moram imeti določeno identiteteto,« je bil ob tem nazoren Marij Čuk. V nadaljevanju so udeleženci spregovorili še o vlogi slovenske knjige v prostoru. »Kot si slovenska knjiga utira pot v evropski prostor, tako si tudi knjiga slovenskih avtorjev utira pot v FJK. Smo na začetku te poti. Zdi pa se mi, da se slovenski knjigi vse bolj odpirajo vrata tudi med italijansko biralstvo,« je menil Marko Sosič.

Glede aktualne begunske problematike so si bili enotnega mnenja, da je s temi dogodki na veliki preizkušnji prav naš humanizem in spoštovanje drugega. Ob zaključku srečanja so se vrnili k izvornemu vprašanju resignacije v odnosu do slovenskega prostora v FJK. »Tudi če se ta naš prostor krči pa to še ni znak resignacije. Moramo biti optimisti in optimistično tudi gledati naprej,« je bil ob koncu Debatne kavarne pozitivno naravnani Karel Bolčina. (Roša)

česar, denar ti namreč pozorno sledi, če le pisneš, se ti slabo piše. Ko losalni lopovi kradejo legalno in ilegalno, zaradi pomanjkljivih ali nezakonito zbranih dokazov in zastaranja ostajajo na prostosti. Vsaj v Hrvaški je tako, podobno tudi v Sloveniji, pri vas pa nič manj, mar ne? Naj se torej vrnemo k idejam jamske kulture, v arhaične zakone »naravnih« odnosov? Hmm... Vtis je, da Renzi nemara razume, da sta kultura in znanje najboljše orožje proti begunški krizi, revščini, vojni ...

Lovim se za vsako drobčeno dobro vest, te dni tudi tale iz Istre: kdor želi delati, dobi 1,5 kune (manj kot 20 centov!) za obran kilogram oljka. In? Če naberes 50 kg dnevno, kar je zelo težko, boš zaslužil celih 10 evrkov. Bolje to kot viseti po barih in trošiti denar, ki ga nimaš in čakati, da boš zadel jackpot, ali pa da te poklicuješ v Bigbrother ali pa da greš v banko z revolverjem. Denar je nič, kadar ga nimaš. Denar sili skozi svoje okno, prislruškuje tvojemu telefonu, te meče na cesto ... Če z garnjem zaslužiš tistih 10 evrov, budi srečen, ne? Samo še eno stvar rabиш – cherchez la femme! Ona te čaka, šurlo.

Follow the money torej? Dajte no! Tudi ta zakonitost je podlegla, saj s sledenjem denarju ne opraviš ni-

GORICA - Pogovor z direktorico podjetja NeuroComScience Jasno Legiša

Prepoznajo primerne kadre, potencialni teroristi so izviv

»Prepoznavanje vedenja teroristov in kriminalcev nasploh je velik izviv za vse, ki se ukvarjamo z analizo neverbalnega obnašanja,« pravi Jasna Legiša, direktorica podjetja in raziskovalnega laboratorija NeuroComScience, ki ima sedež na goriškem tovornem postajališču. Naša 34-letna sogovornica iz Vižovlj je strokovnjakinja na področju govorice telesa ter ima za sabo bogato študijsko in delovno pot. Po diplomi iz komunikologije v Trstu in magisteriju iz psihologije v Ljubljani je opravila doktorat na smeri za psihologijo medicinske fakultete v Trstu. Izpopolnjevala se je v ZDA, postdoktorski študij iz nevroznanosti je dokončala v francoskem Strasbourg, kjer se je tudi zaposlila. Mestu na raziskovalnem inštitutu CRNS pa se je odpovedala in se vrnila v domače kraje. V Sovodnjah si je ustvarila družino in ustanovila podjetje v Gorici. Visokošolskega okolja vsekakor ni zapustila, saj sodeluje in predava na več univerzah, med katerimi je tudi tržaška. Z njo smo se pogovorili o podjetju, ki ga vodi, ter pomenu interpretiranja obraznih in drugih mišičnih premikov na različnih področjih, med katerimi je tudi varnostno.

Kaj je NeuroComScience?

»NeuroComScience je podjetje, ki se ukvarja z analizo človeškega obnašanja in z njeno aplikacijo na več področjih, od kadrovanja in varnosti do psihologije in pedagogike. Gre namreč za tehnike, ki so lahko koristne pri opravljanju različnih poklicev. V tujini - zlasti v ZDA - jih na primer uporabljajo policisti, zasljevalci itd. Ob prirejanju tečajev in svetovanjih je pomemben del naše dejavnosti raziskovanje, ki je hkrati naš plus. Prednost na sodobnem trgu je namreč mogoče dosegli preko stalnega izpopolnjevanja in znanstvenega raziskovanja.«

Kdaj ste podjetje ustanovili?

»Leta 2012. Pri tem mi je pomagala tudi nagrada, ki sem jo prejela na razpisu goriške Trgovinske zbornice za inovativne podjetniške projekte. To je tudi razlog, zaradi katerega ima podjetje sedež v tehnološkem središču Technoarea, ki ga Area Science Park upravlja na območju goriškega tovornega postajališča. Za dobitnike razpisa je bila vselitev v prostore tehnološkega središča obvezna, in sicer za triletno obdobje. Tu v Gorici mi pomaga Jessica Vascotto, imava pa tudi sodelavce v drugih italijanskih mestih: vsi veliko potujemo.«

Katerih tehnik se poslužujete?

»Uporabljamo tehniko analize obraza in obraznih izrazov, analize krenjenj in verbalne tehnike. Pri analizi obraza gre zlasti za metodo Facial Action Coding System (FACS), ki sta jo ob koncu 70. let izdelala Paul Ekman in Wallace Friesen, Izardovo tehniko Maximally Discriminative Facial Movement Coding System (MAX) ter tehniko Interpretative System of Facial Expressions (ISFE), s katero sem nadgradila prvi dve. FACS in MAX temeljita na kodirjanju oz. opisovanju ekspresij, ki jih lahko dobimo pri premikanju raznih obraznih mišic - le-teh je preko 40 - in na interpretiranju primarnih emocij, kot so jeza, strah, veselje ipd. Pri snovanju svoje tehnike ISFE sem ob teh dveh metodah upoštevala številne raziskave, ki so izšle kasneje: sistematizirala sem mišične premike, tako tiste, ki jih lahko zanesljivo interpretiramo, kot tiste, pri katerih je zanesljivost manjša,

ker se lahko pojavijo v povezavi z različnimi emocijami. Dvigovanje in medsebojno približevanje obrvi sta, denimo, tipična za strah oz. sta primarni mišični premik za strah. Samo dvigovanje obrvi pa najdemo pri različnih emocijah, kot so dvom, začudenje ali zanimanje. Pri analizi je vsekakor treba ob samih mišičnih premikih upoštevati tudi druge parametre, kot je trajanje.«

Kako lahko s temi tehnikami pomagate podjetjem pri selekciji novih kadrov?

»Svetovalno delo temelji na analizi razgovorov s posameznimi kandidati. Preko čustev lahko predvidevamo, kako se bo oseba kasneje obnašala na delovnem mestu in ali je za ta poklic primerena. Med pogovorom lahko na primer opazuješ, kakšne čustvene reakcije ima kandidat do posameznih tem, če v njem vzbujajo jazo, gnuš ali če ostaja nevtralen. Emocija pripelje do dejanja.«

Zelo zanimive in aktualne so tudi aplikacije neverbalne komunikacije na področju varnosti.

»Drži. Vse večje zanimanje za tečaje beležimo pri policistih, predvsem pa pri zasebnih varnostnikih in preiskovalcih. Sodelovali smo tudi s tržaško kvesturo. Čeprav pridobljenih informacij o čustvenih stanjih policisti ne morejo uporabiti kot dokaz, so lahko zanje pomemben pripomoček. Te tehnike jim na primer lahko pomagajo razumeti, kakšni so odnosi med ljudmi, ki so vpleteni v določen dogodek, in če lažejo. V Italiji se na kriminalističnem področju že uporablajo, vendar bistveno manj kot v tujini. Bolj razširjene so v ZDA, tudi v protiterorističnih dejavnostih, čeprav je samomorske napadale - t.i. "kamikaze" - težko prepoznati v množici ljudi. Znanost zaenkrat ni še prišla tako da le. Dosti lažje je recimo predvidevati napade, ki niso bili vnaprej pripravljeni, saj se pri njih vedno pojavijo določena ob-

Jasna Legiša

Kako zasacimo lažnivca?

Indikacij je več. Najpogostejsa so lesni ali obrazni mišični premiki, značilni za dvom - npr. dvig obrvi -, ki pa v verbalni komunikaciji ne pride do izraza.

Kaj pa aplikacije na pedagoškem in zdravstvenem področju?

»Naših tečajev se udeležujejo tudi pedagogi, saj je zanje razbiranje emocij otrok zelo pomembno. Čustva so pri učenju bistvena: negativne emocije lahko preprečijo učni uspeh tudi pri zelo inteligenčnih učencih. Zato bi morali pedagogi zelo dobro poznati vpliv emocionalne inteligence, kajti to predstavlja polovico uspeha otrok ne le v šoli, ampak v življenju nasploh. Preučevanje neverbalne komunikacije je zanimivo tudi za zdravstveno področje. Sama sem preučevala aplikacije v povezavi z avtizmom, članek na to temo so mi objavili v znanstveni reviji, ki jo izdaja ameriška univerza Yale. Zadnje čase pa se temu manj posvečam, saj ni mogoče delati na vseh področjih.«

V živo in preko posnetkov ste analizirali vedenje številnih ljudi, med drugim tajnika Severne Lige Mattea Salvini in vodje Islamske države Abuja Baraka Al Bagdadija. So nekateri pri skrivaju čustev bolj spreti od drugih?

Določene sheme se ponavljajo prav pri vseh ljudeh. Če dobro poznas kretnje in obrazne izraze, ni posebnih težav. V zadnjih desetih letih sem vsak dan koga analizirala, zato imam kar nekaj izkušenj. Posnetkov Al Bagdadija ni veliko. Pri tistem, ki sem ga analizirala, je zanimivo, kako v občinstvu vzbuja gnus in jezo, emocije, ki potem spodbujajo nasilje. Po drugi strani v slušateljih vzbuja strah in tem doseže, da se mu pokorijo. Ko sva že pri Al Bagdadiju, lahko napovem, da s sociologom Marcom Oriolesom ravnokar načrtujemo niz predavanj za javnost, med katerimi bomo analizirali vodjo Islamske države in vodje Al Kaide Al Zavahirja.

Aleksija Ambrosi

NOVA GORICA Prijeli so ga med prodajo heroina

Novogoriški kriminalisti so v ponedeljek v okolici Nove Gorice prijeli 41-letnega moškega, medtem ko je trem kupcem iz Italije poskušal prodati snov, za katero se sumi, da je heroin.

Heroin Kriminalisti so 41-letnemu moškemu heroin zasegli, še istega dne pa pri njem doma opravili še hišno preiskavo, med katero so zasegli manjšo količino heroina ter pripomočke za prodajo prepovedane droge.

»Zasežene snovi, za katere kriminalisti utemeljeno sumijo, da gre za prepovedane droge, so bile poslane v nadaljnjo analizo,« so pojasnili na novogoriški policijski upravi, medtem ko so moškega naslednjega dne oz. v torek s kazensko ovadbo zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog privedli k preiskovalnemu sodniku okrožnega sodišča v Novi Gorici, ki je zanj po zaslivanju odredil pripor. Zoper tri italijanske državljane, ki so želeli drogo od njega kupiti, pa policija ni uvedla postopka, so za Primorski dnevnik pojasnili na novogoriški policijski upravi. (km)

TRŽIČ - Občina Novosti v prometu

V Tržiču se obeta kopica prometnih novosti, za katere so se mestni upravitelji odločili v prejšnjih dneh. V veljalo bodo stopile prihodnje leto. Ulica Oberdan bo po nova postala enosmerna, medtem ko bo Drevored San Marco spet v celoti dvosmeren. Dvosmerni promet bodo uredili tudi v Ulici Plinio, in sicer do vhoda v parkirišče ob nekdanji pokriti tržnici. Za kolesarje bodo uredili pot med Trgom Cavour in Ulico Duca D'Aosta. »Z novo prometno ureditvijo bomo pridobili kakih deset parkirnih mest v Ulici Oberdan, kolesarji pa se bodo lahko varno pripeljali s Trga Cavour mimo Ulice Don Fanin do Ulice Duca d'Aosta,« pojasnjuje tržički občinski odbornik Fabio Gon. Spremembe so že predstavili tržičkim trgovcem iz zveze Ascom, ki so z njimi v glavnem zgodovljni.

GORICA - Število beguncev brez strehe nad glavo se je znižalo

Ostalo jih je le deset

V Piemont in Emilio Romagno so včeraj z avtobusi odpeljali sto Pakistancev in Afganistancev

Na Goriškem je število prosilcev za azil v zadnjih dneh močno upadel. Goriška prefektura jih je v četrtek v sprejemne centre in Apulijo odpeljala petdeset, včeraj pa so sto Pakistancev in Afganistancev, ki so bili nastanjeni v nabito polnem centru CARA v Gradišču, z avtobusi odpeljali v sprejemna središča za begunce v Piemontu in Emilii Romagni. Napovedi deželnega odbornika Giannija Torrentija, ki je v torek napovedal, da bo goriško in druge pokrajine Furlanije Julisce krajine v teku tedna zapustilo več sto prosilcev za azil, se torej uresničujejo.

»Izven konvencije« oz. uradno brez strehe nad glavo naj bi jih v tem trenutku v Gorici bilo le deset. To nam bo omogočilo, da si vsaj malce oddahnemo,« je včeraj za Primorski dnevnik povedal direktor goriške Karitas Paolo Zuttion, po katerem se vsekakor dotok beguncev v Gorico nadaljuje. »V četrtek so v mesto prišli le trije novi prebežniki, v sredo pa jih je prišlo kar sedemnajst,« je povedal Zuttion. Medtem se na dvorišču nekdanjega vrtca Sv. Jožefa v Ulici Vittorio Veneto v Podturnu nadaljuje nameščanje bivalnih kontejnerjev. Postavlja jih Zdravnički brez meja, služili pa bodo v primeru, da bi število beguncev »izven konvencije« v mestu ponovno poskočilo. Tega ni mogoče z gotovostjo napovedati, glede na dosedanji trend prihodov pa je zelo možno, da se bo zgodilo v kratkem.

Pobuda Zdravnikov brez meja, ki v Podturnu postavlja bivalnike za prebežnike, desni sredini ne gre v račun. V četrtek se je oglasil goriški odbornik Del Sordi, včeraj pa deželni svetnik stranke Forza Italia Ziberna, po katerem Gorica postaja vse bolj podobna četrti afganistanske prestolnice Kabul. Da bi opozoril na »poskus državne in deželne vlade ter združenj, ki skušajo Gorico spremeni v begunsko šotorišče in barakarsko naselje«, je zato skupaj s somišljenikom Fabiom Gentilejem pri Madonini postavil provokativno tablo z napisom »Gorizia - Fraz. di Kabul«. Pobudnika tokrat nista pozabili na večjezičnost: ob italijanskem napisu sta namreč poskrbela še za prevod v arabščino in angleški »Welcome«.

GORICA - Številne prireditve bodo popestrile letošnji december

Še toliko bolj vesel

Letošnji december bo še toliko bolj vesel. Prvič po letu 2009 so v tretjem trimesecu letošnjega leta v Gorici zabeležili rahlo večje število odprtij kot pa zaprtij trgovin; tako je saldo po večletnem minusu končno pozitiven, čeprav je predkrizna raven še daleč. S to novico je včeraj goriški župan Ettore Romoli uvedel del predstavitev niza kulturno-enogastronomskih prireditv, ki bodo popestrele letošnji december v mestu. »*Tudi pri nas ekonomska kriza nekako pojena, kot pričajo spodbudni podatki, ki smo jih zabeležili v zadnjem obdobju. Sedaj se moramo potruditi, da bomo ponovno pridobili tiste kupce in stranke, ki smo jih v času izgubili. Približati se jim moramo z novim pristopom; komercialne storitve želimo spojiti s kulturnimi in enogastronomskimi. Poleg tega pozivam Goričane, naj kupujejo v mestu, saj je ponudba Gorice popolna,« pravi župan Ettore Romoli. Z njim soglašajo tudi pri goriški Trgovinski zbornici in pri Fundaciji Goriške hranilnice, saj sta omenjeni ustanovi podprli pobudo *Dicembre Goriziano 2015* (Goriški december 2015), ki jo je režirala občina.*

Letošnji program bo pester, kakor še nikdar prej, objubljajo na občini; pričel se bo z Andrejevim sejmom, ki ga bo treba po besedah župana Romolja v prihodnjih letih nekoliko posodobiti, saj je oblika nekoliko zastarela; že letos bodo med 5. in 13. decembrom, ko bodo vrtljaki in stojnice zasedli mestno središče, ponudili nekaj spremnih prireditev. V prostorih čudovite palače Simon Volker Von Uengerspach, v katere je mogoče vstopiti tako s Trga Cavour kot iz Raštelja, bo med 4. in 8. decembrom potekala poku-

šnja vin, ki jo prireja združenje *Autoktona*; sodelovalo bo 17 vinarskih podjetij iz italijanskega in slovenskega dela Brd ter iz Vipavske doline. Uradno odprtje Goriškega decembra bo v soboto, 5. decembra. Med 12.30 in 13.30 bodo v veži občinske palače predstavili »goriško malico«, ob 18.30 bodo na Travniku prižgal lučke se bo zaključil v četrtek, 17. decembra, z glasbeno zabavo *Silent Way*.

Tako kot med poučno prireditvijo Okusi na meji bo decembra v Raštelju zaživel tudi več restavracij; začasno bodo zasedle prostore, ki so drugače med letom prazni. Vsak konec tedna bodo po-

V palači Von Uengerspach briška in vipavska vina, v Raštelu restavracije s Coroninijevimi recepti

nujali stare Coroninijeve recepte. Med 11. in 13. decembrom ter med 18. in 20. decembrom bodo na Travniku v ospredju slaščice in sladkarje. Prvi konec tedna bo namenjen čokoladi, drugi pa tipičnim goriškim slaščicam. Hrana bo med 19. decembrom in prvim tednom januarja protagonistka tudi v Ljudskem vrtu, kjer bodo vsak konec tedna predstavili kako tipično domačo jed. 20., 24. in 30. decembra ter 2., 3. in 6. januarja bodo na svoj račun prišli otroci, ki jih bodo zabavali animatorji.

Pri sestavi letošnjega programa so med drugim sodelovala številna univerzitetna in mladinska združenja, ki so se posvetila predvsem glasbi. 7. decembra bo

na Verdijevem korzu nastopal zbor *Free Voices* ob spremljavi klavirja, 11. decembra bo v Raštelju aperitiv z balkansko glasbo, naslednjega dne pa z jazz glasbo; 16. decembra bo Raštel zaživel z instalacijami, ki jih bodo postavili študentje univerzitetne smeri Dams Univerze v Vidmu; program v eni izmed najlepših goriških ulic se bo zaključil v četrtek, 17. decembra, z glasbeno zabavo *Silent Way*.

Tri koncerte bodo priredili tudi v mestnem gledališču Verdi. 2. decembra ob 20.45 bo na sporednu *Questa libertà. La mia musica per Pierluigi Cappello*, 10. decembra bo poklon Luciu Dalli z naslovom *L'anno che verrà*, nastopal bo italijanski kantavtor Ron; združenje Lipizer bo 30. decembra ob 20.45 priredilo svoj tradicionalni novoletni koncert. Gledališču Verdi bodo uprizorili tudi štiri gledališke predstave. 5. decembra bo na sporednu *Il visitatore*, 12. decembra *Oblivion - The human juke-box*, 20. decembra *La casa di Babbo Natale*; veliko pričakovanja vlada za dvojezično gledališko predstavo *Fabiani - Umetnost bivanja / L'arte del vivere* režiserke Nede Rusjan Bric, ki jo bodo v Goriči predstavili 17. decembra ob 20.45, potem ko so jo predvčerajšnjem premierno uprizorili v Novi Gorici. »*Predstava s svojo dvojezičnostjo odlično prikazuje življenje v našem prostoru, ki je bil v preteklosti ločen zaradi dočlenjenih nesporazumov,« pravi Romoli, ki sicer ni opazil, da je na letakih Goriškega decembra naslov predstave izključno v italijanščini.*

Med številnimi prazničnimi dogodki gre omeniti tudi *Rendez-vous*, ki bo 12. decembra; udeležili se ga bodo amaterski in profesionalni fotografi iz bližje

Andrejev sejem bo prihodnji teden

in širše okolice, ki se bodo potepali po Goriči in svoje fotografije objavili na socialnih omrežjih. Ne smemo pozabiti niti na razstave. V četrtek, 10. decembra, ob 18. uri bodo na sedežu Fundacije Goriške hranilnice odprli razstavo *Čokolada med prvo svetovno vojno*; decembra bodo še na ogled tudi razstave *Habsburzani - Štiri stoletja vladavine v obmejni grofiji 1500-1918* (v nekdanjem samostanu sv. Klare), *Vojaki - Ko zgodovino pripovedujemo skozi vojašnice* (na sedežu Fundacije Goriške hranilnice), *1915 - Vojska je začela s svojim pohodom* (na goriškem gradu) in razstava likovnika Franca Duga *Naslakti tišino* (v pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju). (av)

Samokritika goriških trgovcev

Predstavitev niza decembrskih dogodkov v središču Gorice se je udeležil tudi goriški predsednik zveze Confcommercio Benedikt Kosič, ki je postregel tudi z določeno metro samokritike na račun samih trgovcev. »Marsikdo pravi, da se goriški trgovci le veliko pritožujemo in ustvarjam polemike. Sami pa se moramo zavedati, da se je zgodovinski trenutek spremenil, tako kot se

je spremenilo tudi trgovstvo. Več trgovcev se že počasi prilagaja številnim spremembam, ki smo jim priča. Sproti se učimo, saj želimo goriški trgovci s skupnimi močmi dokazati, da smo lahko kos novim izzivom,« pravi Benedikt Kosič, ki med drugim z veseljem pozdravlja decembrske dogodke v mestu. »Sodelovati moramo z ustanovami, kupcem se moramo predstaviti z novimi oprijemi. Delamo na tem, zato sem prepričan, da smo ubrali pravo pot,« zaključuje goriški predsednik zveze Confcommercio. (av)

RONKE - SOS Rosa in Da donna a donna Zaradi nasilja v družini nudili pomoč 260 ženskam

Od začetka leta sta združenji SOS Rosa in Da donna a donna nudili pomoč 260 ženskam, ki so bile žrtve nasilja v družini; približno eno tretjino so predstavljale matere z mladotničnimi otroki. Lani sta združenji nudili pomoč 306 ženskam. Podatke o razširjenosti nasilja nad ženskami v goriški pokrajini so posredovali med srečanjem, ki sta ga omenjeni združenji v prejšnjih dneh priredili na kmetiji Blasig v Ronkah. »Ženske, ki so žrtve nasilja, so večinoma stare od 40 do 50 let; v glavnem imajo višješolsko izobrazbo in so italijanske državljanke. Pri nas se oglašajo zaradi psihološkega nasilja, ki ga prijavi 90 odstotkov obiskovalk, fizičnega nasilja - 60 odstotkov - in ekonomskega nasilja - 36 odstotkov,« so povedale prostovoljke in pojasmile, da je od januarja do novembra sedež združenja Da donna a donna na Trgu Furlan v Ronkah obiskalo 142 žensk, kar pomeni, da so žrtve 142 nasilnih moških. »Naše združenje deluje že osemnajst let. V zadnjih letih nudimo pomoč povprečno 160 - 170 ženskam na leto. Ob nudjenju pomoći žrvam nasilja hočemo s svojo dejavnostjo opozoriti na problem, ki je še vedno izredno razširjen,« poudarja psihologinja Laura Bianchin, medtem ko koordinatorka pokrajinske komisije za enake možnosti Elisabetta Medeot opozarja, da se ne ukvarja samo z ženskami. V sodelovanju z združenjem Interpares iz Trsta namreč poskrbijo tudi za nasilne moške, ki bi radi rešili svoje težave. Združenje Da donna a donna sodeluje tudi z zdravstvenim podjetjem, ki je med lanskim poletjem v tržiški bolnišnici odprlo rožnato soko. V njej nudijo oskrbo in prisluhnijo ženskam, ki so bile žrtve na-

Prazen stol

FOTO C.V.

silja. V manj kot enim letu so v rožnati sobi oskrbeli 25 žensk, ki so nato prijavile svoje nasilne partnerje. Med njimi so v glavnem domačinke, samo ena je po rod iz Bangladeša; stare so od trideset do petdeset let, za sabo imajo več let skupnega življenja z nasilni partnerji. »Da je med ženskami, ki so nasilje prijavile, samo ena priseljenka, še ne pomeni, da znotraj njihovih družin ni nasilja. Mnogokrat se dogaja, da se priseljenke še toliko bolj bojijo prijaviti nasilje. Mogoče nekatere med njimi niti ne vedo, da imajo to možnost,« so poudarile prostovoljke. Pri organizaciji dogodka sta sodelovali goriška pokrajina in združenje Unique, gmotno pa so ga podprli kmetija Blasig, podjetje Sorelle Ramonda, frizerstvo Metamorfosi, trgovina Cacao, podjetja Feeling Eventi, The Lab in It's Watch. Na srečanju je bil en stol prazen; prepreden je bil z rdečo nitjo, ki povezuje vsa združenja iz projekta »Fil rouge«, v okviru katerega se po celi Italiji borijo proti nasilju nad ženskami.

TRŽIČ - Azbest Županja odhaja v Rim z dolgim seznamom zahtev

Uresničevati je treba državni načrt za azbest in resolucijo evropskega parlamenta iz leta 2013 ter letošnji dogovor med državno vlado in deželama o azbestnih vlaknih. Več denarja je treba nameniti raziskovanju azbestnih bolezni, saj si bolniki zaslužijo upanje v ozdravitev. Ne nazadnje se je treba dogovoriti s Hrvaško in Slovenijo za izmenjavo dobrih praks na vseh področjih, ki zadevajo azbest - od zakonodaje do zdravljenja in oskrbe bolnikov. Tržiška županja Silva Altran se 30. novembra odpovljal v Rim z dolgim seznamom zahtev, ki jih je tržiška občinska uprava pripravila skupaj s sindikati CGIL, CISL in UIL, z združenjem izpostavljenih azbestu, zvezo Legambinete, zavodom INAIL, zvezzo LILT, združenjem Spyraglio, društvo AUSER in združenjem Ubaldo Spanghero. Vse omenjene organizacije se udeležujejo zasedanjem omizja, ki je posvečeno azbestu in azbestnim boleznim.

»Srečanje v Rimu se bom udeležila kot predstavnica omizja in hkrati kot odgovorna za socialno v zvezi občin ANCI, ki je tudi na našo zahtevo vključila azbest med svoje prioritete,« poudarja tržiška županja Silva Altran, medtem ko pokrajinski tajnik sindikata CGIL Paolo Liva opozarja, da bodo negativni učinki uporabe azbesta v industriji in še zlasti v ladjevodilstvu prisotni še veliko let. »Azbest je velikanska težava za naše kraje, odstraniti ga je treba in hkrati preveriti, v kakšnem stanju so vodovodne azbestne cevi. To dolgujemo tudi prihodnjim generacijam,« poudarja Liva, ki je prepričan, da je treba biti zelo previdni tudi pri uporabi steklene volne, ki je tudi lahko zelo škodljiva. »Več je treba vlagati tudi v raziskovanje, bolnikom je treba vrniti upanje. Z razliko od kraja Casale Monferrato smo na Tržiškem uspeli ugotoviti odgovorne za uporabo azbesta, tako da so nekateri bolniki in njihove družine že dobili odškodnino; družba Fincantieri je doslej plačala sedem milijonov evrov odškodnin,« še pravi Liva; Luigino Francovic iz društva AUSER pa opozarja, da imajo velike težave zaradi dolgoletne uporabe in proizvodnje azbesta tudi na Novogorškem in v Kopru. Po njegovem mnenju je treba zato okrepliti sodelovanje s Slovenijo, seveda je treba v reševanje težav vključevati tudi dežel; ravno zaradi tega se bodo v kratkem srečali z deželnim odbornico za okolje Saro Vito. Francovic poudarja, da je treba pohititi; zaradi posledic vdihovanja azbestnih vlakn v goriški pokrajini letno umre od 65 do 70 ljudi.

GORICA - Jutri bodo predstavili novo Sgarbijevo knjigo

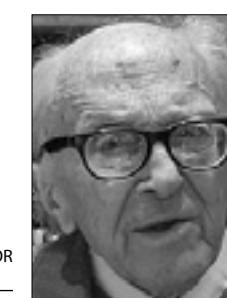
Preroški umetniki

Srečanje bo vodila Tatjana Rojc - Z umetniškim kritikom se bo pogovarjal pisatelj Boris Pahor

VITTORIO SGARBI

FOTO DAM@N

BORIS PAHOR

FOTO DAM@N

TATJANA ROJC

FOTO DAM@N

Knjigarna LEG na Verdijevem korzu v Goriči bo jutri ob 11.30 gostila srečanje s pisateljem Borisom Pahorjem, literarno kritičarko Tatjano Rojc in umetnostnim kritikom Vittorijom Sgarbijem. Srečanje prirejajo ob predstavitvi nove Sgarbijeve knjige *Arte e Profezia*, ki jo je izdala ravno goriška založba LEG. Zamisel za izdajo knjige se je porodila med sedmim zgodovinskem festivalom ēStoria, ki je bila posvečena prerokom. Takratnega festivala se je udeležil tudi Sgarbi; pred goriškim ob-

činstvom je spregovoril o desetih umetnikih, ki so ob vsakem začetku stoletja od leta 1099 do leta 2011 zaznamovali umetnost in nasprotni svet s svojim »preroštvom« - od Giotta do Warhola in Picassa. Zadnji del Sgarbijeve knjige je posvečen fotografiji, novi obliki umetnosti, ki zna prikazati svet v vsej njegovi tragičnosti. Ravno fotografri so v svoje objektive ujeli najpomembnejše dogodek ob začetku novega tisočletja - od newyorškega 11. septembra do razstrelitve budističnih kipov v Afganistanu.

Pogovor med Sgarbijem in Pahorjem bo vodila Tatjana Rojc. Prodorna preučevalka slovenske književnosti ter avtorica številnih del, ki jo skušajo približati italijanskim bralcem, bo ravno jutri popoldne v Spessi prejela zgodovinsko-literarno nagrado grofov Auersperg. Priznanje podeljujejo v spomin na profesorja plemiškega rodu Emila in njegovo ženo Janjo, ki sta dolgo let poučevala na slovenskih višjih šolah v Italiji. Vstop na goriško srečanje s Sgarbijem, Pahorjem in Rojčevim bo prost.

Knjižni sejem v Krminu

Krminski knjižni sejem Cormonslibri ponuja danes in jutri pester program. V hotelu Europalace v Tržiču bo danes ob 11. uri novinar Lirio Abbate predstavil svojo knjigo o rimski mafiji »I nuovi re di Roma«. Popoldanski program se bo nadaljeval v dvorani Italia v Krminu. Ob 16. uri bo o svoji izkušnji vodenja radijske oddaje Caterpillar AM spregovorila Cinzia Poli, ob 17. uri bo srečanje z nekdanjim kolearskim asom Francescom Moserjem. Današnji program se bo zaključil ob 18.30 s srečanjem s pisateljem Pinom Corriasom. Jutri ob 11. uri bodo v Krminu predstavili knjigo »Il Monte Quarini e Cormons dalla A alla Z«, sledilo bo nagrajevanje v okviru okolske akcije Očistimo svet. Ob 14. uri prirejajo literarni pohod na Krminsko goro, ob 16. uri se bo o čezmejnem sodelovanju novinar Alex Pessotto pogovarjal s Piom Baisserom. Ob 17. uri bo Carmine Abbate spregovoril o begunski krizi, jutrišnji program se bo zaključil ob 18.30 s srečanjem z odgovornim urednikom dnevnika Avvenire Marcom Tarquiniom. (av)

ANMIL v Rimu

Predstavniki zveze invalidov ANMIL iz cele Italije se bodo jutri v Rimu udeležili srečanja z ministrom za delo Giulianom Polettijem. Opozorili ga bodo na težave in potrebe delovnih invalidov.

Vloma v hiši

Neznanec je sredo popoldan vlomil v eno od stanovanjskih hiš na Ajševici, pregledal notranje prostore in si prilastil več kosov zlatnine v skupni vrednosti približno 3700 evrov. Po kraji je pobegnil neznanokam. Istega dne je nekdo vlomil še v stanovanjsko hišo v Goriških Brdih, na območju Plešivega. Lastniki so tudi v tem primeru ob zlatnakit, vreden tisoč evrov. (km)

Danes brez lutk

Zaradi poškodbe nastopajočega odpade predstava »L'anatra, la morte e il tulipano«, ki je bila napovedana za današnji dan v goriškem Kulturnem centru Lojze Bratuž v okviru Zimskih popoldnevov združenja CTA.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALL'ANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA«. NAGRADA MACE-DONIO: v gledališču Verdi v Gorici danes, 28. novembra, ob 20.30 »Mai far la lady«, nastopa kolektiv Terzo Teatro iz Gorice; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU ob 21. uri: 9. decembra »Come ne venimmo fuori«, napisala in igra Sabina Guzzanti; informacije po tel. 0481-532317 ali na info@artistiassociatogorizia.it.

OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU ob 20.45: 1. in 2. decembra »Ciak,

si gira!« (povzeto iz dela »Quaderni di Serafino Gubbio operatore« Luigija Pirandella), nastopajo Giuliana Colzi, Andrea Costagli, Dimitri Frosali, Massimo Salvianti, Lucia Soccia, Luisa Cattaneo. 3. decembra koncert violinistke Hane Kotková in pevke Ive Bittová; informacije pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664; več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: danes, 28. novembra, ob 10.30 »Enci Benci Katalenci«, nastopa skupina Katalena in ob 18. uri »Dotikanja« (Gledališče na vrviči); 3. decembra ob 18. uri »Kdo se boji črnega moža« (brezplačne vstopnice za »Ta veseli in kulturne«); informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 14.45 - 16.30 - 18.20 - 20.15 - 22.10 »Il viaggio di Arlo«.

Dvorana 2: 16.00 »Dio esiste e vive a Bruxelles«; 17.50 »La felicità è un sistema complesso«; 20.00 »Dancing with Maria«; 21.15 »Hunger games - Il canto della rivolta« 2. del.

Dvorana 3: 15.45 »Hunger games - Il canto della rivolta« 2. del; 18.00 - 20.00 »Dio esiste e vive a Bruxelles«; 22.00 »La felicità è un sistema complesso«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 14.50 - 17.10 - 19.50 - 22.15 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 2. del.

Dvorana 2: 14.50 - 16.40 - 18.20 - 20.15 - 22.10 »Il viaggio di Arlo«.

Dvorana 3: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »Il sapore del successo«.

Dvorana 4: 15.30 »A bigger splash«; 17.40 - 20.00 »Mr. Holmes - Il mistero del caso irrisolto«; 22.00 »Spectre 007«.

Dvorana 5: 15.30 »Spectre 007«; 18.10 - 22.10 »The visit«; 19.50 »A bigger splash«.

Razstave

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v Ul. Mameli v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Il linguaggio dell'arte«, ki so jo pripravili obiskovalci skupnosti La Tempesta v Gorici; na ogled bo do 4. decembra od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30. 2. decembra ob 18. uri bo psiholog in psihoterapeut Alessandro Sartori govoril na temo terapevtskih vidikov umetnostnega laboratorija v programu zdravljenja skupnosti La Tempesta. Sledil bo ogled razstave, ki ga bo vodil umetnik Luciano de Gironcoli.

V GORICI: v Fundaciji Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) 2 je na ogled razstava z naslovom »Soldati. Quando la storia si racconta con le caserme«; do 28. februarja 2016 ob sobotah 15.30-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00, 15.30-19.00; vstop prost. Vsako soboto in nedeljo bodo potekali vodeni ogledi razstave ob 17. uri.

V GRADISČU: v galeriji Spazzapan v palači Torriani, Ul. Ciotti 51, je na ogled razstava z naslovom »Natura e design. Le collezioni Gervasoni dal 1882 al 2015«; do 6. marca 2016 od srede do petka 15.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00; informacije po tel. 0481-960816 ali www.galleriaspazzapan.it.

V MUZEJU SV. KLAIRE, na Verdijevem korzu v Gorici je na ogled razstava »Habsburžani - Štiri stoletja vladavine v obmejni grofiji 1500-1918«. Uredila sta jo Marina Bressan in Marino De Grassi in vsako nedeljo ob 16.30 nudita brezplačen voden ogled razstave; do 31. januarja 2016 ob petkih in sobotah 10.30-13.00, 15.30-19.00, ob nedeljah 10.30-19.00; vstop prost.

»MIŠKA IN PARIZA PO KRMINU« je naslov razstave, ki jo bodo odprli v kavarni Massimiliano v Krminu danes, 28. novembra, ob 18.30. Marko Vo-

gič, član Fotokluba 75, bo predstavil svoje fotografije posnete s camero obskuro s Pariza in Krmina z mišje perspektive; na ogled bo do 8. januarja 2016, vsak dan 7.30-22.00.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava, ki je nastala v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka »Med tukaj in onkraj. Andrej Jemec«; do 23. januarja 2016 ob prireditvah ali po domeni po tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org.

Koncerti

KD STANKO VUK IN OBČINA MIREN

- **KOSTANJEVICA** vabita na revijo pevskih zborov danes, 28. novembra, ob 19. uri v dvorani Negovana Nemca v Biljah.

KONCERTI ZA ORGLE: v sklopu abonmajske sezone občinskega gledališča v Tržiču bo v nedeljo, 29. novembra, ob 16. uri v stolnici Sv. Ambroža v Tržiču koncert skladb, ki so nastale med prvo svetovno vojno, igral bo Roberto Antonello; vstop prost.

V MARTINŠČINI: v gostilni Al Poeta bo danes, 28. novembra, ob 21. uri večer z naslovom »Ellington e dintorni«. Nastopila bosta Daniele D'Agaro (klarinet in tenorni saks) in Rudy Fantin (klavir); vstop prost, informacije in prijave po tel. 0481-99903.

Izleti

NOČNI POHOD: štirinredni pohod čez tri grebene v neposredni okolici Gorice bo potekal v noči med soboto in nedeljo 5. in 6. decembra; informacije po tel. 348-5298655.

ZSKD organizira v soboto, 5. decembra, v sklopu projekta »Mladi na odkrivanju kulturne dediščine« ekskurzijo v Gorico in Benečijo na spoznavanje slovenskih ustanov in na ogled slovenskega multimedialnega centra SMO v Špetru. Izlet je namenjen mladim do tridesetega leta in je brezplačen; informacije na info@zskd.eu, Facebook stran ja ali pa tel. 040-635626.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja 12. decembra dvodnevni izlet z avtobusom in Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic. Vpisovanje in informacije v trgovini jestvin v Doberdobu, Rimska ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV

za Goriško prireja tradicionalno silvestrovjanje v torek, 29. decembra, v kraju Corno di Rosazzo; srečanje bo v zgodovinski beneški vilici Nachini. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.).

»ZELEMENJAVA«: pobuda Nova Gorica - Gorica: dve mestni na pohodu za podnebje bo potekala v nedeljo, 29. novembra, ob 11. uri s Trga Evrope - Transalpine.

KULTURNO ZDRUŽENJE LEALI DELLE NOTIZIE prireja 1. decembra ob 18.30 v dvorani tržiškega kulturnega konzorcija na Trgu Unità v Tržiču predstavitev knjige »La guerra vista da un idiota«, spomini notarja Giuseppeja Personenija. Predaval bo Paolo Pollanzi, predsednik kulturnega združenja Zenobi, predvajali bodo projekcije prve svetovne vojne.

tekala 8. decembra; informacije po tel. 333-4056800.

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI CGIL

Doberdob priredi v turistični kmetiji pri Kovaču v Doberdobu v petek, 4. decembra, ob 15.30 zborovanje o aktualnih problemih in zahtevah ter voščila za božične in novotvorne praznike.

SINDIKAT UPOKOJENCEV za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prireja 12. decembra, vsakoletno druženje z včlanjevanjem, ki se bo začelo ob 11. uri v cerkvi Srca Jezusovega z mašo, sledilo bo srečanje v restavraciji Tre Soldi Goriziani; vpisovanje do 9. decembra oz. do zasedbe mest na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5 ali po tel. 0481-533321.

Prireditve

KD DANICA vabi na miklavževanje v petek, 4. decembra, v prostorih društva s pričetkom ob 19. uri. Nastopili bodo otroci društva in otroški pevski zbor Vrh Sv. Mihaela.

KULTURNI DOM GORICA, Dijaški dom Gorica, ŠZ Dom, kulturna zadruga Maja in ZSKD prirejajo tradicionalno miklavževanje, ki bo v četrtek, 3. decembra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici in je namenjeno otrokom od 3. do 12. leta starosti.

Pred prihodom Miklavža bo občinstvo zabaval priznani slovenski animator Sten Vilari z glasbeno-animacijskim predstavo »Veseli vrtljak«. Ob zaključku predstave bo Miklavž obdaril vse otroke, zato je zaprosil za predhodno najavo prisotnosti. Prirejajo Kulturni dom Gorica, Dijaški dom Gorica, ŠZ Dom, kulturna zadruga Maja in ZSKD (vstopnina 2 evra na otroka); informacije in rezervacije po tel. 0481-33288 ali info@kulturnidom.it.

MIKLAVŽ bo razvesil štandreške otroke v soboto, 5. decembra, ob 19.30 v župniškem domu v Štandrežu. Za najavo otrok klicati po tel. 0481-21849 (Martina).

KULTURNO ZDRUŽENJE LEALI DELLE NOTIZIE prireja 1. decembra ob 18.30 v dvorani tržiškega kulturnega konzorcija na Trgu Unità v Tržiču predstavitev knjige »La guerra vista da un idiota«, spomini notarja Giuseppeja Personenija. Predaval bo Paolo Pollanzi, predsednik kulturnega združenja Zenobi, predvajali bodo projekcije prve svetovne vojne.

PIXELPOINT: festival medijskih umetnosti poteka do 4. decembra; več na www.pixelpoint.org

V TRŽIČU poteka niz srečanj v občinski knjižnici v Ul. Ceriani 10 z naslovom »Il Giovedì del Libro« ob 18. uri: 3. decembra bo predstavitev knjige »Egidio Grego e le stazioni idrovolanti di Grado« Giorgia Stornija.

PRAZNOVANJE ŽUPNIJSKEGA ZAVETNIKA - ŠTANDREŽ 2015: danes, 28. novembra, ob 9.15, adventne delevnice, ob 19. uri v župniški cerkvi maša. Nedelja, 29. novembra, ob 9.30 na trgu adventna tržnica, ob 10. uri v župniški cerkvi maša, vodi škof Anton Jamnik, ljubljanski pomožni škof, ob 11. uri na Trgu Sv. Andreja podelitev trinajstega Klasa, ob 11.15 v župniški cerkvi maša, vodi Karel Bolčina, ob 17.30 v župniški cerkvi praznične večnice, ob 18. uri v župniškem domu »Naša tombola«. V ponedeljek, 30. novembra, ob 19. uri v župniški cerkvi praznična maša. V torek, 2. decembra, ob 14. uri v župniškem domu otroška gledališka predstava.

SLOVIK IN ODDELEK ZA PREVAJALSTVO FF UL vabita na predavanje »V mavrici jezikovnih podatkov - predstavitev spletnih virov za slovenčino« danes, 28. novembra, ob 10.15 v Slovenskem šolskem centru (Ul. Puccini 14) v Gorici. Sodelujejo predavatelji Oddelka za prevajalstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani; vstop prost.

SLOVENIJA TA TEDEN

Napeti živci in sproščena morala

DARJA KOCBEK

Stolček finančnega ministra Dušana Mramorja, najpomembnejšega ministra v levosredinski vladi Mira Cerarja, se je v tem tednu zamajal. Mramor je moral umakniti tri davčne zakone, s katerimi je nameraval izvesti mini davčno reformo. Uradno jih je vsega treh tednih po predstavitev umaknil iz postopka na zahtevo gospodarstva, dejansko pa je bil v to prisiljen, ker ni dobil podpore Stranke modernega centra (SMC), ki je največja stranka vladne koalicije. To je tudi stranka, v katere kvoto sodi finančni minister. Dušan Mramor tako za davčno reformo ni dobil podpore stranke, ki ga je pred dobrim letom dni postavila za ministra.

Preden je sporočil, da davčne zakone umika na zahtevo gospodarstva, je na poslovni konferenci v Portorožu so delujočim zabrusil, da je najbolje, »da gremo vsi tukaj in tisti, ki sodelujemo pri različnih anketaх, na psihiatrijo«. Ta izjava kaže, da je Mramor, ki je v javnosti sicer profesorsko zadržan in zelo previden, saj se nikomur noče zameriti, že zelo na koncu z živci. Če držijo informacije o vinarjev časopisa Finance, ki namigujejo, da je odločitev o umiku davčnih zakonov sprejet po protestu enega najbogatejših Slovencev, nekdanjega predsednika uprave idrijske družbe Kolektor Stojana Petriča, ki ne skriva političnih ambicij, problem močno presegla Mramorja.

Stojan Petrič je nameč od letosnjega poletja prek podjetja FMR lastnik Dela, ki je največja in s tem najbolj vplivna časopisna hiša v državi. Tako zdaj ne deluje več le kot eden od najbolj znanih in vplivnih gospodarstvenikov v državi, četudi je uradno upokojen, ampak tudi kot medijski mogotec. Časopisno hišo Delo sta v prejšnjem desetletju že zlorobljala politika in njen lastnik finančno-

trgovsko-pijačarski holding Pivovarna Laško. Tako domnevno Petričev nadleževanje te prakse ne bi bilo nikakrsna novost, prej pojasnilo, zakaj se je kot nekdo, ki se z mediji do zdaj ni ukvarjal, Delo sploh odločil kupiti.

Še bolj odmevno in za največjo vladeno stranko SMC nečastno kot umik Mramorjeve mini davčne reforme je bilo dogajanje okrog odstopa začasnega generalnega direktorja največje bolnišnice v državi ljubljanskega kliničnega centra (UKC) Andreja Baričiča, ki je bil še pred kratkim tudi najboljši kandidat SMC za zasedbo tega položaja za polni mandat.

Iz ljubljanskega kliničnega centra so že prejšnji teden sporočili, da je Baričič odstopil in dal odpoved, a ta je to novico v ponedeljek, ko se je sestal svet UKC, ki je pristojen za imenovanje in razrešitev generalnega direktorja in ga vodi predstavnik vlade Tomaz Glažar, označil za novinarsko raco. V torek je Baričič nato vendarle nepreklicno odstopil in odstopno izjavo nemudoma poslal ministrici za zdravje Miloški Kolar Celarc, da bi ji prihranil novo blamažo.

Baričiča je Kolar Celarčeva, ki med ministri sodi v kvoto SMC, namreč vse do konca odločno podpirala. Njeno podporo je Baričič imel še teden dni potem, ko ji je predsednik vlade Miro Cerar prek medijev sporočil, da njegove podpore zradi neprimernih izjav (ne zaradi spornih poslovnih povezav) nima več. Že pred tem so prihajale v javnost informacije, da predlog sveta UKC za potrditev Andreja Baričiča za generalnega direktorja UKC s polnim mandatom na vlasti ne čaka zgolj zato, ker mu nasprotujejo koalični partnerji upokojenska stranka Desus in socialni demokrati, ampak predvsem zato, ker se mu je odrekla tu-

di SMC. Struja, ki Baričiča ne podpira, je v SMC zmagala, ko je svojo odločitev sporočil predsednik vlade in prvak stranke Miro Cerar.

Najbolj verjetna razloga čudnega vedenja Baričiča je po mnenju poznavalcev ta, da je s prestavljivo svojega odstopa poskušal pomagati SMC iz zagate. Omočil ji je, da bo imela nekoliko več časa, da najde novega kandidata za začasnega generalnega direktorja UKC.

Takšne igrice so strašljive, saj ne gre za nekoga, ki bi vodil kakšno obrabno državno agencijo, ampak bolnišnico, kamor prihajajo ljudje takrat, ko so bolni in najbolj ranljivi, zato je zaupanje zarjo ključnega pomena. A politike v SMC bolj zanimata 450 milijonov evrov, kolikor na leto obrene UKC.

Prav zaradi takšnih igric UKC že dve leti nima generalnega direktorja s polnim mandatom in pooblastili. Zaupanje državljanov v UKC je močno načeto predvsem zaradi afer, ki so v veliki meri posledica sporov in prerivanj med zdravniki in vodilnim osebjem naspol. Če ustanova, kot je UKC, dalj časa nima vodstva s polnim mandatom in polnimi pooblastili, imajo interesne skupine in posamezniki s sebičnimi interesi čedalje večjo moč in razmere postanejo vse bolj neobvladljive.

V takšnih razmerah so vodilno mesto pripravljeni sprejeti zgolj kadri brez ustreznih znanj in izkušenj, vendar po okusu interesnih skupin. Nekoga takšnega bo zdaj očitno poskušala najti SMC. Tudi za položaj finančnega in zdravstvenega ministra v sedanjih vladah sposobni in kredibilni kandidati ne čakajo v vrsti. Teh Cerar ni imel na voljo niti tedaj, ko še ni pogolnil vseh predvolilnih obljub o novi etični politiki.

LJUBLJANA - Javier Cercas na knjižnem sejmu Zakaj ni republikanec takrat ubil fašista?

FOTO ROŠA

LJUBLJANA - V okviru knjižnega sejma je v Klubu Cankarjevega doma potekal že dvanajni pogovor iz cikla "Literarni dialogi: Slovenija-Španija". Gost prvega srečanja v tej sezoni je bil priznani španski pisatelj Javier Cercas, z njim se je pogovarjal režiser in dramatik Dušan Jovanović, dogodek pa je povezovala Zoja Skušek.

Javier Cercas je španski pisatelj, prevajalec in novinar. Njegovo prvo delo so pripovedi El móvil (1987), ki so mu sledili naslednjimi romani El inquilino (1989), El vientre de la ballena (1997) in Vojaki Salamine (2001), ki je bil preveden v več kot trideset jezikov in izdan v skupni nakladi okoli pol milijona izvodov. V minulem letu je bil preveden tudi v slovenski jezik. Leta 2003 je David Trueba po romanu posnel tudi film. Literarno delo Vojaki Salamine velja za enega največjih uspešnic španske književnosti zadnjih desetletij in v znamenju tega dela je potekal tudi večerni pogovor v Ljubljani. Na začetku dogodeka je Javier Cercas prebral odломek iz romana Vojaki Salamine, ki je sprva izhajal kot novinarska kronika v časopisu El País.

»Roman Vojaki Salamine v Sloveniji še toliko bolj odzvanja, kot in drugih državah po svetu, saj ima delitev na frankiste in republikance pri nas svoj poseben pandan,« je o aktualnosti romana, v katerem se rdeča nit zgodbe dotika vprašanja zakaj republikanski vojak ne ubije fašista, dejal Dušan Jovanović. »Odgovora ni, odgovor je v samem iskanju odgovora. Tovrstno iskanje odgovora dobro predstaviti bralcu je naloga pisatelja. Podobno se dogaja v vprašanjem norosti pri Don Kihotu, Moby Dicku ipd.,« je med drugim dejal Javier Cercas.

V nadaljevanju se je pogovor dotikal vprašanja herojstva, zakaj in na kakšne načine je v ključnih momentih možno in potrebno reči ne, kot tudi problematike literature v odnosu do fikcije- avtobiograskosti (tudi in predvsem pri romanu Vojaki Salamine). Glede fikcije v literaturi sta tako Dušan Jovanović, kot tudi Javier Cercas menila, da le ta ni mogoča. »Vsi romani so avtobiografski, ker pisatelji izhajajo iz svojih sanj, doživljanj sveta, hrepenjen, vsega kar so doživelni in tudi tistega cesar niso doživeli,« je bil nedvoumen Javier Cercas. Dogodek je potekal v sodelovanju z Velesposlanstvom Kraljevine Španije in Društvo slovenskih pisateljev.

Roša

PISMA UREDNIŠTVU

»Mir za naš čas«

Včeraj

30. septembra 1938 je Neville Chamberlain, tedanji predsednik vlade Velike Britanije, v Londonu slavnostno pomahal s papirjem, na katerem so bili podpisi štirih velikih: poleg njega so sporazum podpisali Hitler (Nemčija), Mussolini (Italija) in Daladier (Francija). Zadovoljili so nemške ozemeljske apetite do Češkoslovaške republike in britanski ministrski predsednik je bil prepričan, da je s tem ohranjen mir. »Mir za naš čas,« kakor je dejal.

Danes

25. novembra 2015 so predsedniki Slovenije, Hrvaške, Srbije, Črne Gore, Makedonije, Albanije, Kosova ter Bosne in Hercegovine, poleg njih pa še Biden (ZDA) in Tusk (EU) v Zagrebu podpisali dogovor o reševanju dvostranskih in regionalnih vprašanj. Zadovoljili so ameriške interese o reformah in o vključevanju v NATO. Slovenski predsednik je prepričan, da je s tem ohranjen mir. »Kar ohranja tudi mir in stabilnost,« kakor je dejal.

24. novembra 2015 je Turčija, članica zveze NATO, sestrelila rusko vojaško letalo, ki je delovalo v operacijah zoper IS v Siriji in je menda 17 sekund letelo skozi obmejni turški zračni prostor. NATO je takoj izrazil solidarnost s Turčijo, Donald Tusk (EU) pa je pozval k preudarnosti. »Vsi bi morali ohraniti trezno glavo in obvarovati mir,« kakor je dejal.

V dneh od 23. do 26. novembra 2015 se je francoski predsednik Holland srečal z britanskim premierjem Cameronom, s predsednikom Evropskega sveta Tuskom, s predsednikom ZDA Obamo, z nemško kanclerkom Merklovo in z ruskim predsednikom Putinom. Po terorističnih napadih v Parizu se tako vzpostavlja velika koalicija za boj z vojaškimi sredstvi proti IS-ju v Siriji in Iraku. Prepričani so, da je »le ta-

ko mogoče vzpostaviti varnost in mir.«

Jutri

Komentar ni potreben. Le toliko: če se zgodovina ponavlja samo kot farsa, naj se. Upajmo, da se ne bo ponovila tudi kot tragedija.

Radivoj Pahor

Smo zadihal?

Moram priznati, da prijatelju Jožetu Pirjevcu večkrat zavidam lahko, s katero se mu kak miseln preblisk ubešedi in prelije na papir.

Tokrat ne.

V zadnji četrtkovi glosi se mu je zapisalo: »Medtem ko smo Slovenci po nastanku Jadranskega Primorja nekajko zadihal...«

Da so Primorci pod nacistično komando »nekajko zadihal!«? Ob vsem dimu, ki se je valil iz Rižarninega dimnika?! Kakor kdo, Jože, kakor kdo ... Večina prav gotovo ne.

Na nedavnem londonskem javnem srečanju s Srečkom Horvatom, Julianom Assangeom in Yanisom Varoufakisom je Slavoj Žižek izrekel nekaj gorkih na račun pregovorov, ker si je s prikladnim mogoče postreči za diametalno si nasprotuječe položaje. Ima prav. Poznamo slovenskega, ki pravi, da beseda ni konj. A meni je v tem primeru bližja judovska modrost, ki človeku nalaže vso odgovornost tako za besedo, ki se mu odpečati z ustnic, kot za njene posledice.

Ravel Kodrič

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Poitaljančevanje slovenskih krajevnih imen aktualno že pred sto leti. »Kot Slovenci, ne prosimo le za slovenski označbe, ampak zahtevamo kot dobrini državljanji, da se vsi kraji na naših tleh imenujejo le s slovenskimi imeni! Kajti le na ta način bo tudi Irredenti — ki je ravnou potom vsljevanja laških spakedrank hotela varati nepoznavatelje naših dežel, kako razširjen naj bi bil v Avstriji laški živelj — odvzeto strupeno slepilo, ki je posebno v zadnjih desetletjih mogočno vplivalo na javnost in gotovo ne malo pospešilo sedanje laške pretenzije na »neodrešene dežele«.

Kako močan je bil irredentovski vpliv glede vseh krajevnih in pokrajinskih imen v slovenskem delu Primorja, je razvidno že iz tega, da so bile celo geografske karte,

polne laških spakedrank, posebno v prejšnjih letih, dasi žal tudi nove izdaje kažejo še vedno mnogo sledov laške pretenzije. Tudi na poštno upravo je vplivalo to fazificiranje imen: le malo poštnih znamenj, pečatov, je pravilnih, večinoma so z laško spakedranko na prvem mestu in pravilno slovensko še le na drugem (Merna – Miren). Je pa tudi slučajev, ko vidiš sa-

mo take spakedranki (Oppachiasella za Opatjeselo) in le malo je samo pravih pristnih imen (Podgora), in to le tam, kjer so občina in poslanci uporabili ter zastavili vso moč proti tej irredentovski akciji. Ravno za poštno znamenje »Podgora« so bili leta trajajoči boji. Irredenta je hotela Piedimonte in da si so tudi že italijanski poštarji dostavljali pošiljatve pod tem naslovom, je slednji zmagala pravična slovenska zahteva s samoslovensko označbo »Podgora«. Naj bi bil oni poraz Irredente (pred približno 20 leti) pri Podgori pač v memento sedanji laški vojski: zaman se zaganja v tuje zemlje pohlepni Lah v trdo slovensko skalo pri Podgori - ne prebiješ je, pač pa si razbijes glavo!

Naj omenimo še, kako je vplivala italijanska propaganda na zunanje lice Trsta in Gorice. Vsak tuje, ki si površno ogleda te dve mesti, mora v prvem hipu vzklikniti: Kje pa so oni Slovenci, ki vedno kriče, da jih je dobra tretjina? Če pa pogleda v mestni kažipot ter presteje vsa imena s končnicami -ich ali -ig, najde, da je dobra polovica vseh prebivalcev slovenskega oz. hrvaškega pokoljenja.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

Tržaškemu občinstvu se je v teh dneh predstavil orkester Akademije za glasbo iz Ljubljane pod vodstvom dirigenta Uroša Prevorška. »Imeli smo torej priložnost poslušati orkestralni ansambel, ki ga sicer sestavlja skoraj izključno gojenici visoke glasbene šole in njeni diplomanti, torej sami mladi glasbeniki, ki pa vendarle nima več skoraj nobenih značilnosti šolskega, pa čeprav visokošolskega ansambla. Orkester je že prerasel v visoko kvalitetno muzikalno telo, ki ne dela časti same naši slovenski Akademiji za glasbo, temveč bi delal čast in bi bil v ponos vsaki glasbeni akademiji, kjer koli na svetu, tudi v tistih državah, ki se ponašajo z visoko glasbeno kulturo, med katere sodi v prvi vrsti Italija. V tej trditvi ni nobenega pretiranega narodnega ponosa, pač pa zgoj ugotovitev, ki se nam zdi potrebna zlasti še zato, ker smo imeli jasen občutek, da se sami premalo zavedamo in zato tudi premalo cenimo raven naše slovenske glasbene kulture, da morda celo podcenjujemo naše zmogljivosti. Kako prav in koristno bi bilo za vse tiste, ki so manjkali na tem kon-

certu, da bi bili prisotni: prepričali bi se lahko, da ne grešijo samo proti ugledu naše manjšinske kulturnosti, temveč v prvi vrsti proti samim sebi, ker se odrekajo takim umetniškim poslasticam kakršen je bil ta koncert in ker s svojo odsotnostjo odrekajo navsezadnje tudi priznanje vsem tistim, ki se za ceno ne malih materialnih žrtv trudijo, da bi nam posredovali vse, kar najboljšega in najlepšega premore naš malo slovenski narod, predvsem pa njegova mladina. Združeno se nam je potrebno zadržati se pri teh ugotovitvah zato, ker je navsezadnje vendarle sramotno, da nismo za tako izjemno priložnost sposobni do kraja zasesti tistih 550 sedežev, kolikor ih premore Kulturni dom. Orkester, ki je bil naš gost, bi to več kot zaslужil, saj je njegova kvaliteta res izjemna tudi ne glede na mladost njegovih članov. Njegove glavne odlike so v redki uigranosti, v dognani muzikalnosti in v poglobljenem interpretacijskem smislu, ne nazadnje pa tudi v tehnični izvezbanosti vsakega posameznega godbenika.«

Belgija-Anglija 1:1

GENT - David Goffin je v prvem posamičnem dvoboju v Gentu premagal Kyla Edmunda z 3:2 (3:6, 1:6, 6:2, 6:1 in 6:0). V drugem boju je Belgijca Rubna Bemelmansa premagal Andy Murray s končnim 0:3 (3:6, 2:6, 5:7). Danes bo v Gentu na vrsti igrat dvojic: Steve Darcis/Kimmer Coppejans (BEL) - Andy Murray/Jamie Murray (VBR). Velika Britanija je do silej devetkrat slavila v Davisovem pokalu, nazadnje leta 1936, Belgija pa v Gentu naskakuje svojo prvo lovoriko.

Žbogar napredoval

AUCKLAND - Veter na morju pred Takapuno v Novi Zelandiji se je končno le usmilil jadralcev v razredu finn, ki nastopajo na svetovnem prvenstvu. Po premoru so odjadrali tri regate, izolski jadralec Vasilij Žbogar pa je s tremi dobrimi predstavami napredoval na drugo mesto. V nobenih regati ni zaključil na vrhu. Zbral je šesto, deveto in 15. mesto, kar je bilo dovolj, da je v skupnem seštevku napredoval na drugo mesto.

TENIS - Sezona v znamenju skoraj nepremagljivega Srba Novaka Djokovića

Brez konkurence

Novak Djoković se je rodil v Beogradu 22. maja leta 1987. Letos je osvojil 11 turnirjev, skupno pa že 59

ANSA

Lestvica ATP

1. Novak Đoković (Srb) 16.585
2. Andy Murray (VBr) 8670
3. Roger Federer (Švi) 8340
4. Stan Wawrinka (Švi) 6900
5. Rafael Nadal (Špa) 5230
6. Tomaš Berdych (Češ) 4620
7. David Ferrer (Špa) 4305
8. Kei Nishikori (Jap) 4235
9. Richard Gasquet (Fra) 2850
10. Jo-Wilfried Tsonga (Fra) 2635

primorski_sport
[facebook](#)

Lara Gut zmagala v Aspnu, Federica Brignone 3.

ASPEN - Švicarka Lara Gut je zmagala na veleslalomu za svetovni pokal alpskih smučark v ameriškem Aspnu (2:02,51). Druga je bila Avstrijka Eva-Maria Brem (+0,10), tretja pa Italijanka Federica Brignone (+0,34). Edina slovenska finalistica Ana Drevje bila 22. (+4,38). Na prvi progji je odstopila je ameriška zvezdnica Lindsey Vonn. Po prvi vožnji pa je vodila Američanka Mikaela Shiffrin. Brignonejeva, ki je dobila uvodno veleslalsko preizkušnjo v Söldnu, je zaostajala le za 11 stotin, tretja pa Gutova (+0,96). V drugi vožnji se je izkazala Bremova in vodila vse do nastopa Gutove. Danes bo v Aspnu še ženski slalom. Izidi: 1. Lara Gut (Švi) 2:02,51; 2. Eva-Maria Brem (Avt) +0,10; 3. Federica Brignone (Ita) +0,34; 4. Manuela Mölgg (Ita) +0,94; 5. Tessa Worley (Fra) +0,98. Vrstni red v svetovnem pokalu (2): 1. Federica Brignone (Ita) 160, 2. Lara Gut (Švi) 150, 3. Eva-Maria Brem (Avt) 112, 4. Tessa Worley (Fra) 90, 5. Tina Weirather (Lie) 84, 6. Mikaela Shiffrin (ZDA) 80.

Obračun moške teniške sezone 2015 dokazuje, da se en igralec nadpovprečno razlikuje od vseh ostalih: Novak Djoković. Trije Grand Slami. Šest Masterjev 1000. Enajst ATP turnirjev in zaključna zmaga na ATP World Tour Finals: vse to je 28-letni Srb osvojil v letošnji sezoni. Skupno je odigral 84 dvobojev, od katerih jih je zmagal 82 in zgubil le dva.

Obstajajo različne ravni dominacije. V tednu zadnjega letošnjega turnirja v ATP sezoni na World Tour Finals v Londonu, je Djoković slavil z neusmisljeno, a istočasno ravnodušno igro. V finalu je premagal Rogerja Federerja v 80 minutah igre s končnim rezultatom 6:3 6:4.

Talentirani Srb tako kraljuje na prvem mestu ATP lestvice, z ogromno razliko (7915 pik) od drugega mesta, na katerem je uvrščen Anglež Andy Murray. Sam je letos zaslužil preko 21 milijonov ameriških dolarjev, približno 14 % celotnega letošnjega nagradnega sklada v moškem touru, kar pomeni nov ATP rekord.

Djokoviću je uspelo odigrati fenomenalno sezono, ki nedvomno spada med najboljše vseh časov. Pred njim so le Connors, Wilander, Nadal in Federer osvojili tri Grand Slame v isti sezoni, Djoković pa se lahko ponaša z največjim številom osvojenih tekem proti prvim desetim igralcem na ATP lestvici.

Kaj še čaka 28-letnega tenisača? Z desetimi Slami v žepu je Djoković nedvomno dokazal, da je njegova igra dominantna na vseh površinah in turnirjih. Zagotovo se tudi sam zaveda, da je bila letošnja sezona skoraj perfektna. Po takem letu, ostaja mladi Srb še kar poniran, a istočasno še bolj odločen in za grizlen v želji po novih zmaghah in dodatnih vrtovljivih rekordov.

Federer je »star« 34 let, Nadal se nenehno bori s poškodbami, Murray pa na vrhunski teniški sceni ne izstopa vedno dovolj. Kaj - ali kdo - je zmožen zauščiti Djokovićevu absolutno prevlado?

Paola Cigui

Podvig se 39-letnemu Ptujčanu ni uresničil, saj je Kubanec Lara po Zavčevi poškodbi ramebra ubranil svoja naslova. Bokser iz Trdobojev pri Ptaju (na fotografiji dejanzavec.com), ki je postavil Slovenijo na zemljevid svetovnega boksa in si s svojim simpatičnim pristopom v športu in življenju zaslužil vzdevek Mr. Simpatikus, se je po četrtem porazu v profesionalni karieri, v kateri ob 35 zmaghah ne pozna klasičnega »knock-downa«, kaj sele »knock-outa«, odločil za izjemno pomemben korak v svoji karieri.

»V boksu ni skrivalnic. Telo borcu pove, kdaj pride čas ... 23 let je bilo dovolj. Čas je za nove zmage, tokrat izven ringa,« je za svoja uradna profila na Facebooku in Twitterju povedal Zavec.

Ptujčan se bo v Slovenijo vrnil v soboto, ko ga bodo v domačih Juršincih uradno sprejeli načinjati. Ti so tudi tokrat v velikem številu z njim v ZDA odpotovali tudi tokrat. Od kariere profesionalnega športnika se bo Zavec uradno poslovil na posebnem dogodku, podrobnosti o tem pa bo razkril čez nekaj dni.

Zavec je že večkrat poudaril, da ga kot športnika zanimajo zgolj največji izzivi. Človek, ki je boks približal ljudem in s svojo zgodbo navdihnil mnoge, je v ta šport, ki ne dopušča napak, zašel relativno pozno. Pri 16. letu mu je nekega dne odpadel nogometni trening. Z radovnostjo je iz bližnjega nogometnega stadiona zavil v bližnjo telovadnico, kjer se je odvijal boksarski trening.

Leta 2009 je v Južnoafriški republiki osvojil naslov IBF svetovnega prvaka v velterski kategoriji in pas nato trikrat uspešno obranil. Temu je letos aprila v Mariboru, ko je premagal Danca Yengoyana, dodal še pas WBF svetovnega prvaka v supervelterski kategoriji. Čeprav mu ta pas s porazom proti Lari ni bil odvzet, se je Zavec odločil, da ga ne bo branil. (STA, mar)

BOKS - Dejan Zavec napovedal zaključek kariere

Mr. Simpatikus zapušča ring

39-letni Ptujčan se poslavlja po sredinem porazu na Floridi proti Kubancu Lari - Pasa WBF svetovnega prvaka ne bo branil

SMUČARSKI SKOKI V Kuusamu skakalci niso poleteli

KUUSAMO - Prireditelji v finskem Kuusamu so odpovedali predvideno dogajanje na skakalnici, kjer bi morali izvesti posamično tekmo svetovnega pokala smučarjev skakalcev. Zaradi premočnega vetra so najprej nekajkrat prestavili treninge in tekmo, zadnje pa so jo morali odpovedati. Tekmo bodo nadoknadiли danes ob 14.30 z eno serijo. Ob 16. uri bo že na vrsti druga tekma z dvema seriema.

Norvežana Fossli in Falla najboljša v sprintu

KUUSAMO - Na uvodni etapi svetovnega pokala smučarskih tekov sta si preizkušnjo v klasičnem sprintu zagotovila Maiken Caspersen Falla (Nor) v ženski in Sondre Turvoll Fossli (Nor) v moški konkurenči. Vrstni red (ženske): 1. Maiken Caspersen Falla (Nor) 2. Stina Nilsson (Šve) 3. Ragnhild Haga (Nor); (moški) 1. Sondre Turvoll Fossli (Nor) 2. Eirik Brandsdal (Nor) 3. Petter Northug (Nor). Italijan Federico Pellegrino je bil 10.

FORMULA 1 - Na petkovem treningu zadnje sezonske etape prvenstva Formule 1 v Abu Dhabiu je bil najhitrejši Nemec Nico Rosberg pred zmagovalcem prvenstva Hamiltonom. Trejeti je bil pilot Force India Suarez.

NOGOMET - 14. krog italijanske A-lige: danes (18.00) Torino-Bologna, (20.45) Milan-Sampdoria. Jutri: (15.00) Chievo - Udinese, Frosinone - Verona, Genoa - Carpi, Roma - Atalanta, (18.00) Empoli - Lazio, (20.45) Palermo - Juventus. V pondeljek: (19.00) Sassuolo - Fiorentina, (21.00) Napoli - Inter. D-liga - jutri na Stadionu Rocco (14.30) Triestina - Dru.

ROKOMET - 10. krog A-lige: (20.30) Cassano Magnago - Principe Trieste.

KOŠARKA - Evroliga: Cska - Sarsi 93:87; Moška A2-liga: jutri v Pal-Rubini (18.00) Pallacanestro TS 2004 - Centrale Latte Brescia.

VATERPOLO - Moška A1-liga: v Neaplju (16.00) Acquaclar - Pallanuoto Trieste.

NOGOMET - Juventina naskakuje vrh promocijske lige

Vesna in Juventina želita spodriniti vodilni ekipi s prestola

Domači šport

DANES

Sobota, 28. novembra 2015

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Trstu, Ul. Felluga: San Luigi - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Zarja; 14.30 v Gorici: Pro Gorizia - Sovodnje

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Červignanu: Pro Cervignano - Kras Repen; 17.30 v Križu: Vesna - San Giovanni

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA SILVER - 20.30 v Dolini: Breg - Ubc; 20.30 v Romansu: Romans - Bar Radenska

D-LIGA - 20.00 pri Brščikih: Kontovel - Monfalcone

UNDER 14 - 16.30 v Gorici: Dom - Goriziana

ODOBJOKA

MOŠKA B2-LIGA - 20.30 v Gorici, Špacapan: Olympia - Bassano Volley

ŽENSKA C-LIGA - 17.30 v Trstu: S. Andrea - Zalet Sloga

ŽENSKA D-LIGA - 20.45 v Torriani: Torriana - Zalet Kontovel

MOŠKA D-LIGA - 17.30 v Sovodnjah: Soča - Aurora Volley

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.00 v Repnu: Zalet Sloga - Zalet Breg; 20.00 v Tržiču, Ul. Rossini: Fincantieri - Mavrica Arcobaleno; 20.30 v Sovodnjah: Mavrica Val - Pieris

UNDER 16 ŽENSKE - 17.00 v Nabrežini: Zalet Sokol - Sloga Dvigala Barich

UNDER 14 MOŠKI - 16.00 na Opčinah: Sloga Tabor - Torriana; 18.00: Manjago - Sloga Tabor

UNDER 14 ŽENSKE - 16.00 v Romjanu: Ronchi - Mavrica Arcobaleno

NAMIZNI TENIS

MOŠKA D2-LIGA - 16.00 v Zgoniku: Kras A - Isontino A; 17.00 v Zgoniku: Kras B - Isontino B

MOŠKA D3-LIGA - 17.30 v Zgoniku: Kras Open - Azzurra

HOKEJ NA ROLERJIH

A1-LIGA - 20.30 v Empoliu: Molinase - Polet Kwins

JUTRI

Nedelja, 29. novembra 2015

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Tolmezzo; 14.30 v Lauzaccu: Lumignacco - Vesna

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Trebčah: Primorec - Pro Cervignano

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Romansu: Pro Romans Medea - Mladost

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Padričah: Gaja - Azzurra; 14.30 na Proseku: Primorje - Montebello Don Bosco

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea - Kras Repen

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Trivignano

DEŽELNI NAJMLAJŠI - 10.30 v Sacileju: Sacilese - Kras

NAJMLAJŠI 2002 - 10.30 v Trebčah: Kras - Domio

NAJMLAJŠI - 10.30 v Podgori: Juventina - Sovodnje

ODOBJOKA

DRŽAVNA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Cordenons

MOŠKA D-LIGA - 18.00 v Gorici, Špacapan: Olympia - Vivil

UNDER 19 MOŠKI - 16.00 v Prati: Prata - Sloga Tabor

UNDER 17 MOŠKI - 15.00 v Martignaccu: Martignacco - Olympia

UNDER 16 ŽENSKE - 10.30 v Gradišču: Torriana - Soča Olympia; 11.00 v Štandrežu: Mavrica Arcobaleno - Torriana

UNDER 15 MOŠKI - 16.00 v Štandrežu: Val - Cordenons

KOŠARKA

UNDER 15 - 10.00 v Trstu, Ul. Forlanini: Basket 4 Trieste - Jadran

SINOČNJA KOŠARKARSKA IZIDA - D-liga: Sokol- Dinamo Gorica; 75:70 **promocijska liga:** Gradisca - Dom; 57:55

Stefano Stabile
(Juventina)

FOTODAMJ@N

Tekma 12. kroga deželnih prvenstev je nedvomno današnje srečanje med San Luigijem in Juventino v Trstu. Zahtevna naloga pa pričakuje jutri tudi Vesno v elitni ligi, ki odhaja na gostovanje v Lauzaccu proti vodilnemu Lumignaccu. Kras bo gostil fizični Tolmezzo.

Štandresko moštvo se na tržaško gostovanje odpravlja po visoki zmagi proti Primoru, na katerem so Sepulcrijevi varovanci že prikazali dobro formo. Med boljšimi sta bila Dragosavljevič in napadalec Bardini.

V taboru San Luigi jih čaka še dolni prvi špica Vesnina napada Matteo Muijesan. Tržačani iz Svetega Alojzija so doslej zbrali devet zmag in dva poraza. Slednja so doživeli proti mestnima tekmečema San Giovanni in Trieste Calcio. Zmaga bi Juventini nedvomno olajšala pot do napredovanja v višjo ligo, saj je ravno San Luigi neposredni tekmeč beloredčev. »Veseli me, da so vsi igralci v pravi formi. Nasprotnik prihaja iz pozitivne serije, lahko pa razpolga z izredno kakovostnim napadom,« je dejal trener Juventine Nicola Sepulcri.

Vesninemu kolegu Sandrinu pa so veliko preglavic povzročile številne poškodbe. Poleg Roka Vatovca in Stefana Stanicha, ki že dolgo čakata v ambulanti, na seznamu huje ali lažje poškodovanih so še Goran Kerpan, Dean Avdič in Nace Kocjan.

Repenski Kras bo gostil nevarni Tolmezzo, ki je v zadnjih krogih premagal tako Torviscosa kot Virtus Corno, tri točke pa je prepustil zadnjevrščenemu Ismu iz Gradišča. Žlogarjevi varovanci imajo na ne-

smač. V Vesninem štabu bodo o nedeljski postavi odločali danes zjutraj, ko bo potekal zadnji trening pred jutrišnjim nastopom. V lanski sezoni so Križani izgubili v Lauzaccu z visokim 5:0. »Poraza iz zadnjega kroga lanskega prvenstva nismo pozabili. Skušali se bomo na vsak način maščevati,« je prepričano dejal športni vodja Vesne Paolo Soavi. Lumignacco je še nepremagan in vodi z osmimi točkami prednost pred zalednjočim Cordenonsom. Zmaga Vesne bi lahko dodatno poživila prvenstvo.

Repenski Kras bo gostil nevarni Tolmezzo, ki je v zadnjih krogih premagal tako Torviscosa kot Virtus Corno, tri točke pa je prepustil zadnjevrščenemu Ismu iz Gradišča. Žlogarjevi varovanci imajo na ne-

deljskem srečanju po lepi zmagi v Taržišu priložnost, da utrdijo višji položaj na lestvici. Salkič je skoraj v celoti saniral nedeljsko poškodbo, vrača se Carlevari, odsonen bo Sgorbissa.

Danes: Breg-Zarja v 1. AL

V Dolini bo že danes ob 14.30 na spredu slovenski derbi. Zarja po zmagi z Aquileio želi ohraniti čim višji položaj na lestvici, Breg pa že predolgo lovi zmago, in sicer od derbija z Mladostjo 1. novembra. Prav tako danes bo Sovodnje ob 14.30 v Gorici igralo proti Pro Gorizii, ki v prejšnjem krogu ni igralo proti Mladosti. Doberdobsko društvo bo igralo jutri v Romansu. (mar)

IGOR ZERIUL Neutrudno »požira« kilometre

Kolesarstvu se je približal pred kratkim, dobesedno pa »požira« kilometre. Po udeležbi na kolesarskem maratonu Franja, ki spada v UCI World Cycling Tour, je 36-letni Igor Zeriu izpolnil tudi normo za nastop na svetovnem prvenstvu v maratonu, ki se je septembra odvijal v danskem Aalborgu.

Zeriu se na daljše kolesarske treninge odpravlja skoraj vsak dan. Najraje odhaja na Kras in naprej proti Ajdovščini in Logatcu. Priljubljena mu je tudi pot, ki pelje od domačega Prebenega v Divačo in naprej v Križ pri Sežani, vrača se nazaj preko Zgonika in Opcin. Poleti vsak večer po službi redno prekolesari do 90 kilometrov s srednjo hitrostjo okrog 30 km/h, kar pomeni najmanj tri ure vadbe, ob sobotah in nedeljah od 160 do 200 kilometrov.

Dolžina prekolesarjenе poti je za pred kratkim rekreativca, ki je postal že pravi amater, kar spoštjuva, če temu dodamo še, da se je svetu kolesarstva približal pred manj kot letom. Pri Zeriulu je bila že prva sezona, v kateri je nastopil na daljših maratonskih maratonih, kar uspešna. V juniju je tekmoval na slovenskem kolesarskem maratonu Franja, ki mu je solidno uvrstljen v kategoriji zajamčilo možnost nastopa celo na svetovnem prvenstvu kolesarjev amaterjev v maratonu.

»Vabilo sem prejel nenapovedano. Nasploh sem bil presenečen, da me vabijo na Dansko. Naposled, sem se s pomočjo članov društva Running World odločil, da bom priložnost izkoristil,« je dejal Zeriu. Pomagal mu je tudi lastnik podjetja ohlajevalnih naprav za velika podjetja, kjer je Zeriu zaposten, ki je v bistvu postal poter nastanitev, celo mu je posodil avtomobil in poskrbel za šoferja, sicer kolego.

Na Danskem je doživel nepozabno izkušnjo: »Ljudje so bili izredno gostoljubni, ceste so odlično asfaltirane, mogoče le po dirki je bila pogostitev preskomna. Večjo toplino sem občutil v Ljubljani.« Na izredno vetrovni dirki na Danskem je bil 62, v svoji kategoriji, skupno je bil na več kot 2000 kolesarjev 504.

Zeriu pravi, da je še na začetku svojih kolesarskih izvirov. Udeležil se je tudi nekaterih krajših enodnevnih dirk po Furlaniji. V naslednjem letu se bo podal na kolesarski maraton Dolomitov, ki je s svojimi 4500 metri višinske razlike najbolj zahteven kolesarski maraton na svetu. (mar)

Med minuto odmora Olympie: z leve Sandi Persoglia, Fabrizio Marchesini, Robert Makuc; v ozadju Mihael Corsi

FOTODAMJ@N

Obvestila

ŠZ SOČA vabi vse člane na redni občni zbor, ki bo v torek, 1. decembra 2015 v telovadnici v Sovodnjah - Prvomajska ulica, 118. Prvo sklicanje ob 19.00, drugo sklicanje pa ob 19.30.

ŠD MLADINA organizira 5 celodnevnih tečajev smučanja za otroke v mesecu januarju in februarju 2016, s pričetkom v soboto, 9. januarja. Za informacije in vpisovanje info@mladina.it ali tel. št. 3470473606.

AŠD SK BRDINA organizira jutri, 29. novembra, pohod po Krasu s kosirom. Zbirališče ob 8.45 na parkirišču ob openskem krožišču (Ul. Hermada). Pot se bo vila od Opcin do Globojnerja, mimo Padrič v Gropado (kosilo) in nato nazaj do Opcin. Vabljeni družine in simpatizerji. Več informacij na tel. 3404685153 (Erik).

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije in vpis na tel. št. 340-5814566 (Valentina).

C-ligaši Sloga Tabor bodo v

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.21 in zatone ob 16.25
Dolžina dneva 9.04

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 19.13 in zatone ob 10.16

NA DANŠNJI DAN
Leta 1983 se je razmeroma globok ciklon pomakal čez Srednjo Evropo, pri nas so bile izmerjene zelo nizke vrednosti. V Ljubljani in na Letališču Maribor je tlak, preračunan na morski nivo, padel na 986 hPa.

Nad Sredozemljem je ciklonsko območje, nad srednjim in vzhodno Evropo pa je območje visokega zračnega tlaka. Od severovzhoda priteka k nam razmeroma hladen in postopno bolj suh zrak.

Sprva bo povsod prevladovalo jasno vreme, tekom dneva pa se bo delno pooblačilo. Ob morju bo sprva še pihala zmerna burja, ki pa bo nato oslabela.

Danes bo na zahodu precej jasno, drugod bo zjutraj zmerno do pretežno oblačno, čez dan pa se bo zjasnilo. Proti večeru se bo od zahoda spet pooblačilo. Burja bo dopoldne ponehala. Najnižje jutranje temperature bodo od -4 do 1, v alpah do -8, ob morju okoli 4, najvišje od 3 do 6, na Primorskem do 10 stopinj C.

Zmerno oblačno do spremenljivo vreme bo.

Jutri bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Zjutraj bo po nekaterih kotinah možna meglja. V ponedeljek bo delno jasno in čez dan že nekoliko topleje. V torek bo v zahodni Sloveniji več oblačnosti, drugod bo še razmeroma sončno. Ponekod bo pihal zahodni do jugozahodni veter.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.49 najnižje -16 cm, ob 10.34 najvišje 45 cm, ob 17.47 najnižje -57 cm.
Jutri: ob 0.02 najvišje 30 cm, ob 5.27 najnižje -11 cm, ob 11.05 najvišje 36 cm, ob 18.20 najnižje -50 cm.

MORJE
Morje je močno razgibanlo, temperatura morja 13,9 stopinje C.

TEMPERATURE °C V GORAH
500 m ..... 1 2000 m ..... -6
1000 m ..... -2 2500 m ..... -7
1500 m ..... -5 2864 m ..... -9
UV indeks je ob jasnem vremenu sredi dneva 1,5.

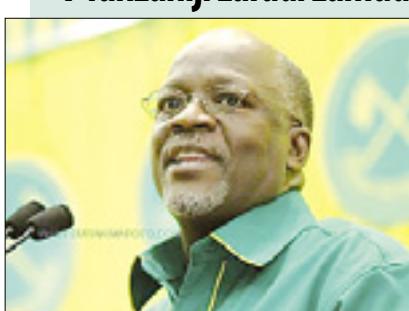
JUTRI

Volkovi po več desetletjih ponovno pri Varšavi

VARŠAVA - Volkovi so se po več desetletjih vrnili v narodni park na obrobju Varšave, potem ko so jih v času komunizma iztrebili. »Zelo smo veseli,« je sporočila tiskovna predstavnica 385 kvadratnih kilometrov velikega naravnega parka Kampinos Magdalena Kaminska. »Dejstvo, da so se volkovi vrnili v naš park, iz katerega so povsem izginili v 60. letih 20. stoletja, pomeni, da je narava v dobrem stanju in da se obnavlja,« je še povedala tiskovna predstavnica drugega največjega naravnega parka na Poljskem, kjer sicer živi okoli 1000 volkov. Kaminska je dejala še, da so prvega volka, ki je območje samo prečkal, opazili že leta 2013. Zdaj pa jih je po njenih besedah več in se bodo verjetno naselili za dalj časa.

V Tanzaniji zaradi zamude na sestanek zaprli šest uradnikov

DARES SALAAM - V Tanzaniji so v tem tednu priprili šest vladnih uslužencev, ker so zamudili na sestanek. Nedavno izvoljeni tanzanijski predsednik John Magufuli (na sliki) je namreč napovedal kampanjo za okrepitev standardov v državi ter boj proti korupciji. »Uradniki so preživeli šest ur v priporu, ki ga je odredil okrožni komisar,« je poročal časopis Uhuru, ki hvali potezo. »Naslednji dan so se na delu pojavili dve uri prej,« je še dodal časnik. Lokalni vladni uradnik iz predmesta glavnega mesta Dar es Salaam je odredil pripor za svojih šest kolegov, potem ko so ti na srečanje prišli več kot tri ure po sklicanem sestanku, ki naj bi potekal na temo zemljiških sporov.

RIM - V Muzeju karabinjerjev

Na ogled 2400 let stare freske iz Paestuma

RIM - V Muzeju karabinjerjev v Rimu so na ogled postavili pet fresk, ki so bile pred desetletji ukradene iz arheološkega najdišča Paestum in ki jih je italijanska policija odkrila pred nedavnim. Freske datirajo v 3. in 4. stoletje pr.n.št., v čas, ko je na območju Paestuma živilo ljudstvo Lukaničev. Dragocene freske prikazujejo ženske, ki pozdravljajo vojščake na konjih, ki se z vojnim plenom vračajo domov. Ukradene so bile z ene od grobnic v Paestumu. »Razstaviti tako monumentalne freske iz tistega časa, je nekaj izjemnega. V Paestumu jih je sicer več sto, vendar je nekatere mogoče videti, druge spet ne. Je pa prav vsaka grobnica edinstvena,« je dejal direktor arheološkega najdišča Peastum Gabriel Zuchtriegel.

Arheologi so med izkopavanji v 60. letih minulega stoletja v Paestumu odkrili okoli 200 grobov Lukaničev, ljudstva, ki je živilo v Pestumu, preden je mesto prišlo pod Rimljane. Arheološko

najdišče Pestum, ki je vpisano na Unescov seznam naravne in kulturne dediščine, se ponaša tudi s tremi antičnimi templji, ki so med najbolj ohranjenimi na svetu.

Ukradene freske je policija odkrila marca v Campione d'Italia. V Muzeju karabinjerjev bodo na ogled do 10. januarja, nato jih bodo vrnili v Paestum. Kot je Zuchtriegel še povedal, so bile freske verjetno ukradene v 70. letih minulega stoletja. Tatovi so jih razrezali in morda celo retuširali. Danes jih tako več ni mogoče postaviti v kontekst, saj sta neznani tudi njihova izvorna lokacija in vsebina grobov. Zuchtriegel, 34-letni nemški arheolog, ki se je letos znašel med tuji, ki so prevzeli vodenje nekaterih italijanskih muzejev, je še povedal, da se kraje še vedno dogajajo. In te tewe tako dolgo ne bo mogoče rešiti, dokler bodo brezvestni trgovci z umetnimi pripravljeni kupovati umetnine dvomljivega izvora, je poudaril. (STA)

Teroristi naj bi opravljali transakcije tudi z virtualno valuto bitcoin

NEW YORK - Ameriška televizija Fox poroča, da naj bi teroristi Islamske države (IS), katerih glavni vir prihodkov so nafta, ropi, izsiljevanje, odkupnine in donacije, nekje od enega do treh odstotkov od skupaj do 520 milijonov dolarjev letnih prihodkov dobili tudi z zbrajanjem virtualne spletne valute bitcoin.

Fox navaja soustanovitelja svetovalnega podjetja za nacionalno varnost Kronos Advisory Michaela Smitha, ki pravi, da je od skupine aktivističnih hekerjev Ghost Security Group (GhostSec) dobil obvestilo, da so odkrili več računov bitcoinov, s katerimi IS financira svoje operacije. O tem naj bi GhostSec obveščal tudi ameriške vladne agencije, ki pa naj se ne bi dovolj odzival. Na enem od računov

nov naj bi GhostSec odkril tri milijone dolarjev, čeprav zadnjih terorističnih napadov in Parizu IS ni financirala z bitcoinimi. Teroristični napadi so sicer izjemno poceni. Komisija za preiskavo okoliščin terorističnih napadov v ZDA 11. septembra 2001 je ugotovila, da so ti napadi, v katerih je bilo ubitih skoraj 3000 ljudi, stali največ do pol milijona dolarjev.

Bitcoini so oblika večinoma neregulirane spletne valute, ki gredo mimo tradicionalnih bančnih sistemov. Uporabniki se pri pošiljanju ali sprejemaju spletne valute izognijo čakanju, takšam in omejitvam na vsote. Države so v času globalne vojne proti terorizmu utrdile nadzor nad finančnimi transakcijami in bitcoin se kaže kot ena od pripravnih lukanj v nadzoru za teroriste. Valuto sprejema že več podjetij, med njimi Fox navaja Dell, Microsoft, Expedio in DISH Network. Lani je bilo na svetu 1,3 milijona uporabnikov te valute, do leta 2017 pa naj bi njihovo število naraslo na 4,7 milijona.

fotoutrip '15

70 let

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v ureništvi v Trstu in Gorici).

Miranda in Primorski v nemirni vendar gostoljubni Turčiji

MIRANDA BOLČIĆ

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrijevangelija **20.55** Sprehodi, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **7.05** Parlamento Settegiorni **8.25** UnoMattina in famiglia

10.30 Buongiorno benessere **11.30** Line Verde Orizzonti **12.00** La prova del cuoco **14.00** Linea Blu **15.00** Nad.: Legami **17.15** A Sua immagine **17.45** Passaggio a Nord-Ovest **18.45** Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Afari tuoi

21.30 Film: Aspirante vedovo (kom., It., '13, i. F. De Luigi, L. Littizzetto) **23.15** Film: Il pranzo della domenica (kom., It., '03, r. C. Vanzina)

RAI2

7.20 Serija: Heartland **8.45** Sulla Via di Damasco **9.15** Parlamento Punto Europa **9.50** Frigo **10.15** Serija: Il nostro amico Charly **11.00** Mezzogiorno in famiglia **13.00** 18.35, 20.30, 22.40 Dnevnik **13.25** Dribbling **13.45** 15.00 Pit Lane **13.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Abu Dabija, kvalifikacije **15.30** Serija: Squadra Speciale Lipsia **16.25** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.10** Sereeno variabile **18.05** Viaggi da record **18.45** 90' minuto – Serie B **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: Castle **21.50** Serija: Blue Bloods **22.55** Sabato Sprint **23.45** Rubrike

RAI3

7.05 Serija: Zorro **8.00** Film: I basilischi (dram.) **9.20** Film: In nome della legge (dram.) **11.00** 12.25, 14.45, 18.05 Rubrike **12.00** 14.00, 18.55, 23.20 Dnevnik, vreme in šport **14.55** TV Talk **16.30** Report **18.10** Serija: I misteri di Murdoch **20.00** Blob **20.10** Che fuori tempo che fa **21.45** Teo in the box **23.40** Un giorno in pretura

RAI4

14.10 Film: Hell – Espplode la furia (akc.) **15.50** Delitti in Paradiso **17.55** Novice **18.00** Missing **19.35** Rai Player **19.40** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D. **21.10** Film: Transit (akc.) **22.45** Film: Blood (triler)

RAI5

14.10 La Terra vista dal cielo **15.00** Belle e cattivissime **16.00** Gledališče: Na santarella **18.35** Novice **18.45** Ubiqu – Realtà aumentata **19.15** Ubiqu – Immersione **19.45** Memo – L'agenda culturale **20.35** Rai Player **20.45** Ogni quadro racconta una storia **21.15** Gledališče: La trilogia della villeggiatura **22.45** C'è musica e musica **23.45** Ghiaccio bollente

RAI MOVIE

13.45 17.45 Rai Player **13.50** Film: Sopravvivere coi lupi (dram.) **15.55** Film: Priscilla – La regina del deserto (kom., '94, i. G. Pearce) **17.40** Novice **17.50** Film: Passengers – Mistero ad alta quota (triler, '08, i. A. Hathaway) **19.25** Film: Il laureato (dram., '67, i. D. Hoffman)

21.15 Film: L'angolo rosso – Colpevole fino a prova contraria (dram., '97, i. R. Gore) **23.20** Torino Daily **23.30** Film: Io non credo a nessuno (western, '75, i. C. Bronson)

RAI PREMIUM

12.50 Film: Ci incontreremo ancora (krim.) **14.30** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.35** Nad.: Impazienti **14.50** Nad.: È arrivata la felicità **16.40** 18.55 Il più grande pasticcione **18.50** Novice **19.20** Rai Player **19.25** Nad.: Sposami **21.20** Nad.: Sarò sempre tuo padre **23.25** Nad.: Questo è il mio paese

RETE4

7.00 Media Shopping **7.50** Nad.: Due per tre **8.20** Film: Doppio delitto (krim.) **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Ieri o oggi in TV **15.55** Nad.: Monk **16.50** Nad.: Poirot **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.30** Film: Born to Raise Hell (akc., '10, i. S. Seagal)

23.40 Film: Letters from a Killer (krim., '98, i. P. Swayze)

CANALE5

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **8.45** In forma con Starbene **10.20** Super Partes **10.50** Supercinema **11.00** Forum **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Amici di Maria **16.00** Nad.: Il segreto **16.30** Verissimo **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invasione **21.10** Tu si que vales **23.40** Grande Fratello

ITALIA1

7.20 Risanke in otroške oddaje **10.10** Film: Beethoven (kom.) **11.50** Live a casa tua **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello 2015 **14.05** Film: Adèle e l'enigma del faraone (pust.) **16.05** Film: Judy Moody and the Not Bummer Summer (kom.) **18.05** 19.00 Nan.: Camera Café **19.15** Film: The Mask 2 (fant.) **21.10** Film: Mamma, ho preso il morbillo (kom., '97) **23.20** Film: Factor 8. Pericolo ad alta quota (horor)

IRIS

14.05 Film: Criminal (krim.) **15.50** Adesso cinema! **16.15** Film: 1 km da Wall Street (dram., '00, i. V. Diesel) **18.35** Film: Occhio, malocchio, prezzemolo e finocchio (kom., It., '83, i. L. Banfi) **20.55** Io l'ho visto

21.00 Film: Il marchese del Grillo (kom., '81, i. A. Sordi) **23.30** Film: Brancaleone alle crociate (kom., It., '70, i. V. Gassman)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.45 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **12.00** Il pollice verde sono io **12.45** Magazine 7 **14.00** Kronika **14.20** Serija: Jack Frost **18.00** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** Otto e mezzo **21.10** Serija: Josephine, ange gardien

LA7D

6.20 11.00 Cuochi e fiamme **8.10** 17.00 I menù di Benedetta **13.05** 19.00 Chef per un giorno **15.10** Serija: Providence **18.55** Dnevnik **21.10** Film: Seabiscuit – Un mito senza tempo (dram., '03, i. T. Maguire) **23.05** Film: L'occhio gelido déli testimone (triler, '99)

TELEQUATTRO

6.30 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **9.30** Ring **13.00** Rotocalco Adnkronos

13.10 Occhio alla spesa... **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in piazza **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Qua la zampa **19.10** Tg Confartigianato **20.00** La parola del Signore **23.30** 0.25 Trieste in diretta

LAEFFE

10.55 Silvia, pepe quanto basta **11.50** Jamie: Menù in 15 minuti **12.55** 18.30 Il re dello street food **13.30** Posso dormire da voi? **15.35** Vicini di viaggio – C'è posto per me? **16.05** Film: Le avventure galanti del giovane Molière (kom.) **19.05** Bourdain: Cucine segrete **19.55** Nuovi esploratori – Regni perduti **22.15** Dok.: Tim Hetherington, dalla linea del fronte

CIELO

14.00 15.05 MasterChef Italia **15.00** Novice **16.15** Masterpasticciere di Francia **17.30** Cucine da incubo **19.15** Affari in grande **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: D'amore si muore (dram.)

DMAX

12.30 Auto da rockstar **13.20** Incidenti di percorso **14.10** Ciak, ti sfido! **15.05** Nudi e crudi **15.55** Bear Grylls: l'ultimo sopravvissuto **16.50** 22.00 Super grattacieli **17.45** Costruire Milano: Citylife **18.10** Affare fatto! **19.30** Banco dei pugni **20.20** Cacciatori di tesori **21.10** Ingegneria estrema **22.55** Armi d'elite

SVENIJA1

6.10 Odmevi **7.00** 18.40 Risanke in otroške serije **9.15** Kviz: Male sive celice **10.00** Kratki film: Ljubezen, pecivo in rokenrol **10.15** Infodrom **10.25** Razred zase **11.00** Dok, odd.: Ideje za prihodnost **12.00** Tednik **13.00** 17.00, 18.55, 22.40 Poročila, šport in vreme **13.25** O živalih in ljudeh **13.50** Na vrtu **14.30** Dok, odd.: V fokusu – Orožja 1. svetovne vojne **15.00** Dok, se serija: Turki, muslimanski evropski vladarji **16.00** Zaljubljeni v živiljenje **17.20** Posebna ponudba **18.00** Z vrta na mizo **18.30** Ozare **19.25** Utrip **20.00** Vse je mogoče **21.40** Nad.: Zapusčina

23.15 Film: Koža, v kateri živim (triler, Šp., '11, r. P. Almodóvar, i. A. Banderas)

SVENIJA2

7.00 Najboljše jutro **9.00** Dober dan **10.00** 10 domaćih **10.35** Igralci brez maske **11.40** Klic dobre **13.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Abu Dabija, prenos kvalifikacij **15.30** Pesem Evrovizije za otroke 2015, pon. **18.10** Alpsko smučanje: SP, slalom (ž), 1. vožnja, prenos **19.25** Alpsko smučanje: SP, smuk (m), prenos **21.10** Alpsko smučanje: SP, slalom (ž), 2. vožnja, prenos **22.15** Zvezdana **23.00** Presenečenja **23.50** Odd.: Bleščica **0.20** Aritmični koncert

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV – Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.40** Bober **15.40** Potopisi **16.05** Webolution **16.35** Arhivski posnetki **17.25** 23.30 Vsedanes – Aktualnost **18.00** O živalih in ljudeh **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Avtomobilizem **20.00** Tednik **20.30** Vse drugega kot ljubka, koncerta predstava Massima Spinettija **21.45** TG dogodki **22.15** Dok.: Šport brez meja **22.45** Vrt sanj

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.45** 12.50 Tv prodaja **11.00** Film: Bela omela nad Manhattnom (dram.) **13.05** Tri želje **14.00** Slovenija ima talent **16.15** Film: Ameriške sanje (kom., '06, i. H. Grant) **18.20** Celi svet ima talent **18.55** Vreme in novice **20.00** Gostilna išče šefu **21.00** Film: 007 – Casino Royale (akc., '06, i. D. Craig, E. Green) **23.45** Film: Zelena milja (akc., '99, i. T. Hanks)

Rai Sobota, 28. novembra
Rai 4, ob 21.10

Transit

ZDA 2012

Režija: Antonio Negret
Igrajo: Jim Caviezel, Diora Baird, James Frain, Elisabeth Rohm, Sterling Knight, Harold Perrineau

VREDNO OGLEDA

Nate Sidwell je pred nedavnim zapustil zapor, kjer je odsedel

SPACCIO OCCHIALI VISION®

OPTIČNI CENTRI

SPACCIO OCCHIALI VISION OBDARITE SE!

OB NAKUPU KOREKCIJSKIH OČAL
S PROGRESIVNIMI LEČAMI ALTADEFINIZIONE®
VAM OKVIR PODARILO*

LEČE AD
ALTADEFINIZIONE®

Ponudba velja do 31. januarja 2016

* Celoten pravilnik dobite na prodajnih mestih.

PRIDRUŽITE SE NAM IN SI
OGLEJTE NOVE KOLEKCIJE
JESEN-ZIMA

GORICA
Ulica Trieste 225/1
Tel. +39 0481 520311
ODPRTO OD PONEDELJKA
POPOLDNE DO SOBOTE

SESLJAN (TS)
Sesljan 27/I
Tel. +39 040 299516
Drž. Cesta 14 proti Trstu.
ODPRTO OD PONEDELJKA
POPOLDNE DO SOBOTE

POSTANITE FAN NAŠE STRANI!
[FACEBOOK.COM/SPACCIOCCHIALIVISION](https://www.facebook.com/spacciocchialivision)

V NEDELJO, 13. IN 20. DECEMBRA,
BODO NAŠE TRGOVINE ODPRTE

SPACCIO OCCHIALI VISION JE PRVA VERIGA TOVRSTNIH TOVARNIŠKIH TRGOVIN V ITALIJI

www.spacciocchialivision.it